

Rapport om administration af udbyttebeskatning

Skatteministeriet

Indhold

1. Sammenfatning	4
1.1. Den nuværende administration af udbytterefusion.....	5
<i>Udfordringer ved den nuværende administration af udbytterefusion</i>	6
1.2. Anbefalinger til fremtidig administration af udbyttebeskatningen.....	7
<i>Opsummerende vurdering af løsningsmodeller</i>	13
1A. Kommissorium for den tværministerielle arbejdsgruppe	15
1B. Oversigt over begreber	18
2. Fakta om det danske aktiemarked og indtægter fra udbytteskatten	19
2.1. Det danske aktiemarked.....	20
Omsætningen af danske aktier.....	21
Udbytteudlodninger fra danske selskaber.....	22
2.2. Skatteindtægter fra danske udbytter.....	23
Udfordringer ved at opgøre udbytteskatten.....	24
Indtægter fra kildeskatten på udbytter.....	26
Indtægter fra kildeskat på udbytter til udenlandske aktionærer.....	26
2A. Oversigt over skattesatser for udenlandske aktionærers udbytte af porteføljeaktier	28
3. Gældende civilretlige regler	30
3.1. Børsnoterede selskabers generelle oplysningsforpligtelser.....	30
Oplysninger i det børsnoterede selskabs årsrapport.....	30
Oplysninger via registrering i ejerregistre.....	31
3.2. Regler om parternes oplysningsforpligtelser i en værdipapirtransaktion.....	34
VP Securities A/S.....	34
Registrering i VP.....	35
Registreringspligtige oplysninger mv.....	36
Omnibus- og nomineepoter.....	39
Ny EU-regulering af værdipapircentraler.....	40

4. Gældende skateregler.....	43
4.1. Beskatning af udbytter.....	43
4.2. Refusion af udbytter.....	44
4.3. Skattemæssige indberetningspligter.....	45
Indberetningspligt vedrørende aktier mv.....	45
Investeringsbeviser og aktier mv. i investeringsinstitutter og investeringsselskaber.....	46
Indberetningsfrister.....	47
Ejerregistrering.....	47
4.4. Aktielån.....	48
Skattemæssig behandling af aktielån <u>uden</u> videresalg til tredjemand.....	49
Den skattemæssige behandling af aktielån <u>med</u> videresalg til tredjemand.....	50
5. Proces for indberetning og registrering af data.....	51
5.1. SKATs datagrundlag for udbytter og refusion af udbytteskat.....	51
Angivelse af udbytteskat.....	52
Indberetning af udbyttemodtagere.....	53
Refusion af udbytteskat.....	55
Datakvalitet og udfordringer ved anvendelse af data.....	57
5.2. Registreringer og data i VP.....	58
5A. Udvalgte landes udbytteadministration.....	60
Sverige.....	60
Norge.....	61
Finland.....	62
Canada.....	62
Tyskland.....	63
6. Fremtidige modeller for udbyttebeskatning af udenlandske aktionærer.....	65
6.1. Principper for en løsningsmodel.....	66
6.2. Arbejdsgruppens løsningsmodeller.....	67
Omnibus- og nomineepoter.....	72
Særligt om aktielån.....	73
Løsningsmodel I.....	73
Løsningsmodel II.....	76
Løsningsmodel III.....	79
6.3. Finans Danmarks løsningsmodel.....	81
6A. Blockchain – case om refusion af udbytteskat.....	87
Generelt om blockchain.....	87
Blockchain og refusion af udbytteskat.....	88
Udviklingsmuligheder.....	90

1. Sammenfatning

SKAT indgav i august 2015 en anmeldelse til Statsadvokaten for Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) om svindel med refusion af udbytteskat. Det skete som en konsekvens af, at SKAT i løbet af juli og august 2015 modtog oplysninger om mulig risiko for svindel.

SKAT besluttede derfor at stille refusionen af udbytteskat midlertidigt i bero for at kunne iværksætte yderligere undersøgelser og kontrol. SKAT har efterfølgende opgjort den formodede økonomiske kriminalitet til ca. 12,3 mia. kr.

Med afsæt i anmeldelsen til SØIK iværksatte Skatteministeriets Interne Revision (SIR) en undersøgelse af sagen. SIR afrapporterede den 24. september 2015. Konklusionen på SIRs undersøgelse var en skarp kritik af hele området for refusion af udbytteskat i SKAT.

Den 25. september 2015 fremlagde regeringen sin handlingsplan "SKAT ud af krisen", hvor et af de centrale fokusområder er administration af udbyttebeskatningen. Som en direkte konsekvens af SIRs konklusioner er der iværksat en række initiativer, som skal styrke hele udbytteområdet. I oktober 2015 blev der således oprettet to nye enheder i SKAT: 'Task Force Udbytte' og 'Den centrale Udbetalingsenhed', som har arbejdet dels på at gennemgå de refusionsanmodninger, der har været stillet i bero, dels på at implementere et nyt proces- og sagsbehandlingssystem for refusion af udbytteskat. Desuden har SKAT for nærværende samlet opgaven med refusion af udbytteskat i fem nye udbytteenheder i den såkaldte Indsatsafdeling, som skal sikre en større grad af effektivitet og ensartethed i behandlingen af anmodninger om refusion af udbytteskat¹.

Den tværministerielle arbejdsgruppe blev nedsat i forlængelse af handlingsplanen med det overordnede mandat at kortlægge gældende regler og praksis for beskatning, indeholdelse og indberetning af udbytte med henblik på at vurdere behovet for en justering af reglerne på området. Kommissoriet for arbejdsgruppen fremgår af *bilag 1A*. Skatteministeriet har haft formandskabet i arbejdsgruppen, som desuden har haft deltagelse af repræsentanter for Erhvervsministeriet, Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og SKAT. Herudover har Finans Danmark, VP Securities og en række pengeinstitutter været inddraget i arbejdet.

¹ SKAT erstattes 1. juli 2018 af syv specialiserede styrelser, som får ansvar for hver sin kerneopgave.

Arbejdsgruppen har løbende inddraget de erfaringer, som SKAT opnår i sit kontrolarbejde med hensyn til at kunne indhente yderligere data fra eksterne kilder, som kan være brugbare i den igangværende og fremtidige kontrol af refusionsanmodninger.

Rapporten er struktureret således, at *kapitel 2* indeholder et overordnet indblik i det danske aktie marked med fokus på elementer, der er relevante for den samlede udbyttebeskatning. Der indgår bl.a. en gennemgang af ejersammensætningen af de danske aktieselskaber. *Kapitel 3* indeholder en kortlægning af de relevante regler i den finansielle lovgivning, herunder børsnoterede selskabers oplysningsforpligtelser, og de regler, der finder anvendelse i forbindelse med registrering af aktiehandler i et registreringsinstitut, dvs. VP Securities. *Kapitel 4* indeholder en beskrivelse af de gældende regler for beskatning af udbytter, der udloddes fra danske selskaber mv., og en beskrivelse af reglerne for indberetning af udbytter, reglerne om refusion af indeholdt kildeskat og de gældende regler og praksis vedrørende aktielån. *Kapitel 5* indeholder en kortlægning af både SKATs datagrundlag og de data, som findes i registreringsinstituttet (VP), med henblik på at vurdere, om disse data kan benyttes i refusions-, kontrol- og overvågningsøjemed.

På basis heraf er i *kapitel 6* opstillet tre administrerbare modeller for, hvordan udbyttebeskatningen kan håndteres fremadrettet. Derudover har Finans Danmark udarbejdet et konkret løsningsforslag til arbejdsgruppen.

1.1. Den nuværende administration af udbyttefusion

Området for refusion af udbytteskat er komplekst og præget af en række udfordringer. Handel med aktier sker i dag elektronisk og hurtigt, og der kan være tale om mange, meget forskellige aktionærtyper hjemmehørende i forskellige lande. Det er således svært at afgøre, hvilken dokumentation for ejerskabet til aktien, der kan fremskaffes, ligesom det er svært at afgøre, hvordan man sikrer sig, at der er dokumentation for, hvem aktionæren er, og hvor aktionæren skattemæssigt er hjemmehørende. Området stiller således store krav til registrering og dokumentation og dermed også store krav til den lovgivning, som skal understøtte, at refusion af udbytteskat kan håndteres.

Administrationen af udbyttefusion skal ses i sammenhæng med de gældende regler for beskatningen af udbytter. I dag er det sådan, at når et dansk selskab udlodder udbytte, og udbyttedtageren (den skattemæssigt retmæssige ejer) er hjemmehørende i udlandet, så indeholdes der kildeskat i udbyttet som udgangspunkt med 27 pct. Hvis der ikke er grundlag for at fravige dette udgangspunkt, skal det udloddende danske selskab således indeholde 27 pct. af det samlede udbytte som udbytteskat og indbetale udbytteskatten til SKAT.

Beskatningen på 27 pct. nedsættes dog efter intern dansk ret til 15 pct., hvis personen eller selskabet er hjemmehørende i et land, der skal udveksle oplysninger med de danske myndigheder i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager. Hvis der således fx foreligger en dobbeltbeskatningsoverenskomst, kan udbyttedtageren, der har fået indeholdt 27 pct., efterfølgende anmode SKAT om refusion og få forskellen mellem de 27 pct. og 15 pct. tilbagebetalt. Hvis satsen er lavere end 15 pct. i den relevante dobbeltbeskatningsoverenskomst, vil det være forskellen mellem denne lavere sats og de 27 pct., der refunderes.

Det er i dag SKAT, der varetager refusionen af udbytteskat. En udbyttedtager kan anmode om refusion ved at indsende en blanket(ter) eventuelt i digital form. SKATs kontrol gennemføres via en manuel arbejdsgang, hvor de indsendte anmodninger om refusion sagsbehandles. Siden december

2016 har det været muligt at ansøge digitalt om refusion af dansk udbytteskat på skat.dk. Fra 1. april 2017 vil ansøgninger om refusion af udbytteskat udelukkende kunne ske digitalt.

SKAT har tidligere haft en aftale med tre pengeinstitutter om en såkaldt regnearksordning, hvorefter pengeinstitutterne på vegne af deres kunder kunne anmode om refusion af udbytteskat i overensstemmelse med den dobbeltbeskatningsoverenskomst, som den pågældende udbyttmodtager var omfattet af. Regnearksordningen håndterede op mod 2/3 af alle anmodninger om udbyttrefusion². De enkelte pengeinstitutter kunne repræsentere den endelige udbyttmodtager direkte, men der kunne også være tale om, at det var et udenlandsk pengeinstitut, som var kunde hos det danske pengeinstitut, og hvor det udenlandske pengeinstitut repræsenterede en række aktionærer.

Aftalerne med de tre pengeinstitutter byggede på en grundlæggende forudsætning om, at SKAT på begæring kunne indhente den nødvendige dokumentation via det danske pengeinstitut. SKAT opsagde disse aftaler den 22. september 2015. Det skyldtes usikkerhed om hjemmelsgrundlaget, samt at ordningen ikke gav sikkerhed for en tilstrækkelig dokumentation for, at der bestod et repræsentationsforhold mellem de enkelte udbyttmodtagere og pengeinstitutterne.

Herudover har der været to ordninger – VP-ordningen og en særlig hovedaktionærordning – hvor det har været muligt at foretage såkaldt nettoindeholdelse af udbytteskat. Disse ordninger indebærer, at der alene blev indeholdt den kildeskat af udbyttet, som gælder efter intern ret inklusiv den relevante dobbeltbeskatningsoverenskomst, hvilket typisk indebærer en skattesats på 15 pct. Nettoindeholdelsen betød, at der ikke skulle indsendes anmodninger om refusion af udbytteskat til SKAT. I VP-ordningen var det VP, der foretog nettoindeholdelse af udbytteskatten, mens det i den særlige hovedaktionærordning er det udloddende selskab, der nettoindeholder. Begge ordninger er indgået efter aftale med SKAT og er begrænset til udbyttmodtagende fysiske personer. SKAT har vurderet, at VP-ordningen ikke fuldt ud har haft fornøden retlig hjemmel i lovgivningen, og opsagde derfor aftalen med VP den 12. november 2015. Hovedaktionærordningen er stadig gældende.

Udfordringer ved den nuværende administration af udbyttrefusion

Nogle af de udfordringer, som arbejdsgruppen har identificeret i forbindelse med den nuværende administration af refusionen af udbytteskat, er oplyst i *boks 1.1*.

Boks 1.1. Udfordringer ved den nuværende administration af udbyttrefusion

- Der findes ikke regler, der sikrer, at det er muligt at identificere den skattemæssigt retmæssige aktieejer.
- Handelsstatistik fra Finanstilsynet fra årene 2012-2015 viser, at der er bemærkelsesværdigt store aktiehandler omkring tidspunktet for udlodning af udbytte. Det kunne indikere, at der kan være foretaget handler af skattemæssige hensyn.
- SKAT har konstateret, at det materiale, der er fremsendt i forbindelse med anmodning om refusion af udbytteskat, ikke er af tilstrækkelig kvalitet til, at den kan danne grundlag for en vurdering af, om anmodningen om refusion er berettiget, herunder om de pågældende udbytter er udbetalt til den skattemæssigt retmæssige ejer af aktien.
- Det er ikke altid muligt for SKAT at følge pengestrømmene, fordi der i nogle tilfælde sker geninvestering af det modtagne udbytte via mellemliggende depoter.
- Erfaringen er, at det tager meget lang tid at få den ønskede dokumentation sendt til SKAT. Gentagne udsættelser og fremsendelse af mangelfuld dokumentation er mere hovedreglen end undtagelsen. Generelt er den indsendte dokumentation ikke ensartet, da den kommer fra en række forskellige udenlandske pengeinstitutter.
- VP har oplyst, at det i dag ikke er muligt at registrere en transaktion i VP-systemet som værende et aktielån. Det øger risikoen for svindel med udbytteskat.
- Det er blevet oplyst, at langt den overvejende del af udenlandske aktionærer har registreret deres aktiebesiddelser via omnibus- eller nomineepoter. Registreringsinstituttet (dvs. VP) er således i disse tilfælde ikke bekendt med identiteten af de bagvedliggende aktionærer.

² Det fremgår af SIRs rapport om SKATs administration af udbytteskat og refusion af udbytteskat - tabel 7.5.

<http://www.skm.dk/media/1263539/Intern-Revisions-rapport-om-udbytteskat.pdf>

1.2. anbefalinger til fremtidig administration af udbyttebeskatningen

På basis af de konstaterede udfordringer har arbejdsgruppen haft til opgave at fremlægge administrerbare forslag til, hvordan udbyttebeskatningen kan håndteres fremadrettet, så svindel undgås. Det bemærkes, at den anmeldte svindel med refusion af udbytteskat har været relateret til børsnoterede aktier. Derfor tager løsningsmodellerne primært sigte på børsnoterede aktier.

Arbejdsgruppen har opstillet en række principper, *jf. boks 1.2*, som en fremtidig løsningsmodel for håndtering af nettoindeholdelse og evt. refusion af udbytteskat bør holdes op imod. Optimalt set bør en model, der skal sikre den korrekte indeholdelse af udbytteskat, efterleve disse principper.

Boks 1.2. Principper for en optimal løsningsmodel

Løsningsmodellen skal optimalt sikre at:

- Det kun er den skattemæssigt retmæssige ejer, der kan opnå nettoindeholdelse eller refusion af udbytteskat.
- Der ikke sker refusion af udbytteskat for aktier i selskaber, som ikke har udloddet udbytte.
- Der ikke sker refusion med et større beløb, end der faktisk er indeholdt i udbytteskat på den enkelte aktie.
- Den aktionær, som skattemæssigt er berettiget til udbyttet, beskattes med den korrekte skattesats.
- Dokumentation for eller oplysninger om, hvor aktionæren er hjemmehørende, foreligger på tidspunktet for refusionsanmodningen eller nettoindeholdelsen.
- Der ikke via aktielån uberettiget er mulighed for at opnå en lavere beskatning af udbyttet.
- SKATs muligheder for at kontrollere ovennævnte punkter forbedres i forhold til i dag.
- SKAT opnår bedre digitale løsninger.

Med udgangspunkt i disse principper har arbejdsgruppen opstillet tre mulige løsningsmodeller til brug for den fremtidige administration af udbyttebeskatningen. Principperne kan dog ikke stå alene, idet løsningsmodellerne også må vurderes ud fra deres administrative konsekvenser for både SKAT, pengeinstitutterne og aktionærer samt ud fra øvrige samfundsrelevante kriterier, herunder modellerens påvirkning af udenlandske porteføljeinvesteringer i Danmark, *jf. boks 1.7 nedenfor*.

Løsningsmodellerne er alle baseret på nettoindeholdelse, dvs. at udbytteskatten indeholdes i forbindelse med udbetaling af udbytte til aktionæren. Alle modellerne tager endvidere udgangspunkt i det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb, dvs. at det fx ikke via aktielån er lovligt at opnå en lavere udbyttebeskatning. Da der i dag ikke sker registrering ud fra det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb, vil alle tre modeller kræve en særskilt skattemæssig registrering. Dvs. at modellerne ikke fuldt ud kan baseres på den registrering, som i dag foretages i VP.

Modellerne er forskellige i forhold til registrering af aktionærene, herunder om der gives mulighed for registrering af aktionærgrupper, hvilket er relevant i forhold til udenlandske aktionærer, der investerer via omnibus- og nomineepoter. Herved adskiller modellerne sig også i forhold til, om oplysningerne om ejerforholdet til aktien foreligger på tidspunktet for nettoindeholdelse. Endelig adskiller modellerne sig med hensyn til, om der gives mulighed for efterfølgende refusion. Et overblik over elementerne i de tre modeller fremgår af *boks 1.3*.

Boks 1.3. Arbejdsgruppens tre løsningsmodeller

	Model I	Model II	Model III
Nettoindeholdelse	Ja	Ja	Ja
Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb	Ja	Ja	Ja
Individuel registrering af aktionær	Ja	Nej	Ja
Nettoindeholdelse for omnibus- og nomineepoter	Nej	Ja	Nej
Mulighed for refusion	Nej	Nej	Ja
Oplysninger foreligger forud for nettoindeholdelse	Ja	Nej	Ja

Hovedtrækkene i de tre modeller fremgår af *boks 1.4*.

Boks 1.4. Hovedtrækkene i de tre modeller

Model I

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på konkrete oplysninger om den enkelte aktionær og aktiebesiddelse.
- Ikke mulighed for refusion af udbytteskat.
- Ikke mulighed for registrering af omnibus- og nomineepoter og dermed ikke mulighed for nettoindeholdelse af udbytteskat for disse depottyper.

Model II

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på registrering af den enkelte aktionær eller aktionærgrupper på basis af indeholdelsesprocent i registreringsinstitut.
- Ikke mulighed for refusion af udbytteskat.
- Mulighed for registrering af omnibus- og nomineepoter med opdeling af depoterne i relevante skattesatser. Dvs. mulighed for nettoindeholdelse for disse depottyper.

Model III

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på konkrete oplysninger om den enkelte aktionær og aktiebesiddelse.
- Mulighed for refusion af udbytteskat. En voucherordning skal søge at imødegå, at der samlet set refunderes mere, end hvad der oprindeligt er indeholdt af udbytteskat fra det enkelte selskab og i det pågældende VP-depot.
- Ikke mulighed for registrering af omnibus- og nomineepoter og dermed ikke mulighed for nettoindeholdelse af udbytteskat for disse depottyper.

I model III er der mulighed for via refusion at rette op på en forkert nettoindeholdelse af udbytteskat. Refusionsadgangen indebærer dog en risiko for, at der refunderes for meget. Refusionen ledsages af en voucherordning. Det er dog usikkert, om voucherordningen er tilstrækkelig til at forhindre, at der refunderes mere, end der er indeholdt i udbytteskat på den enkelte aktie, og ordningen kan reelt heller ikke sikre, at det er den korrekte aktionær, som modtager refusionen. Voucherordningen forhindrer således reelt ikke, at der kan opstå situationer, hvor der, efter at al indeholdt udbytteskat er refunderet, kan fremkomme en aktionær, der retmæssigt har krav på refusion.

I alle modellerne baseres nettoindeholdelsen på registrering. I model I og III er der tale om, at det er den enkelte aktionær, der registreres. Dvs. at der på tidspunktet for udbetaling af udbyttet og dermed nettoindeholdelsen skal foreligge oplysninger om, hvem aktionæren er, og hvor aktionæren er hjemmehørende. Dette danner grundlag for nettoindeholdelsen. Det giver SKAT mulighed for at kunne

foretage en udsøgning og derefter bede om den underliggende dokumentation med henblik på at kontrollere oplysningerne. Udenlandske aktionærer ejer imidlertid ofte danske aktier via omnibus- eller nomineepoter, hvor det ikke er den enkelte aktionær, der giver sig til kende over for det kontoførende institut, og dermed heller ikke over for registreringsinstituttet. I model I og III vil der derfor som udgangspunkt ikke være mulighed for nettoindeholdelse i forhold til disse aktionærer, medmindre den nuværende registrering af ejerforholdet til danske aktier ændres, således at registreringsinstituttet kan få oplysninger om, hvem der er den endelige ejer.

I model II vil omnibus- eller nomineepoter kunne registreres baseret på en opdeling af aktionærerne, som foretages af de pengeinstitutter, der er depotførere for de pågældende depoter. Dvs. at der i denne model ikke nødvendigvis er tale om, at aktionæren er registreret i selve registreringsinstituttet, men at den bagvedliggende depotbank er ansvarlig for, at registreringen er korrekt, og at aktionærens identitet kan fremfindes, hvis SKAT anmoder herom i forbindelse med en kontrol. Dette vil som udgangspunkt først ske, efter at udbytteudlodningen og nettoindeholdelsen har fundet sted. Der bør dog gives SKAT mulighed for at suspendere nettoindeholdelsen i en kortere periode baseret på en konkret risikovurdering.

Finans Danmark har over for arbejdsgruppen stillet forslag til en løsningsmodel, som arbejdsgruppen har vurderet særskilt. Hovedtrækkene i denne model fremgår af *boks 1.5*.

Boks 1.5. Hovedtrækkene i Finans Danmarks model

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på oplysninger om den enkelte aktionær eller aktionærgruppe.
- Mulighed for nettoindeholdelse ved omnibus- og nomineepoter med opdeling af depoterne i relevante skattesatser.
- Mulighed for refusion af udbytteskat. En voucherordning, hvor voucheren bestilles via den skattemæssigt retmæssige ejers pengeinstitut, skal søge at imødegå, at der samlet set refunderes mere, end hvad der oprindeligt er indeholdt af udbytteskat fra det enkelte selskab og i det pågældende VP-depot.

Finans Danmarks forslag til en løsningsmodel kan ses som en variant af model II og III, idet der som i model II gives adgang til at registrere aktionærtyper, og idet der som i model III er mulighed for refusion som alternativ til nettoindeholdelse. Aktielån forudsættes håndteret via en udvidet, særskilt registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer i VP.

Refusionsmuligheden indebærer, at der kan ske uretmæssig refusion af udbytteskat med et større beløb, end der er indeholdt på den enkelte aktie. Det er arbejdsgruppens vurdering, at Finans Danmarks forslag om en voucherordning ikke vil være tilstrækkelig til helt at forhindre dette.

Arbejdsgruppens tre modeller og Finans Danmarks model er vurderet ud fra de fastlagte principper for en optimal løsningsmodel til den fremtidige håndtering af nettoindeholdelse og refusion af udbytteskat. Der kan henvises til *afsnit 6.1* for en mere detaljeret gennemgang af fordele og ulemper ved de fire foreslåede modeller.

Der er ved vurderingen af modellerne også lagt vægt på – som det fremgår af arbejdsgruppens kommissorium – at løsningsforslagene skal være *administrerbare*. Det indebærer en hensyntagen til både SKATs kontrolmuligheder som myndighed og aktionærernes adgang til nettoindeholdelse eller refusion. Der er således tale om en afvejning mellem flere hensyn. Jo flere oplysninger om udbytte-

modtageren, som er til stede på tidspunktet for nettoindeholdelse af udbytteskat, desto bedre vurderes løsningen at kunne imødegå svindel. Dette må isoleret set forventes at pålægge pengeinstitutterne en øget administrativ byrde og deraf følgende øgede omkostninger for aktionærene. Denne øgede administrative byrde må imidlertid antages i væsentlig grad at blive opvejet af muligheden for nettoindeholdelse og dermed langt hurtigere afregning af den korrekte udbytteskat i forhold til en refusionsbaseret løsning.

Alle modeller opfylder princippet om at basere sig på den skattemæssigt retmæssige ejer. Der er dog ingen af løsningsmodellerne, som til fulde opfylder alle de opstillede principper for en optimal fremtidig håndtering af udbytteskatten, *jf. boks 1.6.*

Det hænger primært sammen med udfordringen for SKAT med at håndtere og kontrollere aktielån. Der er således ingen af løsningsmodellerne, som kan forhindre, at der fortsat kan foretages aktielån med henblik på uretmæssigt at få nedbragt udbytteskatten. Løsningsmodel I vurderes dog mest robust i forhold til at håndtere aktielån. Dette skyldes, at aktionæren skal give sig til kende over for registreringsinstitutionen i forbindelse med en registrering inden udbytteudlodningen. Dette kombineres desuden med, at der også forud for nettoindeholdelse skal foreligge en egenerklæring fra aktionæren om, at vedkommende opfylder betingelserne for at blive anset som den skattemæssigt retmæssige ejer, og at aktien ikke er udlånt eller indgår i et finansielt arrangement, hvor realiteten er, at udbyttet skal videregives. Endvidere giver model I ikke adgang til refusion.

Boks 1.6. Opfyldelse af principperne for en løsningsmodel

	Model I	Model II	Model III	FD's model
Der sker ikke refusion af udbytteskat fra selskaber, der ikke har udloppet udbytte.	✓	✓	✓	✓
Der sker ikke refusion af udbytteskat med et større beløb, end der faktisk er indeholdt på den enkelte aktie.	✓	✓	÷	÷
Oplysninger om, hvor aktionæren er hjemmehørende foreligger på tidspunktet for nettoindeholdelsen.	✓	÷	✓	÷
Den fornødne dokumentation for, hvor aktionæren er hjemmehørende, foreligger på tidspunktet for refusionsanmodning.	✓	✓
Der sker ikke uberettiget nettoindeholdelse eller refusion af udbytteskat ved aktielån.	(÷)	÷	÷	÷
SKAT har mulighed for at kontrollere ovennævnte punkter.	✓	÷	÷	÷
SKAT har bedre digitale løsninger ¹⁾	-	-	-	-

Anm.: "..." angiver, at princippet ikke er relevant for den pågældende model.

1) Der er ikke gennemført en analyse af, hvorledes de enkelte modeller kan implementeres i SKATs systemer.

Model I vurderes umiddelbart at være den model, som imødekommer flest af de principielle kriterier for en optimal løsning. Model I vurderes således at være den model, som i videst muligt omfang vil kunne forhindre svindel med udbytteskat.

Kravet om registrering af den enkelte aktionær indebærer imidlertid også, at en aktionær, der alene har registreret sin aktiebesiddelse via et omnibus- eller nominee depot, ikke kan opnå nettoindeholdelse. Hvis den skattemæssigt retmæssige ejer ikke er registreret på tidspunktet for nettoindeholdelse, vil der med model I blive foretaget indeholdelse af udbytteskat med en skattesats på 27 pct. uden mulighed for refusion, selvom det indebærer, at der indeholdes for meget udbytteskat.

Hvis udenlandske aktionærer, der i udgangspunktet har registreret deres danske aktiebesiddelser i omnibus- og nominee depoter, vil opnå nettoindeholdelse, kræver det, at den nuværende registrering af ejerforholdet for danske aktier ændres, idet registreringsinstituttet skal bruge oplysninger om, hvem der er den endelige ejer (forud for nettoindeholdelsestidspunktet).

Model III er identisk med model I bortset fra, at model III giver mulighed for refusion af for meget nettoindeholdt udbytteskat. Muligheden for refusion skaber dog andre problemer, jf. nedenfor.

I forhold til løsningsmodellernes *administrerbarhed* er det vurderingen, at registreringen i løsningsmodel I og III kan give nogle udfordringer i praksis, når hver enkelt aktionær (den skattemæssigt retmæssige ejer) skal registreres. Den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering i pengeinstitutterne vil således ikke kunne anvendes fuldt ud. Denne er dog heller ikke i udgangspunktet tilstrækkelig til at sikre korrekt indeholdelse af udbytteskat efter de gældende regler, hvor det afgørende for udbyttebeskatningen efter Skatterådets praksis netop er, hvem der skattemæssigt er den retmæssige ejer.

Model I og III vil reelt kræve, at udenlandske aktionærer fremadrettet skal ændre praksis i forhold til alene at være registreret via et omnibus- eller nominee depot, således at registreringsinstituttet kan få oplysninger om, hvem der er den endelige ejer. Model I og III kan potentielt medføre, at udenlandske aktionærer vil opleve, at investeringer i danske børsnoterede aktier forekommer administrativt vanskeligere end investeringer i aktier i andre sammenlignelige lande. Dette skal dog holdes op imod, at risikoen for svindel reduceres betydeligt ved registrering af den enkelte aktionær. SKATs erfaringer er, at det tager meget lang tid og er meget besværligt at få oplysninger fra udenlandske pengeinstitutter om de enkelte aktionærer i omnibus- og nominee depoter.

Model I kan medføre behov for, at der skal oprettes enkeltdepoter. Dette kan være problematisk i forhold til CSD-forordningen om værdipapircentraler, der kræver, at en værdipapircentral skal kunne tilbyde omnibusdepoter.

På den baggrund har arbejdsgruppen opstillet *model II*, som adskiller sig fra model I og III ved at give mulighed for registrering af *aktionærtyper*. Det indebærer, at nettoindeholdelsen af udbytteskat sker på grundlag af pengeinstitutternes opdeling af aktionærer efter skattesats, fx 0 pct., 10 pct., 15 pct. eller 27 pct.

Model II giver dermed mulighed for at opnå nettoindeholdelse af udbytteskat i forbindelse med omnibus- og nominee depoter, hvis pengeinstitutterne opdeler depoterne efter aktionærernes skattesats. Den enkelte aktionær giver sig således ikke direkte til kende over for registreringsinstituttet eller SKAT i forbindelse med udbytteudlodningen og dermed nettoindeholdelsen. Modellen stiller desuden ikke krav om, at oplysninger om, hvor den enkelte aktionær er hjemmehørende mv., nødvendigvis foreligger på tidspunktet for nettoindeholdelse af udbytteskat.

Dette vurderes at svække modellens robusthed over for svindel, fordi det alt andet lige må anses for mindre sandsynligt, at der svindles, hvis man skal oplyse sin identitet direkte, og hvis de pågældende oplysninger skal foreligge før nettoindeholdelsen. Model II lever således kun i forholdsvis begrænset

omfang op til principperne for en optimal løsningsmodel, nemlig alene i kraft af det forhold, at modellen ikke indebærer mulighed for refusion.

Finans Danmarks model indeholder elementer svarende til arbejdsgruppens model II og III. Finans Danmarks model giver således mulighed for, at der kan ske nettoindeholdelse for aktionærer, der investerer via omnibus- og nomineepoter. Finans Danmarks model indeholder dog også de svagheder, som model II og III indeholder, idet Finans Danmarks model ikke kræver, at aktionæren giver sig til kende inden nettoindeholdelsen, ligesom modellen også indeholder mulighed for refusion, hvad der svækker modellens robusthed.

Hvad angår *SKATs fremadrettede muligheder for kontrol* kan det helt generelt anføres, at en model med nettoindeholdelse af udbytteskat som udgangspunkt betyder, at pengestrømmen ikke skal kontrolleres. Der skal i stedet ske kontrol af registreringen af den enkelte aktionær og efterprøvelse af, om registreringen er korrekt. I model I, II og III vil det imidlertid – uanset oplysninger om det skattemæssige ejerskab – fortsat være vanskeligt at sikre, at der ikke sker uberettiget nettoindeholdelse af udbytteskat ved aktielån. Der kan derfor være behov for i forbindelse med den kommende lovgivning, at se mere generelt på mulighederne for efterfølgende kontrol.

I model III og Finans Danmarks model, der begge giver mulighed for refusion, må det antages, at det ressourcemæssigt vil være en tung opgave for SKAT at kontrollere den skattemæssigt retmæssige ejer.

Samlet set anses model I umiddelbart for at være bedst i kontrolmæssig henseende. Her vil der være direkte adgang til data og grundlaget for registreringen.

I model III og Finans Danmarks model vil SKAT potentielt kunne modtage et meget stort antal anmodninger om refusion af udbytteskat. Det medfører en risiko for, at et antal sager ikke kan kontrolleres og behandles inden for de gældende frister. Det indebærer dermed også en renterisiko.

Der er ikke gennemført en decideret analyse af, hvorledes de enkelte modeller kan implementeres i SKATs systemer. Det vurderes dog helt overordnet, at alle modellerne potentielt kan bidrage til et bedre datagrundlag end det, som SKAT har i dag. Dermed vil alle modellerne potentielt kunne give SKAT grundlag for bedre digitale løsninger.

Model I (og til dels model III) vil give en direkte og fyldestgørende registrering af data for den enkelte aktionær. Men begge modeller vil nok kræve en mere tilbunds gående systemudvikling. Model II og Finans Danmarks model antages i højere grad at kunne bygge på de eksisterende systemer med mindre tilretninger. Det skal dog bemærkes, at arbejdsgruppen ikke har foretaget en tilbunds gående vurdering af i hvilket omfang, der kan være behov for systemudvikling.

SKAT arbejder med idriftsættelse af et nyt system til behandling af sager om refusion af udbytteskat, jf. afsnit 5.1. Dette vurderes at være en bedre digital løsning, der vil understøtte de modeller, hvor anmodning om refusion fortsat vil være en mulighed.

Det er arbejdsgruppens vurdering, at uanset hvilken model der vælges, er der behov for at justere i kildeskattelovens §§ 67, stk. 3 og 69 B. Disse bestemmelser regulerer muligheden for at få refunderet for meget indeholdt udbytteskat, men opererer med forskellige udbetalingsfrister og forrentning i situationer, der reelt ikke adskiller sig fra hinanden, hvilket vurderes at være uhensigtsmæssigt.

Løsningsmodellernes mulige administrative konsekvenser for aktionærer, pengeinstitutter, registreringsinstitutter og SKAT samt modellernes mulige påvirkning af niveauet af udenlandske porteføljeinvesteringer i Danmark er sammenfattet i *boks 1.7*.

Boks 1.7. Administrative konsekvenser og investeringspåvirkning

For **udenlandske aktionærer** vil adgang til nettoindeholdelse være en administrativ lettelse, i og med at behovet for efterfølgende refusionsansmodninger bortfalder. Dette vil være tilfældet i alle de betragtede modeller, idet model I og II er baseret alene på nettoindeholdelse, mens der i model III og Finans Danmarks model bevares en *mulighed* for efterfølgende refusion. Med model I og III vil aktionærer, der hidtil har registreret deres besiddelser af danske aktier i omnibus- eller nomineepoter, fremadrettet skulle ændre dette til en individuel registrering for at kunne opnå nettoindeholdelse (så registreringsinstituttet kan få oplyst, hvem der er den skattemæssigt retmæssige ejer). Dette vil isoleret kunne ses som en administrativ besværlighed, der potentielt kan medføre, at udenlandske aktionærer vil blive mere tilbageholdende med at foretage investeringer i danske børsnoterede aktier. Det bemærkes dog, at der principielt ikke stilles yderligere oplysnings- og dokumentationskrav, end de pågældende aktionærer ville skulle opfylde ved ansøgning om refusion hos SKAT.

For **pengeinstitutterne** vurderes en overgang til nettoindeholdelse som hovedprincip isoleret set ikke at føre til øgede administrative byrder, da sikring af en korrekt nettoindeholdelse baseres på allerede tilgængelige oplysninger. Model I og III kræver dog, at der sker registrering af den enkelte aktionær i registreringsinstituttet, dette vil muligvis medføre et behov for enkeltdepoter. I alle fire modeller skal der derudover foreligge oplysning (erklæring) om skattemæssigt retmæssig ejer på tidspunktet for nettoindeholdelse.

For **registreringsinstituttet** indebærer alle fire modeller et krav om udbygning af instituttets registreringssystem, således at der foretages en registrering baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb. Dette vil muligvis medføre et behov for enkeltdepoter. Derudover vil registreringsinstituttet i alle fire modeller skulle stå for selve nettoindeholdelsen af udbytteskat.

For **SKAT** vil overgang til nettoindeholdelse generelt indebære en betydelig administrativ lettelse set i forhold til et system baseret alene på refusion. Fortsat mulighed for refusion (model III og Finans Danmarks model) vil være forbundet med større administration end modellerne baseret på ren nettoindeholdelse (model I og II). Med model I og III vil SKAT have mulighed for at foretage (stikprøve)kontrol på basis af (allerede) indberettede oplysninger, inden tidspunktet for nettoindeholdelse. Med model II og Finans Danmarks model vil SKATs kontrol skulle foretages, efter der er foretaget nettoindeholdelse på basis af oplysninger, der skal indhentes fra pengeinstitutterne.

Opsummerende vurdering af løsningsmodeller

Det er overordnet arbejdsgruppens vurdering, at der er behov for at justere de gældende regler for at sikre, at lovgivningen på udbytteområdet fremadrettet er robust og tidssvarende, herunder at svindel kan forebygges.

Ved fastlæggelse af den konkrete løsningsmodel vil det være nødvendigt at foretage en afvejning mellem forskellige hensyn, herunder hensynet til robusthed over for svindel med udbytteskat og hensynet til administrerbarhed. Arbejdsgruppen har på den baggrund ikke foretaget en anbefaling af en konkret model. Det er dog arbejdsgruppens anbefaling, at der ved fastlæggelse af den konkrete løsningsmodel lægges vægt på, at:

- Udbyttebeskatning fortsat bør tage udgangspunkt i det *skattemæssigt retmæssige ejerbegreb* (alle modeller).
- Korrekt udbyttebeskatning så vidt muligt skal sikres ved *nettoindeholdelse* (alle modeller).
- Behovet for at bevare mulighed for *refusion* (model III og FD's model) må holdes op mod den afledte risiko for fejl og svindel samt kontrolbyrden for SKAT.

- Hensynet til at bevare mulighed for *registrering af omnibus- og nomineepoter, herunder som følge af CSD-forordningen*, dvs. hvor der ikke sker registrering af den enkelte aktionær (model II og FD's model), må holdes op mod de heraf følgende fortsat vanskelige kontrolmuligheder for SKAT og den mulige afledte risiko for fejl og svindel.

Det vil i et vist omfang være muligt at kombinere egenskaber fra de beskrevne principielle løsningsmodeller ud fra en nærmere afvejning af de overordnede hensyn til på den ene side at sikre, at skattemyndighederne kan udføre den nødvendige kontrol og dermed imødegå fremtidig svindel med udbytteskat, og på den anden side at tilgodese investorenes og den finansielle sektors behov for en smidig og administrerbar løsning.

1A. Kommissorium for den tværministerielle arbejdsgruppe

Baggrund

SKAT indgav i august 2015 en anmeldelse til Statsadvokaten for Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) om svindel med refusion af udbytteskat. Det skete som konsekvens af, at SKAT i juli og august modtog oplysninger om mulig risiko for svindel med refusion af udbytteskat.

SKAT besluttede derfor at sætte refusion af udbytteskat midlertidigt i bero for at kunne iværksætte yderligere undersøgelser og kontrol. SKAT har foreløbigt opgjort den formodede økonomiske kriminalitet til 9,1 milliarder kroner.

Med afsæt i anmeldelsen til SØIK iværksatte Skatteministeriets Interne Revision (SIR) en undersøgelse af sagen. SIR afrapporterede den 24. september 2015. Konklusionen på SIRs undersøgelse var en forholdsvis skarp kritik af hele området for refusion af udbytteskat i SKAT.

Den 25. september 2015 fremlagde regeringen sin handlingsplan "SKAT ud af krisen". Som en direkte konsekvens af SIRs konklusioner er der iværksat en række initiativer, som skal styrke hele udbytteområdet. Bl.a. skal udbytteområdet reorganiseres og centraliseres i en ny afdeling, samtidig med at området bliver oprustet betydeligt personalemæssigt.

Det blev også besluttet at nedsætte en tværfaglig og tværministeriel arbejdsgruppe, der skal sikre, at lovgivningen på udbytteområdet er robust og tidssvarende. Arbejdsgruppen skal kortlægge gældende regler og praksis for beskatning, indeholdelse og indberetning af udbytte med henblik på at vurdere behovet for justerede regler på området.

Administreringen af udbytterefusion

Når et dansk selskab udlodder udbytte, og udbyttedtageren (den retmæssige ejer) er hjemmehørende i udlandet, beskattes udbyttet som udgangspunkt med 27 pct. Hvis der ikke er grundlag for at fravige udgangspunktet, skal det udloddende danske selskab indeholde 27 pct. af det samlede udbytte som udbytteskat og indbetale udbytteskatten til SKAT.

Hvis der på basis af fx en dobbeltbeskatningsoverenskomst skal betales en lavere udbytteskat – typisk 15 pct. – kan udbyttedtageren i udlandet (den retmæssige ejer), der har fået indeholdt de 27

pct., anmode SKAT om refusion og få den for meget indeholdte kildeskat udbetalt, dvs. forskellen mellem de 15 pct. og de 27 pct.,

Det er i dag SKAT, der varetager refusionen af udbytteskat. Dette sker i form af en manuel arbejdsgang, hvor indsendte anmodninger om refusion sagsbehandles. En udbyttmodtager kan anmode om refusion ved at indsende individuelle blanketter.

SKAT har tidligere haft aftale med tre banker om den såkaldte regnearksordning, hvorefter bankerne på vegne af deres kunder kunne anmode om refusion af udbytteskat i overensstemmelse med den dobbeltbeskatningsoverenskomst, som den enkelte kunde eller udbyttmodtager er omfattet af. Regnearksordningen håndterede op mod 2/3 af alle ansøgninger om udbytterefusion³. Banken kunne repræsentere den endelige udbyttmodtager direkte, men der kunne også være tale om, at det var en udenlandsk bank, som er kunde hos den danske bank.

Aftalerne byggede på en forudsætning om, at SKAT på begæring kunne indhente dokumentation via den danske bank. SKAT har opsagt de nævnte aftaler den 22. september 2015. Det skyldes bl.a., at der i aftalerne ikke var sikret tilstrækkelig dokumentation for, at der bestod et repræsentationsforhold mellem de enkelte udbyttmodtagere og bankerne.

Der er herudover to ordninger (VP-ordningen og en særlig hovedaktionærordning), hvor det er muligt at foretage såkaldt nettoafregning af udbytteskat. Ordningerne indebærer, at der alene indeholdes den kildeskat, som gælder efter den relevante dobbeltbeskatningsaftale – typisk 15 pct. Nettoafregningen indebærer, at der ikke indsendes anmodninger om refusion af udbytteskat til SKAT. I VP-ordningen er det VP Securities, der nettoindeholder, og i den særlige hovedaktionærordning er det det udloddende selskab, der nettoindeholder. Begge ordninger er indgået efter aftale med SKAT, og er begrænset til udbyttmodtagende fysiske personer. SKAT har vurderet, at VP-ordningen ikke fuldt ud har haft fornøden hjemmel i lovgivningen, og har derfor opsagt aftalen med VP Securities den 12. november 2015.

Problemstilling og opgaver

Formålet med arbejdsgruppen er at få overblik over SKATs datagrundlag for udbytter og udbytterefusion, med henblik på at data kan benyttes i refusions-, kontrol- og overvågningsøjemed. Formålet med arbejdsgruppen er desuden at få overblik over regelsæt og arbejdsgange med henblik på at kunne komme med administrerbare forslag til, hvordan udbytterefusionen kan håndteres fremadrettet, så svindel undgås.

Området for refusion af udbytteskat er komplekst og præget af en række udfordringer, der stiller krav til datagrundlaget og til den lovgivning, der skal understøtte, at der er det fornødne datagrundlag for at kunne håndtere refusion af udbytteskat. Det er således nødvendigt, at der arbejdes i to spor for at analysere området; et dataspor og et regelspor.

Dette skal blandt andet ske ved, at der særligt fokuseres på:

- Kortlægge udviklingen af udbytter og refusion.
- At skabe overblik over datagrundlaget i forbindelse med udbytter og udbytterefusion, herunder afdække om data er af tilstrækkelig høj kvalitet og dermed brugbare til analyse- og kontrolformål, og om data kan styrkes.

³ SIRs rapport om SKATs administration af udbytteskat og refusion af udbytteskat - tabel 7.5.

-
- En afdækning af gældende civilretlige og skatteretlige regler for registrering og indberetning af udbyttmodtagende aktionærer, herunder regnskabsmæssige regler, registrering i ejerregistre mv., oplysningspligter, internationale aftaler og EU-regler, vilkår for aktielånsaftaler og det skattemæssigt retmæssige ejer begreb.
 - Om de gældende regler for indeholdelse og mulighed for refusion af kildeskat på aktieudbytte er tilstrækkeligt effektive og smidige.
 - Om den nuværende håndtering af udbytterefusion mv. er den mest effektive til at hindre uberettiget udbetaling.
 - Om der kan skabes løsninger i stil med den tidligere regnearksordning, hvorved SKAT undgår manuel sagsbehandling af samtlige refusionsanmodninger.
 - Hvorvidt adgangen til at benytte omnibus- og nomineepoter mv. hindrer effektiv kontrol af korrekt indeholdt udbyttekildeskat og refusion heraf.
 - At afdække brugen af investeringsforeninger i forbindelse med refusion af udbytter.
 - At afdække mulighederne for at sikre en korrekt håndtering af aktielånearrangementer.
 - At afdække mulighederne for at flytte indeholdelsespligten for at sikre sammenhæng mellem indeholdelsen og refusion.

1B. Oversigt over begreber

Boks 1B indeholder en oversigt over anvendte begreber.

Boks 1B. Oversigt over begreber

Begreb	Forklaring
<i>Aktielån</i>	En aktiepost, der er udlånt fra långiver til låntager.
<i>Beneficial owner</i>	Den skattemæssigt retmæssige ejer af en aktie, uanset om der civilretligt er registreret en anden ejer.
<i>Børsnoterede aktier</i>	Aktier der er optaget til handel på et reguleret marked (børs), hvor aktien omdannes til en noteret kurs.
<i>DBO</i>	Dobbeltbeskatningsoverenskomst indgået med et andet land med henblik på at undgå, at et skattesubjekt bliver beskattet i begge lande af den samme indtægt.
<i>Enkeltinvestor-system</i>	Det kontoførende institut har oprettet et depot i VP's system til hver enkelt aktionær, og at de børsnoterede værdipapirer løbende skal registreres hos VP i aktionærens eget navn.
<i>Finans Danmark</i>	Også kendt som Finansrådet, hvilket er en interesseorganisation for bankerne i Danmark. Det inkluderer banker, sparekasser, andelskasser og danske filialer af udenlandske banker.
<i>Finanstilsynet</i>	En myndighed, som hører under Erhvervsministeriet. Finanstilsynets opgaver er overordnet set at gennemføre tilsynsvirksomhed, lovgivningsarbejde og informationsvirksomhed.
<i>Ihændehaber-aktier</i>	En aktie uden noget påskrevet navn, hvor besiddelse af aktiebrevet er tilstrækkelig legitimation for ejerskabet. Dette giver aktionæren mulighed for at være anonym.
<i>Indeholdelse af kildeskat</i>	Skat, der bliver tilbageholdt fra danske kilder, fx udbytteskat, inden modtageren får udbetalt udbyttet.
<i>Kildestat</i>	Det land, hvor en indkomst hidrører fra.
<i>Kontoførende institut</i>	Et selskab, fx pengeinstitut, der har tilladelse til at foretage indrapportering til registrering i en værdipapircentral.
<i>Navnekapital-andele</i>	Kapitalandele udstedt af et selskab, hvor navnet på kapitalejeren bliver noteret i selskabets ejerbog.
<i>Netto-indeholdelse</i>	Nedsættelse af indeholdelsesprocenten for begrænset skattepligtige, så indeholdelsesprocenten er i overensstemmelse med den pågældende dobbeltbeskatningsoverenskomst.
<i>Nomineedepot</i>	Et depot, hvor en kundes aktier holdes fx i det kontoførende instituts navn. Aktierne ejes således af andre end den registrerede indehaver. Oftest bruges depotet dog kun for én aktionær.
<i>Omnibusdepot</i>	Et samledepot, som er ejet af fx et udenlandsk pengeinstitut, hvori danske aktier, der er ejet af personer hjemmehørende i udlandet, kan placeres.
<i>Registreringsinstitut</i>	En værdipapircentral, der foretager registrering af værdipapirer i den pågældende central.
<i>TIN-nummer</i>	Tax Identification Number. Dette er et skattesubjekts skatteidentifikationsnummer, hvilket fx i Danmark for fysiske personer er CPR-nummeret.
<i>Transaktionsspor</i>	Den sammenhæng, der er mellem de enkelte registreringer og den bogføringspligtiges årsregnskab, skatte- eller afgiftsopgørelse, tilskudsregnskab eller tilsvarende regnskabsopstilling, der skal udarbejdes i henhold til lovgivning.
<i>Udbyttenota</i>	Dokumentation fra et selskab om, at det har udbetalt udbytte.
<i>VP Securities (VP)</i>	Det centrale sted for registrering af værdipapirer i Danmark, tidligere kaldet værdipapircentralen.

2. Fakta om det danske aktiemarked og indtægter fra udbytteskatten

Dette kapitel giver et overordnet indblik i det danske aktiemarked med fokus på de elementer, der er relevante for den samlede udbyttebeskatning. Det omfatter blandt andet en gennemgang af ejersammensætningen af de danske aktieselskaber, idet beskatningen af udbytter varierer mellem forskellige typer af aktionærer og deres respektive hjemlande.

Skatten på udenlandske aktionærers udbytter udgør som udgangspunkt 27 pct. for både personer og selskaber, men kan efter intern dansk ret være lavere. Hvis aktionæren er hjemmehørende i et land, der skal udveksle oplysninger med de danske myndigheder efter en indgået dobbeltbeskatningsoverenskomst (DBO) eller en anden international aftale, fx en TIEA⁴, nedsættes beskatningen til 15 pct. Derudover kan der være aftalt en lavere sats end de 15 pct. i enkelte dobbeltbeskatningsoverenskomster, *jf. bilag 2A*.

Udenlandske aktionærers ejerandel på det danske aktiemarked har været stigende i de seneste år, dog således, at der har været et fald fra 2015 til 2016. Ved udgangen af 2016 var ca. 50 pct. af beholdningsværdien af danske aktieselskaber (som er registreret i VP) ejet af udenlandske aktionærer. Det er næsten en fordobling i forhold til 2005, hvor ejerandelen udgjorde 26 pct., *jf. afsnit 2.1*.

Stigningen i den udenlandske ejerandel af danske aktier er sammenfaldende med, at indtægterne fra udbytteskatten i højere grad kommer fra udenlandske aktionærer. Det understreger nødvendigheden af at sikre en robust udbyttebeskatning – herunder en korrekt indeholdelse af udbytteskat og en effektiv og korrekt behandling af eventuelle refusionsansøgninger fra udenlandske aktionærer.

Gennemgangen af aktiemarkedet viser også, at der foregår en betydelig omsætning af danske aktier – særligt lige omkring udbyttedagen. Det kan give udfordringer i forhold til en korrekt registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer af udbyttet på udlodningstidspunktet og dermed en korrekt indeholdelse af udbytteskat. Det kan også give udfordringer for SKATs kontrol af, at det er den rigtige udbytteskat, der er indeholdt.

⁴ Tax Information Exchange Agreements.

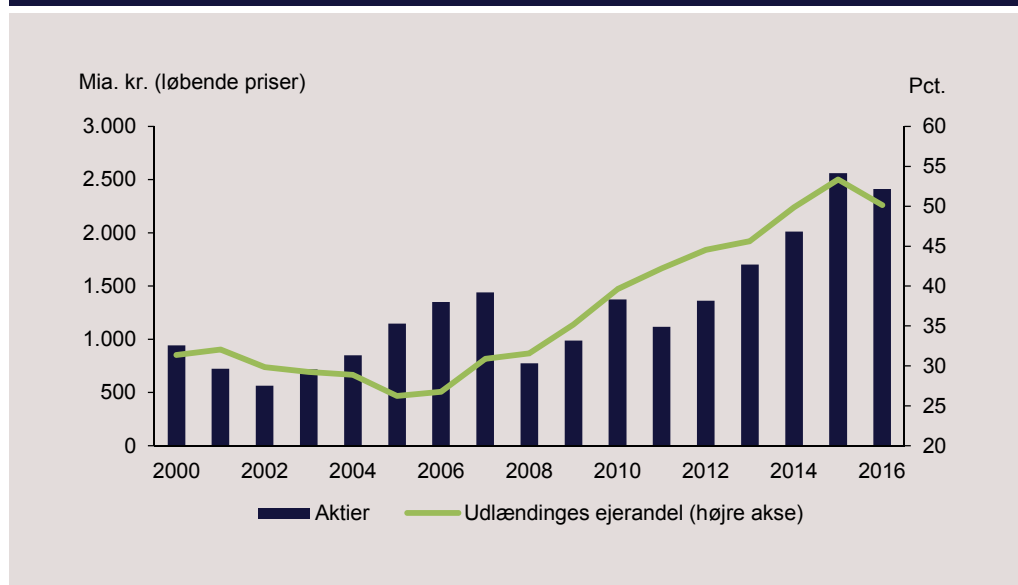
Danske selskaber har over de seneste godt 15 år udloddet udbytter for i gennemsnit knap 30 mia. kr. om året. Dette har medført indtægter fra udbyttebeskatning på i gennemsnit ca. 7,7 mia. kr. om året, hvoraf ca. 1,9 mia. kr. vurderes at være kommet fra udenlandske aktionærer, *jf. afsnit 2.2*.

Den af SKAT anmeldte svindel med refusion af udbytteskat har været relateret til børsnoterede aktier. Det er derfor navnlig forhold vedrørende børsnoterede aktier – eller rettere VP-registrerede aktier – der er i fokus i nærværende kapitel. Unoterede aktier kan dog også være registreret i VP.

2.1. Det danske aktiemarked

Markedsværdien af danske aktier har fluktueret betydeligt de seneste godt og vel 15 år. Aktiemarkedet steg kraftigt i værdi frem mod 2008, hvor finanskrisen medførte et voldsomt fald, *jf. figur 2.1*. Først i 2013 nåede markedsværdien (målt i løbende priser) niveauet fra før krisen.

Figur 2.1. Markedsværdien af det danske aktiemarked og den udenlandske ejerandel

Anm.: Beholdningsværdien er opgjort ultimo året. Figuren omfatter alle VP-registrerede aktier, dvs. primært børsnoterede aktier. Unoterede aktier er typisk ikke registreret i VP. Oplysninger om udenlandske ejere af danske værdipapirer er ifølge Danmarks Nationalbank forbundet med væsentlig usikkerhed, da kun det første depotsted er registreret hos VP Securities. Internationale aktionærers udprægede brug af depotbanker i fx Luxembourg medfører, at den af Danmarks Nationalbank offentliggjorte landefordeling ikke afspejler, hvor køberne af danske værdipapirer i sidste ende er hjemmehørende. Såfremt danskere anvender depotbanker i udlandet, vil deres investeringer således også fremgå af den udenlandske ejerandel.
 Kilde: Danmarks Nationalbank.

Markedsværdien af danske aktier, som er registreret i VP Securities (VP), udgjorde ca. 2.400 mia. kr. ved udgangen af 2016. Heraf udgjorde de udenlandske aktionærers ejerandel ca. 1.200 mia. kr. svarende ca. til 50 pct., *jf. figur 2.1*. Udenlandske aktionærers ejerandel er steget betydeligt gennem de seneste ti år fra ca. 26 pct. i 2005 til ca. 50 pct. i 2016. For første gang i de seneste 10 år har der fra 2015 til 2016 været et fald i udlændingenes ejerandel af danske aktier.

Det er grundlæggende positivt, at danske aktier i stigende grad er blevet mere attraktive for udenlandske aktionærer. Det er med til at styrke markedet for egenkapital i Danmark, og med til at sikre konkurrencedygtige priser på kapital til danske virksomheder. Men det indebærer samtidig en udfordring i forhold til at sikre en robust udbyttebeskatning. Det skyldes i høj grad, at den indeholdte udbyttebeskatning ved udlodninger til udenlandske aktionærer typisk overstiger det beløb, som den korrekte skattesats tilsiger, når der er indgået en DBO, TIEA eller anden informationsudvekslingsaftale mellem

Danmark og aktionærens hjemland. Det indebærer, at den udenlandske aktionær ofte vil være berettiget til at tilbagesøge og modtage refusion af den for meget indeholdte skat.

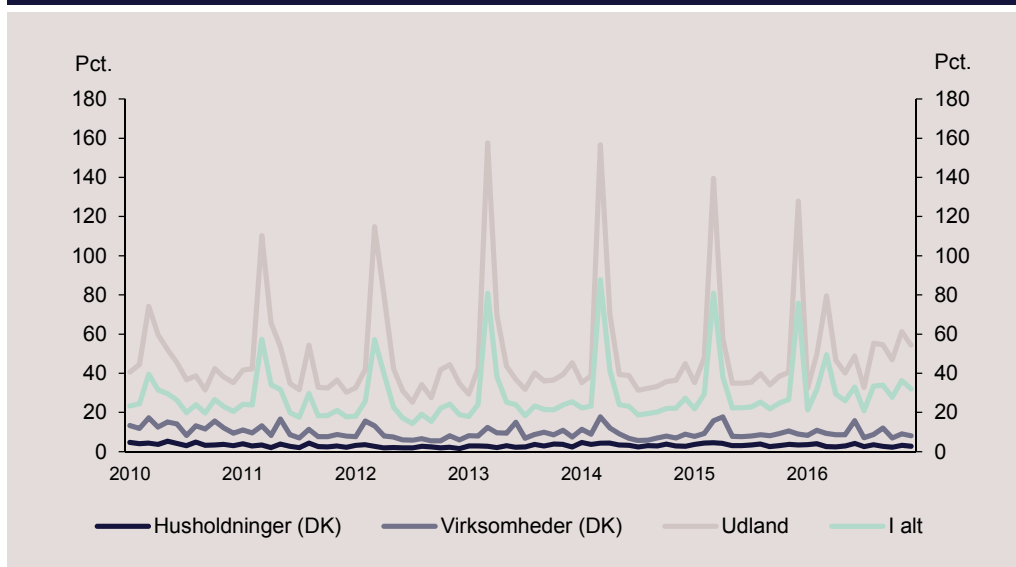
Udbytter fra *unoterede aktier*, som ofte ikke er registrerede i VP (og dermed ikke indgår i figur 2.1), vurderes umiddelbart *ikke* at udgøre et væsentligt problem i forhold til at sikre en robust beskatning af udbytter og håndtering af refusionsanmodninger. Det skyldes, at unoterede aktieselskaber i højere grad er ejet af danske aktionærer og/eller af moderselskaber, som typisk er fritaget for skat af eventuelle udbytteudlodninger.

Omsætningen af danske aktier

Omsætningen af danske aktier er ganske betydelig. Ifølge oplysninger fra VP udgør omsætningen på månedsbasis omkring 30 pct. af den samlede markedsværdi af de danske børsnoterede aktier. Det svarer til, at der dagligt omsættes danske aktier for omtrent 25 mia. kr.

Det er især de udenlandske aktionærer, som har en hyppig omsætning af deres aktier. De omsætter således månedligt i gennemsnit omtrent halvdelen af deres beholdningsværdi (opgjort ultimo måneden). Til sammenligning omsætter danske personer typisk for mindre end 5 pct., mens danske selskaber omsætter for omkring 10 pct. af deres respektive beholdningsværdi om måneden, *jf. figur 2.2.*

Figur 2.2. Omsætningen af aktier (som andel af beholdningsværdien)

Anm.: Beholdningsværdien er opgjort ultimo på månedsbasis, mens omsætningen er summeret over måneden. Med personer menes der fysiske personer (benævnes private i VP's statistik), og omsætningen omfatter både frie midler og privatforvaltede pensionsopsparinger. Virksomheder omfatter både finansielle (inkl. pensionskasser og livsforsikringselskaber) og ikke-finansielle virksomheder.
 Kilde: VP Securities.

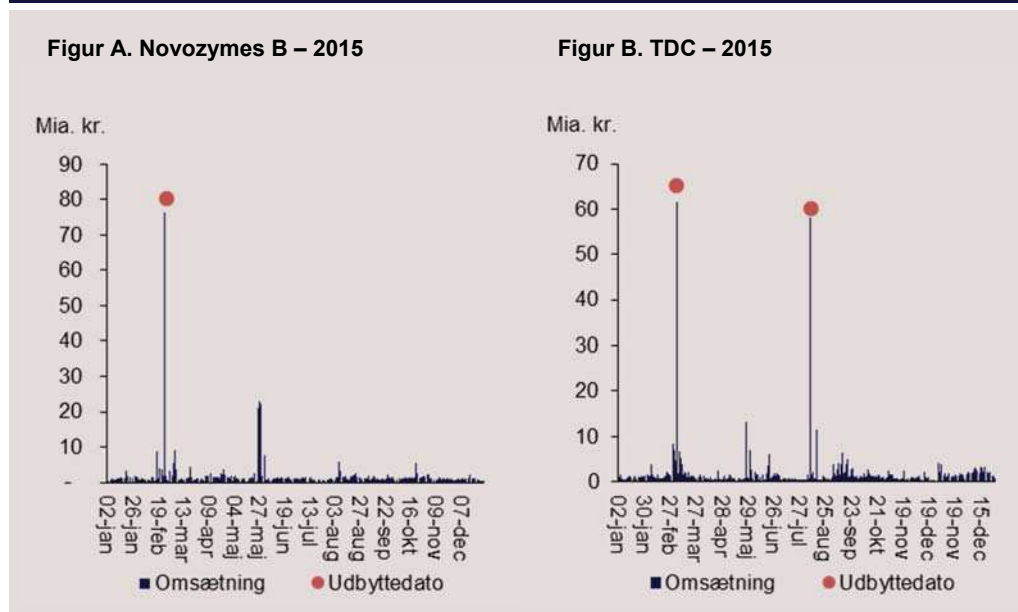
Omsætningen varierer betydeligt henover året. Det skyldes primært, at de udenlandske aktionærer omsætter en markant højere andel af deres beholdning på bestemte tidspunkter af året. Normalt sker der således en markant stigning i omsætningen i marts måned hvert år, hvilket er sammenfaldende med tidspunktet, hvor de danske selskaber som oftest udlodder udbytte. Omkring udlodningstidspunktet omsætter de udenlandske aktionærer ofte mere end hele markedsværdien af deres samlede beholdning – fx ved at nogle aktier omsættes op til flere gange inden for en kort periode.

Omsætningen varierer også betydeligt på tværs af selskaber i løbet af året, idet omsætningen ofte stiger mærkbart lige før dagen for udbytteudlodningen. Som eksempel blev omsætningen af aktierne

i Novozymes B og TDC mangedoblet i forhold til det normale niveau lige omkring de respektive udbyttedage i 2015, jf. figur 2.3.

Novozymes udloddede udbytte den 27. februar 2015, mens den kraftige stigning i omsætningen (figur A) er registreret to dage tidligere. TDC udloddede udbytte to gange i 2015 – den 6. marts og den 10. august. Den første markante stigning i omsætningen blev registreret den 5. marts, dvs. dagen før den første udlodning, mens den anden stigning fandt sted den 7. august, som var den sidste handelsdag inden udbytteudlodningen den 10. august 2015.

Figur 2.3. Omsætningen af aktier i udvalgte selskaber – 2015

Anm.: Den angivne udbyttedato er den første dag, hvor aktien handles uden udbyttet (den såkaldte x-dag - dagen efter generalforsamlingsdagen. Selve udbyttet udbetales først til aktionærerne et par dage senere. Figurene er baseret på MiFID data, der har til formål at undersøge markedsmissbrugssager. Det betyder, at der for én transaktion godt kan være 1, 2, 3, 4 eller i enkelte tilfælde flere MiFID indberetninger. Den angivne omsætning er dermed ikke nødvendigvis fuldstændig retvisende. Uanset om der er risiko for flere indberetninger baseret på samme transaktion, så kan det dog ikke forklare de store udsving omkring udbyttedatoerne.
 Kilde: Finanstilsynet

Den høje omsætning omkring udbyttedagene har i 2015 i altovervejende grad været såkaldte OTC-handler (Over The Counter). Det indikerer, at handlen på børsen (NASDAQ) blot udgør en beskedent andel af den samlede omsætning i dagene op til udbytteudlodningerne i figur 2.3.

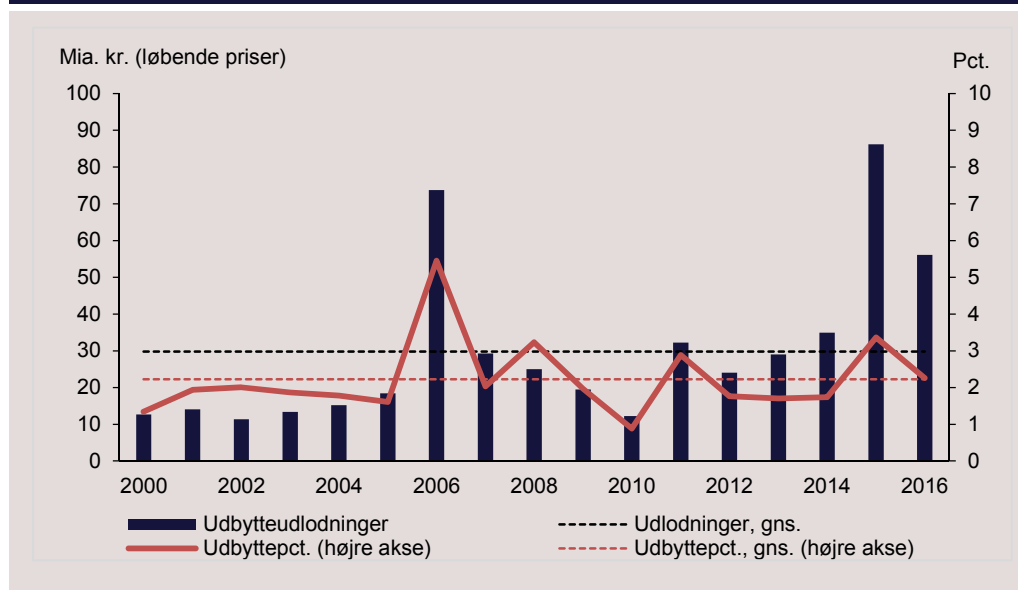
I 2016 kan der ligeledes observeres en betydelig stigning i omsætningen omkring udbyttedagene, men niveauet er reduceret betragteligt i forhold til 2015. Det bemærkes fx, at omsætningen af aktierne i Novozymes er reduceret med ca. 80 pct. i dagene op til udbytteudlodningen sammenlignet med 2015⁵. Dette skal ses i lyset af, at SKAT stoppede for udbetalingerne af refusion den 6. august 2015 som følge af formodninger om svindel. Billedet gentager sig på tværs af flere selskaber på Københavns Fondsbørs.

Udbytteudlodninger fra danske selskaber

Udlodningerne af aktieudbytte fra danske selskaber har i gennemsnit udgjort knap 30 mia. kr. årligt siden 2000, om end med store udsving. Det svarer til, at selskaberne har udloddet udbytte svarende til omkring 2,2 pct. af deres samlede markedsværdi hvert år, jf. figur 2.4.

⁵ I 2016 udloddede Novozymes udbytte den 29. februar. Sammenligningen er baseret på en opgørelse af omsætningen i fem handelsdage forinden udlodningen i begge år.

Figur 2.4. Udbytteudlodninger fra danske VP-registrerede aktieselskaber

Anm.: Figuren omfatter alle VP-registrerede aktier. Dermed indgår der kun i begrænset omfang udlodninger fra unoterede aktieselskaber. Figuren afspejler blandt andet, at der i 2006 blev udloddet ekstraordinære udbytter i TDC for 43,5 mia. kr. og i ØK for 7,7 mia. kr. Hertil kommer, at A.P. Møller Mærsk udloddede ekstraordinære udbytter for 36,7 mia. kr. i 2015. De faktiske udbytteudlodninger er opgjort i løbende priser, mens udbytteprocenten opgøres som de samlede udbytteudlodningers andel af den samlede markedsværdi ultimo året.
 Kilde: Danmarks Nationalbank.

Niveauet for udbytteudlodningerne faldt i årene umiddelbart efter finanskrisen i 2008, men er steget igen efter 2010. Særligt i de seneste par år har udbyttet været højere end normalt, og set over de seneste fem år har selskaberne i gennemsnit udloddet omtrent 45 mia. kr. om året i gennemsnit.

De betydelige udsving i aktieudbytterne i visse år afspejler blandt andet, at der var store ekstraordinære udbytteudlodninger i 2006 og 2015 fra henholdsvis TDC og A.P. Møller Mærsk. Hvis der ses bort fra disse ekstraordinære udlodninger, så har udbyttet fra danske VP-registrerede aktieselskaber udgjort ca. 25 mia. kr. i gennemsnit om året i perioden 2000-2016 svarende til ca. 1,9 pct. af markedsværdien. Korrigeret for de nævnte ekstraordinære udbytteudlodninger har udbytteprocenten været forholdsvis konstant over den angivne periode, omend den samlet set har været svagt stigende.

2.2. Skatteindtægter fra danske udbytter

Beskatningen af danske selskabers udbytteudlodninger varierer på tværs af typer af aktionærer (dvs. om aktieejeren er en person eller et selskab) og på tværs af aktionærernes hjemlande. Skatten indeholdes ved selve kilden, idet de selskaber, der foretager udlodning skal indeholde 27 pct. af udbyttet til udenlandske personer og selskaber.

Boks 2.1. Det overordnede beskatningsprincip af udbytter

Der indeholdes *kildeskat* ved udlodning af udbytte. Selskaber, der foretager udbytteudlodninger, skal således indeholde kildeskat, inden udbyttet udbetales til aktionæren. Hvis aktionæren er hjemmehørende i et land, der skal udveksle oplysninger med de danske myndigheder i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager, nedsættes beskatningen efter intern dansk ret til 15 pct. Enkelte dobbeltbeskatningsoverenskomster indeholder dog en lavere sats end 15 pct.

Den endelige beskatning afhænger af, hvem aktionæren er, og i hvilket land vedkommende er hjemmehørende.

For danske personaktionærer indeholdes der altid 27 pct., som svarer til satsen for aktieindkomst under progressionsgrænsen på 51.700 kr. (i 2017), idet aktieindkomst over progressionsgrænsen beskattes med 42 pct. i forbindelse med den endelige skatteopgørelse. For danske selskabers børsnoterede porteføljeaktier skal der som udgangspunkt indeholdes 22 pct.

For udenlandske aktionærer har der tidligere været mulighed for at opnå nettoindeholdelse, men i forlængelse af svindelsagen er denne mulighed ophørt, bortset fra en særlig hovedaktionærordning. En eventuel efterregulering kan således aktuelt kun foregå ved anmodning om refusion.

De typiske skattesatser for indeholdelse af skat ved udbytteudlodninger fremgår nedenfor, herunder eventuel efterregulering og endelige skattesats.

Danske aktionærer

	Indeholdelsesprocent	Efterregulering	Endelig skat
Personer	27 pct.	Endelig opgørelse af aktieindkomsten ved årsopgørelsen.	27/42 pct.
Selskaber ¹⁾	22 pct.	Modregning i den øvrige selskabsskat.	22 pct.
Skattefri aktionærer (af udbytter) ²⁾	0 pct.	Ingen efterregulering	0 pct.

Udenlandske aktionærer

	Indeholdelsesprocent	Efterregulering	Endelig skat ³⁾
Personer	27 pct.	Refusion efter anmodning	15 pct.
Selskaber	27 pct.	Refusion efter anmodning	15 pct.
Skattefri aktionærer (af udbytter) ⁴⁾	27 pct.	Refusion efter anmodning	0 pct.

1) Udbytter fra børsnoterede porteføljeaktier beskattes med 22 pct.

2) Fx pensionskasser, danske minimumsbeskattede investeringsinstitutter eller foreninger med frikort.

3) Kan variere afhængigt af aktionærens hjemland, men udgør typisk 15 pct., når der er en DBO.

4) Fx pensionskasser, hvis der er indgået aftale om skattefritagelse i DBO (fx USA).

Udfordringer ved at opgøre udbytteskatten

Det er forbundet med betydelig usikkerhed at lave fremadrettede skøn for indtægterne fra udbyttebeskatningen. Det skyldes blandt andet, at der fra år til år kan være endog meget stor variation i, hvor store udbytter selskaberne udlodder. Hertil kommer, at ejerforholdene – og dermed udbytteskattesatsen – kan variere betydeligt og hurtigt som følge af stor omsætningshastighed på aktiemarkedet.

Det er samtidig vanskeligt at opgøre den nøjagtige størrelse af indtægterne fra udbytteskatten i tidligere indkomstår. Det gælder særligt med hensyn til opdelingen af skatteprovenuet fra henholdsvis danske og udenlandske aktionærer. Det skyldes blandt andet, at skatteindtægterne relateret til udenlandske aktionærers udbytter ikke fremgår direkte af SKATs registre, men kun kan udledes residuelt.

Herudover skal data korrigeres for udbyttesvindlen, der er opgjort til ca. 12,3 mia. kr., og der skal skønnes over niveauet for tilbageholdte refusioner efter den 6. august 2015, idet udbetalingen af refusioner af udbytteskat efter denne dato i vid udstrækning har været indefrosset af SKAT. Endelig kan nogle danske aktionærer eje danske aktier via udenlandske depoter, således at andelen af udenlandske aktionærer kan være overvurderet.

Derudover er det vanskeligt at periodisere indtægterne. Det skyldes, at den anvendte skattesats på tidspunktet for selve indeholdelsen af udbytteskatten ofte kan afvige fra den endelige skattesats, og at korrektionen herfor i mange tilfælde kan finde sted i et senere indkomstår. For udenlandske aktionærer korrigeres der fx via udbetalingen af refusion, hvis den indeholdte udbytteskat overstiger det, der fremgår af de danske skatteregler eller en DBO indgået med aktionærens hjemland. En anmodning om refusion kan finde sted op til tre år efter selve indeholdelsen af kildeskatten på udbyttet⁶. Det medvirker desuden til, at udsvingene i udbytteskatten (netto) fra år til år kan være betydelige, når indtægterne opgøres på finansår.

Endelig understøtter registreringerne i VP og de kontoførende institutter (for så vidt angår de oplysninger, der hidtil har været gjort tilgængelige for SKAT) ikke i tilstrækkelig grad, at der kan foretages en præcis opgørelse af udbytteskatten efter eventuel refusion.

Det er den skattemæssigt retmæssige ejer af aktien på det tidspunkt, hvor udbytteudlodningen besluttet på det pågældende selskabs generalforsamling, som er skattepligtig til Danmark, *jf. kapitel 4*. VP registrerer ejeren kl. 17.59.59 på record date⁷, som modtager af udbyttet. Det er imidlertid ikke nødvendigvis denne aktionær, som er skattepligtig af udbyttet. Hvis der fx er tale om aktielån, som i VP registreres som et salg vil låntageren modtage udbyttet, mens långiveren stadig vil være den skattemæssigt retmæssige ejer af udbyttet (medmindre låntager har solgt aktien videre).

Der er også en udfordring knyttet til at foretage en endelig opgørelse af udbytteskatten, hvis aktien er deponeret i et såkaldt omnibus- eller nominee depot (dvs. et fællesdepot). Det er således muligt, at flere aktionærer kan have deres aktiebeholdninger i samme depot, selvom disse ikke nødvendigvis skal beskattes med samme sats. Det kan fx være tilfældet, hvis et udenlandsk pengeinstitut har oprettet et depot (eventuelt via et dansk kontoførende institut) på vegne af en række aktionærer, som investerer i danske aktier. I VP's systemer vil alle disse aktionærer blive registreret under samme ejer i henhold til de civilretlige regler for registrering, *jf. kapitel 3*. Den registrerede ejer kan fx være det pengeinstitut, der har oprettet omnibusdepotet til deres kunder.

En betydelig andel af de danske aktier er deponeret i omnibus- eller nominee depoter, idet langt størstedelen af aktier ejet af udenlandske aktionærer vurderes at være samlet i sådanne depoter. Det fremgår fx af *SKATs administration af udbytteskat og refusion af udbytteskat, Skatteministeriets Interne Revision, september 2015*, at andelen af udenlandsk ejede aktier, som var deponeret i omnibusdepoter, for to udvalgte børsnoterede selskaber udgjorde henholdsvis 94 og 97 pct. Det indebærer, at flere personer og selskaber – eventuelt fra forskellige lande – kan have deres danske aktier deponeret i ét fællesdepot, selvom de måske ikke skal beskattes med de samme satser.

Det er derfor ikke muligt at vurdere, hvor store skatteindtægter udbytteudlodningerne, *jf. figur 2.4*, giver anledning til alene på baggrund af ejersammensætningen, *jf. figur 2.1*. Det skyldes blandt andet,

⁶ Jf. styresignal udgivet 13. juni 2016 af SKAT (SKM2016.263.SKAT).

⁷ Dagen efter generalforsamlingsdagen – også kaldet x-dagen – handles aktierne uden det tilknyttede udbytte. Selve udbetalingen finder sted, efter VP har beregnet udbytte og eventuel udbytteskat på 2. børsdag efter generalforsamlingsdagen afhængigt af VP-kørselsdatoen, *jf. afsnit 5.2*.

at ejerforholdene kan ændre sig betydeligt på selve udbyttedagen, og at skattesatserne kan variere afhængig af de forskellige udenlandske aktionærers hjemlande. Hertil kommer, at der kan være forskel på, hvem der modtager udbyttet, og hvem der reelt er skattepligtig heraf.

Indtægter fra kildeskatten på udbytter

De samlede udbytteskatteindtægter (brutto) knyttet til noterede og unoterede aktier samt investeringsinstitutter udgjorde godt 22 mia. kr. i 2015, *jf. tabel 2.1*. Det var markant mere end i årene 2005-2014, hvor udbytteskatteindtægterne (brutto) har udgjort mellem godt 6 og godt 13 mia. kr. (målt i løbende priser).

Tabel 2.1. Indtægter fra kildeskatten på udbytter

Mia. kr. (løbende priser)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bruttoindtægter fra udbytte-skat	6,7	9,4	10,0	11,1	8,1	6,4	9,7	8,7	11,7	13,2	22,2
Modregnet i selskabsskat ¹⁾	-1,2	-1,6	-1,8	-2,1	-0,8	-0,6	-0,9	-1,1	-1,6	-1,7	-3,6
Refusioner ²⁾	-1,2	-1,9	-1,1	-0,8	-0,8	-0,7	-1,1	-1,5	-2,8	-6,1	-10,9
<i>Heraf økonomisk kriminalitet</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,7</i>	<i>-3,8</i>	<i>-7,8</i>
Nettoindtægter fra udbytte-skat ³⁾	4,3	5,9	7,0	8,3	6,5	5,1	7,6	6,2	7,9	9,3	15,5

Anm.: Tabellen omfatter skatteindtægterne i forbindelse med udlodninger fra alle aktier (noterede og unoterede) og fra investeringsinstitutter som opgjort i Økonomisk Redegørelse, december 2016.

1) Beløbene vedrørende modregnet i selskabsskat er indsat det år, som udbyttet vedrører, og ikke hvornår konteringen finder sted, som ofte vil være året efter.

2) Danske selskaber indeholder som udgangspunkt 27 pct. i kildeskat på udbytteudlodninger til udenlandske aktionærer. Hvis Danmark har indgået en aftale om udveksling af oplysninger med aktionærens hjemland, så har de udenlandske modtagere af danske udbytter mulighed for at tilbagesøge og få udbetalt refusion for den indeholdte udbytteskat, der overstiger den aftalte sats fx i en DBO. Beløbene vedrørende refunderet udbytteskat kan vedrøre tidligere år, da der kan tilbagesøges op til tre år efter, at udbyttet er modtaget. For 2015 er der tale om et skøn, da udbetalingen af refusioner blev standset den 6. august 2015.

3) Nettoindtægter er korrigeret for økonomisk kriminalitet for samlet set ca. 12,3 mia. kr. fordelt over årene 2012-2015.

Kilde: Skatteministeriet.

Bruttoindtægterne udgør imidlertid ikke den endelige skat. Det skyldes blandt andet, at selskabers udbytter indgår i deres almindelige indkomst. Derfor skal der foretages en modregning i selskabsskatten for den allerede afregnede kildeskat på den del af selskabets indkomst, der vedrører indtægter fra udbytter. For udenlandske aktionærer gælder desuden, at skattesatsen (efter interne danske regler eller en konkret DBO) typisk vil være lavere end den sats, der er brugt i forbindelse med indeholdelsen af kildeskatten på udbyttet.

Endelig skal der tages højde for, at SKAT har været udsat for svindel i årene 2012-2015, der er opgjort til samlet set ca. 12,3 mia. kr.

Efter korrektion for økonomisk kriminalitet og refusion mv. kan de samlede udbytteskatteindtægter knyttet til noterede og unoterede aktier samt investeringsbeviser således med nogen usikkerhed opgøres til ca. 15,5 mia. kr. i 2015, *jf. tabel 2.1*. Det er markant mere end i årene 2005-2014, hvor udbytteskatteindtægterne (netto) har udgjort mellem godt 4 og godt 9 mia. kr. (målt i løbende priser).

Indtægter fra kildeskat på udbytter til udenlandske aktionærer

Det er ikke muligt nøjagtigt at opgøre indtægterne fra udbytteskat knyttet til udenlandske aktionærer. Det hænger sammen med, at der i SKATs regnskabssystem ikke sondres mellem udbytteskat, der kommer fra henholdsvis danske og udenlandske aktionærer.

Nettoindtægterne (dvs. korrigeret for refusion mv.) fra udenlandske aktionærer kan dog tilnærmelsesvist opgøres residualt. Det sker ved at frægne SKATs oplysninger (i slutskattesystemerne) om indeholdt udbytteskat vedrørende fuldt skattepligtige personer, hvilket som udgangspunkt ikke kan

være udenlandske aktionærer, idet disse er begrænset skattepligtige. Endvidere fratrækkes også udbytteskat i forbindelse med udlodning fra investeringsselskaber, da disse i altovervejende grad formodes at vedrøre danske aktionærer. Det skyldes, at udenlandske aktionærer formodes at anvende akkumulerende investeringsselskaber, i det (beskedne) omfang de anvender danske investeringsselskaber, hvormed afkast realiseres i form af avancer, som ikke er skattepligtige til Danmark.

På den baggrund skønnes nettoindtægterne fra udenlandske aktionærer i gennemsnit at udgøre ca. 1,8 mia. kr. om året i perioden 2005-2015, jf. tabel 2.2.

Tabel 2.2. Indtægter fra kildeskat på udbytter til udenlandske aktionærer

Mia. kr. (løbende priser)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gns.
Nettoindtægter fra udbytteskat	4,3	5,9	7,0	8,3	6,5	5,1	7,6	6,2	7,9	9,3	15,5	7,6
Indeholdt udbytteskat fra slutsystemer ¹⁾	3,6	4,8	6,1	6,3	4,4	5,0	5,6	5,4	5,9	6,4	9,0	5,7
Udlodning fra [investeringsselskaber]	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Nettoindtægter fra udenlandske aktionærer ²⁾	0,6	0,9	0,8	1,8	1,9	-0,1	2,0	0,8	1,9	2,7	6,3	1,8
I pct. af samlede nettoindtægter	15%	16%	11%	22%	30%	-3%	26%	12%	24%	29%	41%	20%

Anm.: Beregningerne tager udgangspunkt i de opgjorte nettoindtægter jf. tabel 2.1, hvorved der også korrigeres for økonomisk kriminalitet i opgørelsen af nettoindtægterne fra udenlandske aktionærer.

1) Beløbene vedrører alene fuldt skattepligtige personer, dvs. personer bosiddende i Danmark.

2) Opgjort som en residual af de samlede indtægter fra udbytteskat inkl. investeringsinstitutter.

Kilde: Skatteministeriet.

Dermed vurderes indtægterne fra de udenlandske aktionærer i gennemsnit at have udgjort omtrent en femtedel af de samlede nettoindtægter fra udbytteskatten i perioden 2005-2015. Der er dog betydelige variationer over årene. Blandt andet er de beregnede indtægter fra udenlandske aktionærer negative i 2010. Det afspejler, at indtægterne fra de udenlandske aktionærer er opgjort som et residual af de samlede nettoindtægter, herunder at refunderet udbytteskat kan vedrøre udlodninger fra tidligere år. Forældelsesfristen for at tilbagesøge for meget betalt udbytteskat udgør således aktuelt tre år, og den har tidligere været fem år.

Nettoindtægterne fra udenlandske aktionærer i 2015 er markant højere end i de forudgående år. Det kan blandt andet skyldes, at SKAT stoppede for udbetalingerne af refusion den 6. august 2015 som følge af den formodede svindel (dog var ca. 95 pct. af årets samlede udbytter allerede udloddet inden august, hvor SKAT stoppede udbetalingerne af refusion). Endvidere udloddede A.P. Møller Mærsk som tidligere omtalt ekstraordinære udbytter for 36,7 mia. kr. i 2015. Derfor skal 2015-tallene tolkes med varsomhed.

Ses der alene på perioden 2005-2014, så udgør nettoindtægterne fra udenlandske aktionærer i gennemsnit ca. 1,3 mia. kr. om året. Det er dog formentlig en undervurdering af indtægterne fra beskatningen af udenlandske aktionærers udbytter fremadrettet. Det skyldes blandt andet, at udenlandske aktionærers ejerandel som tidligere omtalt er steget markant over den betragtede periode. Bruttoindtægterne fra udbytteskatten i 2016 er desuden på niveau med 2015, hvilket indikerer, at nettoindtægterne også vil svare til niveauet i 2015⁸.

⁸ Ved redaktionens afslutning forelå ikke fyldestgørende oplysninger om udbetaling af refusioner i forbindelse med udlodningerne i 2016.

2A. Oversigt over skattesatser for udenlandske aktionærers udbytte af porteføljeaktier

Det er intern national ret, der sætter rammen for Danmarks ret til beskatning af udbytte til udenlandske aktionærer. Ved indgåelse af en dobbeltbeskatningsoverenskomst aftales en fordeling af beskatningsretten mellem de to lande, der er parter i overenskomsten. En dobbeltbeskatningsoverenskomst udgør således ikke i sig selv en beskatningsret.

Intern ret og dobbeltbeskatningsoverenskomster spiller sammen på den måde, at den indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomst kan føre til en skattesats, der er lig med eller lavere end skattesatsen efter intern ret. Hvis den aftalte skattesats i en dobbeltbeskatningsoverenskomst er højere end efter intern ret, vil det være skattesatsen efter intern ret, der finder anvendelse, i og med at det er intern ret, der sætter rammen.

Af intern dansk ret fremgår det, at begrænset skattepligtige fysiske personer og selskaber, der modtager udbytte fra deres porteføljeaktier i danske selskaber, maksimalt bliver beskattet med 27 pct. Beskatningen nedsættes dog efter intern dansk ret til 15 pct., hvis personen eller selskabet (den skattemæssigt retmæssige ejer) er hjemmehørende i et land, der skal udveksle oplysninger med de danske myndigheder i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager.

Danmark har indgået enkelte dobbeltbeskatningsoverenskomster, hvor satsen er lavere end 15 pct. Her vil den aftalte sats være den afgørende.

I tabel 2.A.1 er angivet en oversigt over skattesatserne for udbytte, som Danmark har aftalt i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst vedrørende porteføljeaktier for fysiske personer og selskaber.

Tabel 2.A.1. Skattesatser vedrørende udbytte af porteføljeaktier for fysiske personer og selskaber efter dobbeltbeskatningsoverenskomsterne

Sats	Dobbeltbeskatningsoverenskomster
30 pct.	Kenya
25 pct.	Brasilien, Indien, Marokko
20 pct.	Egypten, Indonesien, Trinidad og Tobago, Tyrkiet
18 pct.	Grækenland
15 pct.	Argentina, Australien, Bangladesh, Belgien, Bulgarien, Canada, Chile, Cypern, Estland, Filippinerne, Finland, Færøerne, Ghana, Grønland, Hviderusland, Nederlandene, Irland, Island, Italien, Jamaica, Japan, Kirgisistan, Sydkorea, Kuwait, Letland, Litauen, Luxembourg, Makedonien, Malta, Mexico, New Zealand, Norge, Pakistan, Polen, Rumænien, Serbien, Slovakiet, Slovenien, Storbritannien, Sydafrika, Sri Lanka, Sverige, Schweiz, Tanzania, Tjekkiet, Tunesien, Tyskland, Uganda, Ukraine, Ungarn, USA, Venezuela, Vietnam, Zambia, Østrig
10 pct.	Georgien, Israel, Kina, Kroatien, Portugal, Rusland, Singapore, Taiwan, Thailand
0 pct.	Malaysia

Kilde: Skatteministeriet.

Danmark har derudover indgået et mindre antal dobbeltbeskatningsoverenskomster, hvor skattesatsen for udbytte er aftalt til 0 pct., hvor der er tale om porteføljeaktier ejet af pensionskasser.

I tabel 2.A.2. er angivet en oversigt over skattesatsen for udbytte vedrørende porteføljeaktier for fysiske personer og selskaber, der er hjemmehørende i visse finansielle centre.

Danmark har indgået en række aftaler med de angivne jurisdiktioner om udveksling af skatteinformationer (TIEA-aftaler). Der er ikke angivet en skattesats for udbytter i de respektive aftaler, idet aftalerne alene vedrører udveksling af skatteinformationer. Efter intern dansk ret medfører aftalerne imidlertid, at udbytter fra Danmark til den skattemæssigt retmæssige ejer i de angivne jurisdiktioner beskattes med 15 pct.

Tabel 2.A.2. Skattesats vedrørende porteføljeaktier for fysiske personer og selskaber, der er hjemmehørende i visse finansielle centre

Sats	Skatteinformationsaftaler (TIEA-aftaler)
15 pct.	Isle Of Man, Guernsey, Jersey, Cayman Island, Bermuda, British Virgin Island, St. Kitts & Nevis, St. Vincent & Grenadinerne, Anguilla, Antigua & Barbuda, Gibraltar, Turks- & Caicosøerne, Aruba, Nederlandske Antiller (Curacao, St. Maarten), St Lucia, Cook Island, Samoa, San Marino, Andorra, Bahamas, Dominica, Grenada, Monaco, Belize, Marshalløerne, Vanuatu, Liberia, Montserrat, Liechtenstein, Seychellerne, Macao, Bahrain, Barbados, Mauritius, Brunei Darussalam, Panama, Jamaica, Qatar, Niue, Hong Kong, Forenede Arabiske Emirater

Kilde: Skatteministeriet.

3. Gældende civilretlige regler

Dette kapitel beskriver de civilretlige regler i forbindelse med registrering og indberetning af oplysninger vedrørende aktier, udbytter og aktionærer. Formålet er dels at redegøre for, hvilke oplysninger der er tilgængelige i dag, dels at afdække hvilke civilretlige forpligtelser parterne i en transaktion med værdipapirer er underlagt.

I de anmeldte sager har den mulige risiko for svindel med refusion af udbytteskat været relateret til børsnoterede aktier. Derfor er kapitlet afgrænset til en beskrivelse af det civilretlige regelsæt knyttet til behandlingen af børsnoterede aktier.

3.1. Børsnoterede selskabers generelle oplysningsforpligtelser

Børsnoterede selskaber er selskaber, hvis aktier er optaget til notering eller handel på et reguleret marked. Det kan fx være en fondsbørs eller en autoriseret markedsplads. I Danmark er der p.t. ét reguleret marked – Nasdaq København – den nordiske børs i København.

Oplysninger i det børsnoterede selskabs årsrapport

De børsnoterede selskaber skal aflægge årsrapport⁹ efter årsregnskabslovens regler for regnskabsklasse D og efter IFRS-forordningen¹⁰.

Som udgangspunkt skal børsnoterede selskaber aflægge deres koncernregnskab efter reglerne i IFRS-forordningen. Det indebærer, at de børsnoterede selskaber dels skal følge den regulering, herunder de såkaldte IFRS-standarder, der følger af forordningen, dels skal følge reglerne i IFRS-bekendtgørelsen. Børsnoterede selskaber, der aflægger koncernregnskab, har dog mulighed for at

⁹ Årsrapport er en fællesbetegnelse for selskabers årsregnskab med tillæg af koncernregnskab, ledelsesberetning og ledelsespåtegning.

¹⁰ International Financial Reporting Standards (IFRS), tidligere kendt som IAS, er en regnskabsstandard for børsnoterede selskabers koncernregnskaber, der gælder på tværs af EU. Herved harmoniseres de regnskabsoplysninger, der fremlægges af selskaberne for at sikre større gennemsigtighed i de økonomiske forhold og derigennem forbedre samarbejdet landene imellem. De internationale regnskabsstandarder gælder for alle børsnoterede selskabers koncernregnskaber i EU. Et EU-land kan også vælge, at IFRS-standarder skal gælde for årsregnskabet. Herudover kan de enkelte EU-lande beslutte, at ikke-børsnoterede selskaber også skal anvende systemet.

vælge, om de vil anvende IFRS eller den danske årsregnskabslov i forbindelse med moderselskabets årsregnskab. Hvis et selskab ikke er moderselskab i en koncern, og dermed ikke udarbejder koncernregnskab, er det et krav, at selskabets årsregnskab aflægges efter regelsættet i IFRS.

Et uddrag af de oplysninger, der skal medtages i årsrapport, fremgår af *boks 3.1*.

Boks 3.1. Oplysninger om aktier, udbytter og aktionærer i årsrapporten for børsnoterede selskaber

Krav i medfør af årsregnskabsloven:

- Oplysninger om fulde navn og bopæl, for selskabers vedkommende hjemstedet, samt den nøjagtige ejer- og stemmeandel for enhver, der besidder aktier i selskabet, når aktiernes stemmerettigheder udgør mindst 5 pct. af aktiekapitalens stemmerettigheder, eller deres pålydende værdi udgør mindst 5 pct. af aktiekapitalen, dog mindst 100.000 kr.
- Et selskab, som har en eller flere aktieklasser med tilknyttede stemmerettigheder optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, skal endvidere supplere ledelsesberetningen med oplysninger, som skaber gennemsigtighed omkring selskabets forhold med det formål at fremme den frie omsætning af selskabets aktier. Oplysningerne skal bl.a. omfatte følgende:
 - 1) Forhold vedr. selskabets kapitalstruktur og ejerforhold, herunder:
 - a) Antallet af aktier med tilknyttede stemmerettigheder og deres pålydende værdi.
 - b) Andelen af aktier med tilknyttede stemmerettigheder, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land.
 - c) Hvis selskabet har flere aktieklasser, skal der ske specifikation af de forskellige aktieklasser, herunder i forhold til pålydende værdi og antal.
 - d) Oplysning om ejerforhold og stemmeandel mv.
 - 2) Oplysninger, som er kendt af selskabet, om:
 - a) Rettigheder og forpligtelser, der knytter sig til hver aktieklasse.
 - b) Begrænsninger i aktiernes omsættelighed.
 - c) Stemmeretsbegrænsninger

Krav i medfør af International Financial Reporting Standards (IFRS):

- Årsregnskabet skal indeholde en egenkapitalopgørelse for regnskabsåret. Af egenkapitalopgørelsen skal bl.a. kapitaltransaktioner med ejere og udbytteuddelinger til ejerne fremgå.

Der skal enten i egenkapitalopgørelsen eller i noterne til regnskabet oplyses om den beløbsmæssige størrelse af udbytte, der er indregnet som udlodninger til ejerne i løbet af regnskabsåret og det dermed forbundne beløb pr. aktie. Foreslået, men ikke deklareret udbytte, skal fremgå af noterne til regnskabet.

Beslutning om udlodning af ordinært udbytte til aktionærerne træffes på selskabets ordinære generalforsamling med godkendelsen af årsrapporten.

Erhvervsstyrelsen påser, at de børsnoterede selskaber overholder de gældende regnskabsregler i deres årsrapporter og delårsrapporter. Hvad angår de børsnoterede finansielle selskaber, er det dog Finanstilsynet, der står for denne kontrol.

Oplysninger via registrering i ejerregistre

Registrering af ejere af kapitalandele i selskaber sker inden for rammerne af henholdsvis Det Offentlige Ejerregister, Ihændehaberregisteret og et register over reelle ejer i danske selskaber, fonde mv.

Det Offentlige Ejerregister er etableret med henblik på at skabe større åbenhed og gennemsigtighed omkring kapital­selskaber (dvs. aktieselskaber, partnerselskaber, anpartsselskaber - herunder iværksæfterselskaber og europæiske SE-selskaber) både i forhold til opklaring af kriminalitet og offentligheden i øvrigt. Registret har været offentligt tilgængeligt siden sommeren 2015.

Det Offentlige Ejerregister kan derudover udvides til at dække virksomheder, der er omfattet af *Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder*. Det drejer sig bl.a. om kommanditselskaber og interessentskaber. Hjemlen til at lade sådanne virksomheder omfatte af pligten til at registrere ejere er udnyttet, for så vidt angår kommanditselskaber, som er registreringspligtige i henhold til loven. Oplysninger om ejere i disse virksomheder har været offentligt tilgængelige fra den 1. oktober 2016.

Alle danske kapital­selskaber skal registrere, når en kapitalejer meddeler, at vedkommende har en betydelig kapitalandel, samt hvilket interval størrelsen af besiddelsen befinder sig i. Selskaberne skal desuden registrere ændringer i besiddelsens størrelse. Indberetningspligten gælder ligeledes ved selskabets stiftelse. Oplysninger i ejerregistret fremgår af *boks 3.2*.

Boks 3.2. Oplysninger i Det Offentlige Ejerregister

Oplysninger, der kræves af kapitalejeren:

- Meddelelse til selskabet, når enten kapitalandelens stemmeret udgør mindst 5 pct. af selskabskapitalens stemmerettigheder, eller når andelen udgør mindst 5 pct. af selskabskapitalen. Gælder både navnekapitalandele og ihænde­haveraktier.
- Meddelelse til selskabet, når besiddelsen udgør (eller ikke længere udgør) hhv. 5, 10, 15, 20, 25, 50, 90 eller 100 pct. eller hhv. 1/3 eller 2/3 af selskabskapitalens stemmerettigheder eller selskabskapitalen. Gælder både navnekapitalandele og ihænde­haveraktier.

Oplysninger, der skal registreres af selskabet:

- De oplysninger, som en kapitalejer har givet meddelelse om med hensyn til stemmeret og ejerandel.
- Der skal ved registrering af et selskab altid gives oplysninger om ejere, som besidder ejerandele, der udgør mindst 5 pct. af selskabskapitalen eller stemmerettighederne, eller i modsat fald oplyses om, at ingen ejere besidder sådanne ejerandele.
- Der skal angives datoen for erhvervelse eller afhændelse af kapitalandelene, antallet af kapitalandele og eventuelt hvilken kapitalklasse, de tilhører, samt nærmere definerede oplysninger til at identificere kapitalejeren.

De registrerede oplysninger er offentligt tilgængelige via Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), idet fysiske personers CPR-numre dog ikke fremgår. Enhver kan således gratis fremsøge de ejer­oplysninger for det enkelte selskab, der fremgår af det konkrete selskabs side under feltet "Ledelse, revisor, ejerforhold og tegningsregel". Det er tillige muligt at fremsøge en ejer og se vedkommendes aktive og ophørte relationer, herunder ejerskab.

Et selskab har endvidere pligt til at føre en *ejerbog* sideløbende med oplysningerne i ejerregistret. Ejerbogen er i modsætning til ejerregistret ikke offentligt tilgængelig, men skal dog som minimum være tilgængelig for offentlige myndigheder. I anpartsselskaber skal ejerbogen desuden være tilgængelig for alle anpartshavere.

Ihænde­haverregistret

Ihænde- og afståelsesregisteret indeholder oplysninger om mindre besiddelser af ihænde- og afståelsesaktier, dvs. besiddelser, der udgør mindre end 5 pct. af selskabskapitalens stemmerettigheder eller selskabskapitalen. Besiddelser over denne grænse skal registreres i Det Offentlige Ejerregister, jf. ovenfor. Registreringspligten i forhold til Ihænde- og afståelsesregisteret påhviler ihænde- og afståelsesaktierne. Oplysninger i Ihænde- og afståelsesregisteret fremgår af *boks 3.3*.

Boks 3.3. Oplysninger i Ihænde- og afståelsesregisteret

Oplysninger, der skal registreres af ihænde- og afståelsesaktier:

- Erhvervelsen af ihænde- og afståelsesaktier med angivelse af datoen for erhvervelsen, antallet af ihænde- og afståelsesaktier samt nærmere definerede oplysninger til at identificere ejeren. Fristen for registrering er 2 uger.
- Afståelse af ihænde- og afståelsesaktier med angivelse af datoen for afståelsen, antallet af ihænde- og afståelsesaktier samt nærmere definerede oplysninger til at identificere ejeren. Fristen for registrering er 2 uger.

Oplysningerne i Ihænde- og afståelsesregisteret er ikke offentligt tilgængelige. De registrerede oplysninger kan alene videregives til andre offentlige myndigheder, og kun hvis oplysningerne er nødvendige for de pågældende myndigheders varetagelse af tilsyns- og kontrolopgaver. Adgangen til udstedelse af ihænde- og afståelsesaktier blev afskaffet i 2015¹¹. Samtidig blev reglerne om registrering af ihænde- og afståelsesaktier skærpet, idet en aktionær mister sine forvaltningsmæssige rettigheder og økonomiske beføjelser, hvis der på trods af pligten hertil ikke er foretaget registrering i Det Offentlige Ejerregister eller Ihænde- og afståelsesregisteret.

Register over reelle ejere

Det arbejdes for nuværende i regi af Erhvervsstyrelsen på etablering af et register over reelle ejere i danske selskaber, fonde mv. Lovgrundlaget for registret er på plads¹², men reglerne er endnu ikke sat i kraft. Der vil blive tale om et offentligt tilgængeligt register. Definitionen af begrebet reel ejer fremgår af *boks 3.4*.

Boks 3.4. Definition af reelle ejere

Selskaber:

- De fysiske personer, som i sidste ende enten direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig andel af ejerandelene eller stemmerne i et selskab - eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler.
- Definitionen omfatter ikke ejere af selskaber, hvis ejerandele er optaget til handel på et reguleret marked eller et tilsvarende marked.

Fonde:

- De fysiske personer, der i sidste ende enten direkte eller indirekte kontrollerer fonden eller på anden måde har ejerskabslignende beføjelser. Sådanne personer er som minimum fondens bestyrelse og særligt begunstigede personer.

¹¹ Lov nr. 739 af 1. juni 2015, som trådte i kraft den 1. juli 2015.

¹² Lov nr. 262 af 16. marts 2016.

3.2. Regler om parternes oplysningsforpligtelser i en værdipapirtransaktion

Et dansk værdipapir, der er noteret på Nasdaq København, er i dag udstedt papirløst og registreres og afvikles elektronisk i en værdipapircentral. For danske aktiers vedkommende sker dette i dag gennem værdipapircentralen VP Securities A/S (VP). For en udsteder af værdipapirer skal der fremover som følge af ny EU-lovgivning være fri adgang til at vælge, hvilken værdipapircentral (inden for EU eller med tilladelse til at virke inden for EU) der skal forestå udstedelsen.

VP skal desuden have en ny tilladelse i henhold til EU-reglerne på området. Det er forventningen, at denne proces vil blive påbegyndt i første halvår 2017. Når VP har fået en ny tilladelse i henhold til det nye EU-regelsæt, vil den danske værdipapirhandelslov ikke længere gælde for VP's virksomhed.

VP Securities A/S

VP er et aktieselskab med tilladelse som clearingcentral og værdipapircentral, *jf. boks 3.5*.

Boks 3.5. VP Securities A/S

VP ejes af de største interessent- og deltagergrupper i VP's clearing- og afviklingsvirksomhed. Ejerfordelingen er:

- Pengeinstitutter 32 pct.
- Obligationsudstedende selskaber 28 pct.
- Danmarks Nationalbank 24 pct.
- Aktieudstedere 8 pct.
- Institutionelle investorer 8 pct.

VP udøver værdipapirclearingvirksomhed og har også tilladelse som værdipapircentral.

Efter værdipapirhandelsloven fører Finanstilsynet tilsyn med VP's virksomhed som clearingcentral og værdipapircentral. Der føres tilsyn med, at VP's regler, organisationsplaner, forretningsgange og kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger, herunder på it-området, er betryggende.

Værdipapirclearingvirksomhed:

Regelmæssig virksomhed, som består i at gennemføre clearing og/eller afvikling af transaktioner med værdipapirer på vegne af en clearingdeltager. Ved clearing forstås opgørelse af forpligtelser og rettigheder forud for en aftalt udveksling af ydelser. Ved afvikling forstås udveksling af ydelser til opfyldelse af parternes forpligtelser.

Værdipapircentral:

Et selskab, der driver registreringsvirksomhed. Ved registreringsvirksomhed forstås udstedelse af fondsaktiver, fx aktier, gennem en værdipapircentral og indskrivning af rettigheder over disse i et register i værdipapircentralen.

Det væsentligste lovgrundlag for VP's virksomhed er i dag værdipapirhandelsloven, som regulerer kravene til VP's organisation – dvs. tilladelse, kapitalkrav og ledelse – samt VP's clearing- og registreringsvirksomhed. På en række områder er værdipapirhandelsloven uddybet i bekendtgørelser udstedt af Finanstilsynet. Det gælder fx reglerne om registrering, som fremgår af bekendtgørelse om registrering mv. af fondsaktiver i en værdipapircentral (også kaldet registreringsbekendtgørelsen). Det følger af værdipapirhandelsloven, at det er værdipapircentralens bestyrelse, der er ansvarlig for, at centralens virksomhed foregår på en betryggende og hensigtsmæssig måde.

Det er dermed pålagt værdipapircentralen at fastsætte regler både om registrering af værdipapirer som fondsaktiver og om, hvilke værdipapirer der kan optages til registrering i centralen som fondsaktiver. Det er imidlertid et krav, at reglerne sikrer alle berørte parter en ligelig behandling. Reglerne skal desuden godkendes af Finanstilsynet.

Med udgangspunkt i registreringsbekendtgørelsen har VP udarbejdet et regelsæt: *VP's regelsæt A-D*, som er godkendt af Finanstilsynet. VP's regelsæt A-D indeholder detaljerede regler om, hvilke værdipapirer der kan registreres i VP, regler om selve registreringen, regler om kundemeddelelser vedrørende registreringer samt regler om tidspunkter for indrapportering til registrering og retsvirkningens indtræden.

Som nævnt skal VP af hensyn til harmonisering overgå til at være reguleret af fælles EU-regler for værdipapircentraler. Herudover har VP og de danske deltagere i VP den 12. september 2016 tilsluttet sig en fælles europæisk afviklingsplatform Target2 Securities (for afvikling i euro), som drives af Eurosystemet¹³. VP vil tilslutte sig afviklingen i kroner fra den 29. oktober 2018. Der vil i praksis blive tale om, at dele af afviklingen af værdipapirhandler skal outsources fra VP til Target2 Securities, jf. afsnittet *Ny EU-regulering af værdipapircentraler* nedenfor.

Registrering i VP

Det, der registreres hos VP, er rettigheder over værdipapirer. Det være sig rettigheder som følge af køb, salg eller pantsætning af værdipapirer. Aktielån registreres som et salg, uagtet der reelt er tale om et udlån af de pågældende aktier. Der kan endvidere formidles renter, afdrag og udbytte relateret til de værdipapirer, der er udstedt via VP. Samtlige værdipapirer, der er udstedt gennem og registreret i VP, er dematerialiserede. De eksisterer således udelukkende i elektronisk form, og der sker ikke nogen form for fysisk overførsel af værdipapirer, men alene registrering og bogføring i VP.

VP's system er decentralt. Det er således de tilsluttede kontoførende institutter, som registrerer rettigheder over værdipapirer direkte i VP's system. Status som kontoførende institut er forbeholdt visse specifikke virksomheder, fx pengeinstitutter og fondsmæglerselskaber.

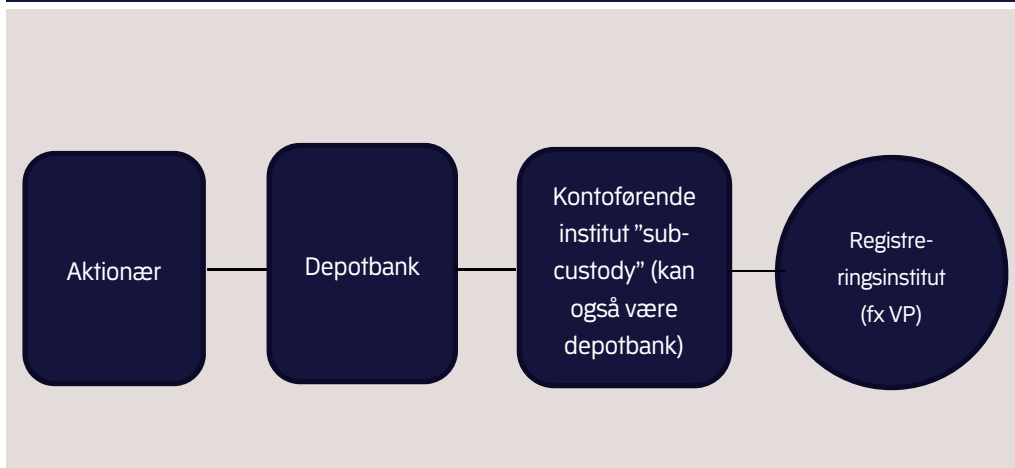
For at det kontoførende institut kan opnå adgang til at indrapportere til registrering i VP, er det en betingelse, at der er indgået en såkaldt tilslutningsaftale mellem det kontoførende institut og VP. Det er tilslutningsaftalen, der bestemmer, hvorledes registreringer af ejerskab til værdipapirer skal foregå.

Registrering sker typisk ved, at pengeinstituttet mv. i kraft af sin rolle som kontoførende institut opretter en konto i VP i en kundes navn. Et kontoførende institut kan imidlertid også oprette en konto på egne vegne eller fungere som udstedelsesansvarlig, dvs. fungere som udsteder på egne eller andre selskabers vegne med henblik på at varetage udstedelse af fx aktier og registrering heraf i VP.

Figur 3.1 illustrerer de parter, der er involveret i en værdipapirtransaktion.

¹³ Eurosystemet består af Den Europæiske Centralbank (ECB) og de nationale centralbanker i de lande, der har indført euroen. Eurosystemet skal dermed ikke forveksles med Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB), som består af ECB og de nationale centralbanker i alle EU-landene, uanset om de har indført euro eller ej.

Figur 3.1. Parter i en værdipapirregistreringsproces

Anm.: Rettigheder over værdipapirer registreres i VP. Det kontoførende institut har en tilslutningsaftale med VP. Det kontoførende institut betegnes også indimellem som "sub-custody" for (udenlandske) depotbanker, der via det kontoførende institut registrerer rettigheder i VP. Depotbanken er det pengeinstitut, som aktionæren har en konto i. Det kontoførende institut kan godt være både kontoførende institut og depotbank. Der kan også være en række af depotbanker mellem aktionæren og det kontoførende institut.

VP's system er i dag hovedsagelig et såkaldt enkeltinvestorsystem. Det betyder, at det kontoførende institut har oprettet et depot i VP's system til hver aktionær, og at de børsnoterede værdipapirer løbende skal registreres hos VP i aktionærens eget navn. Det er dog også muligt at have samlekonti (omnibus- eller nomineedepoter), men det er ikke så udbredt for danske aktionærer, jf. også afsnittet *Omnibus- og nomineedepoter* nedenfor.

Enkeltinvestorsystemet beror på en praksis udviklet i markedet og udgør således ikke et lovkrav. Værdipapirhandelsloven understøtter dog denne praksis gennem reguleringen af, hvem der har adgang til at blive tilsluttet som kontoførende institut, og dermed under ansvar registrerer rettigheder over værdipapirer i VP's system.

Registreringspligtige oplysninger mv.

Den finansielle tilsynslovgivning indeholder en række retlige standarder, som foreskriver, at de finansielle virksomheder skal have en forsvarlig organisation og indretning samt retlige standarder, der skal sikre, at registrering og opbevaring af værdipapirer foregår betryggende. Der findes ikke fastsatte regler om udbyttenotaer og transaktionsspor.

I en typisk værdipapirtransaktion vil indgå en aktionær, en værdipapirhandler, en depotbank, et kontoførende institut og en værdipapircentral. Værdipapirhandler, depotbank og kontoførende institut kan dog være helt eller delvist den samme. Oplysningsforpligtelsen er knyttet til sikring af den korrekte registrering af rettigheder over værdipapirer. Det handler dermed primært om oplysninger til identifikation af kunde og værdipapirer.

Med aktionær (kunde) menes ejer af værdipapiret og dermed rettighedshaveren. Ved aktielån er det dog låntager, der er registreret som ejer og rettighedshaver. Kontohaver er den, som står som indehaver af den konto, som oprettes hos depotbanken og det kontoførende institut. Aktionær og kontohaver vil være en og samme i enkeltregistreringssystemet, mens der i forhold til samlekonti (omnibus- og nomineedepoter) vil være forskel på kontohaver og rettighedshaver.

Oplysningsforpligtelser for depotbank og kontoførende institut

Ved oprettelse af et depot (med tilknyttet konto) i den valgte depotbank og ved oprettelse af en konto hos et kontoførende institut skal der afgives en række oplysninger til identifikation af kontohaveren, jf. boks 3.6.

Hvor der indgår flere led, dvs. hvor et ikke-kontoførende institut, fx et udenlandsk institut får oprettet en konto i et kontoførende institut på vegne af en kunde, kan sikring af kontohaverens identitet ske gennem det ikke-kontoførende institut. Det kontoførende institut kan dog kræve yderligere oplysninger, hvis instituttet finder det nødvendigt.

Boks 3.6. Oplysninger ved oprettelse af konti i depotbank og kontoførende institut

Person:

- Kontohavers navn og adresse.
- Kontohavers CPR-nummer.
- Sikring af kontohavers underskrift.
- Bank/institut kan kræve yderligere oplysninger, hvis det skønnes nødvendigt.

Selskab:

- Kontohavers navn og adresse.
- Kontohavers SE-nummer.
- Sikring af underskrift fra den eller de tegningsberettigede.
- Bank/institut kan kræve yderligere oplysninger, hvis det skønnes nødvendigt.

Specielt ved bopæl eller hjemsted i udlandet:

- Pas eller anden betryggende legitimation, hvis der ikke foreligger CPR- eller SE-nummer.

Et kontoførende institut skal til enhver tid over for værdipapircentralen blandt andet kunne redegøre for, at fornøden kontrol af kontohaverens identitet er foretaget, og at det fornødne bevis for den rettighed, der skal registreres, er forelagt.

Inden indrapportering til en værdipapircentral foretager det kontoførende institut en prøvelse af de anmeldte rettigheder. Registrering på en konto i en værdipapircentral gennemføres, når indrapportering og endelig prøvelse i den pågældende værdipapircentral er afsluttet.

Forpligtelser for værdipapirhandlere

Værdipapirhandlere, fx pengeinstitutter og fondsmæglerselskaber, er undergivet visse krav til indretningen af registre og konti med henblik på beskyttelse af kundeaktiver, jf. boks 3.7.

Boks 3.7. Krav til en værdipapirhandlers beskyttelse af kundeaktiver

Værdipapirhandleren skal:

- Føre de registre og konti, der er nødvendige for at sikre, at værdipapirhandleren til enhver tid straks kan sondre mellem de aktiver, værdipapirhandleren opbevarer for en given kunde, de aktiver, værdipapirhandleren opbevarer for andre kunder, og værdipapirhandlerens egne aktiver.
- Regelmæssigt foretage afstemninger mellem egne interne konti og registre og de konti og registre, der føres af tredjemand, som opbevarer de pågældende aktiver.
- Sikre, at kundernes finansielle instrumenter, som deponeres hos tredjemand, holdes adskilt fra finansielle instrumenter, der tilhører værdipapirhandleren eller tredjemand.
- Have passende organisatoriske ordninger for at begrænse risikoen for tab eller forringelse af kunders aktiver eller af rettigheder, der er knyttet til disse aktiver, som følge af misbrug af aktiverne, svig, dårlig administration, utilstrækkelig registrering eller forsømmelighed.

Registreringsinstituttets (VP) oplysningsforpligtelser

Alle konti i VP er angivet med et navn på en bestemt kontohaver, som kan identificeres entydigt, jf. boks 3.8.

Boks 3.8. Oplysninger vedr. konti i en værdipapircentral

En konto i en værdipapircentral skal i det mindste angive:

- Det kontoførende institut.
- Aktiv-identifikation og den pålydende værdi af fondsaktiverne eller antal stykker.
- Kontohaverens navn og adresse samt CPR- eller SE-nummer, hvor dette kræves.
- Den eller de, der er berettiget til at modtage betalinger, og dermed til hvem værdipapircentralen kan betale med frigørende virkning.
- Hvis kontohaver ikke er ejer af de på kontoen registrerede fondsaktiver, eller hvis kontoen føres på vegne af flere ejere, fx omnibus- eller nomineepoter, skal kontoen angive dette.
- Tidspunktet for retsvirkningen af registreringen af oplysningerne skal fremgå af den pågældende værdipapircentralens registre.

En værdipapircentral må som udgangspunkt ikke afgive oplysninger vedrørende det registrerede til andre end Finanstilsynet og de kontoførende institutter, jf. værdipapirhandelsloven § 60, stk. 2.

Udbytter og transaktionsspor

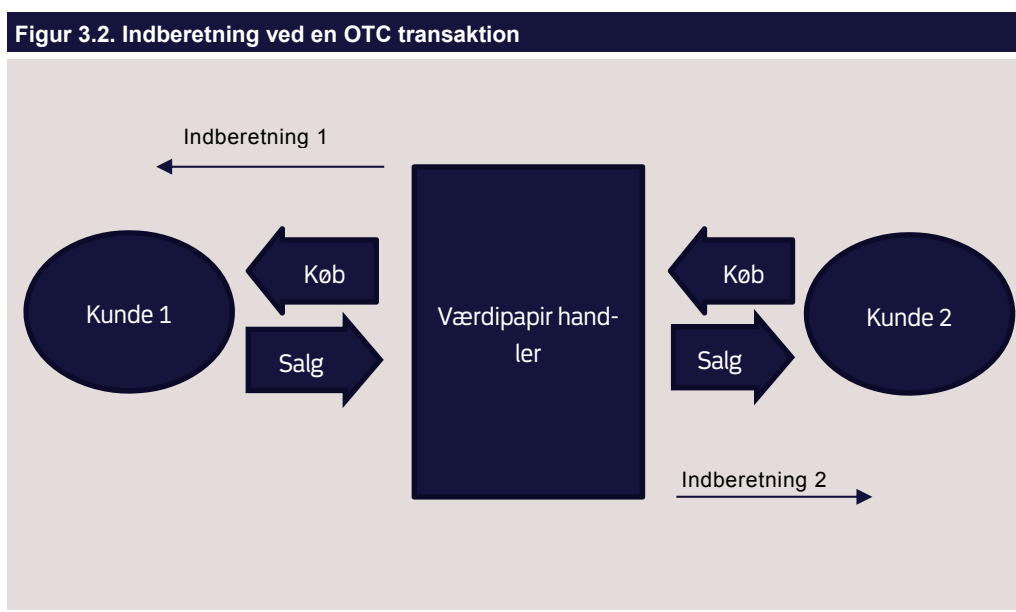
Et udbytte udbetales til det depot, hvor aktien er registreret på kørselsdagen (record date). Hvis den pågældende aktie handles dagen efter udlodningen, sker handlen eksklusiv udbytte. En aktiehandel er endeligt afviklet i VP's system to dage efter, at handlen er indgået. Der er således en tidsforskydning i systemet.

Finanstilsynet har som følge af EU-direktiv 2004/29/EF om markeder for finansielle instrumenter (MiFID-direktivet) etableret et transaktionsrapporteringsystem (TRS). Siden 1. november 2007 har alle værdipapirhandlere skulle indberette transaktioner til Finanstilsynet. Det gælder både transaktioner, der sker via et reguleret marked (børs), og transaktioner, der sker Over The Counter (OTC)¹⁴.

De primære oplysninger, der skal indberettes, er oplysninger om værdipapirhandleren, kunden, tidspunktet for handlen, pris og mængde.

TRS-databasen kræver en målrettet søgning for at få de relevante data. Hertil kommer, at datakvaliteten afhænger af indberetteren. Der foretages således ikke en validering af den enkelte handel. Disse forhold indebærer, at de data, der indgår i systemet, ikke er egnet til at stå alene i en kontrol af fx ejerskab i forbindelse med udbytter.

Figur 3.2 illustrerer OTC transaktioner mellem en værdipapirhandlers to kunder.

Omnibus- og nomineepoter

Et omnibus - eller nomineepot er en samlekonto i det kontoførende institut eller depotbanken. Et omnibusdepot er et depot, hvor flere forskellige værdipapirer tilhørende flere forskellige ejere er samlet på én konto, dvs. uden registrering af, hvilke værdipapirer der tilhører hvem. Et nomineepot er et depot, hvor en gruppe af kunders værdipapirer samles på én konto i instituttets eller bankens eget navn. Omnibus- og nomineepoter er ikke almindelige for danske aktionærer og må kun anvendes, hvis kunderne samtykker heril.

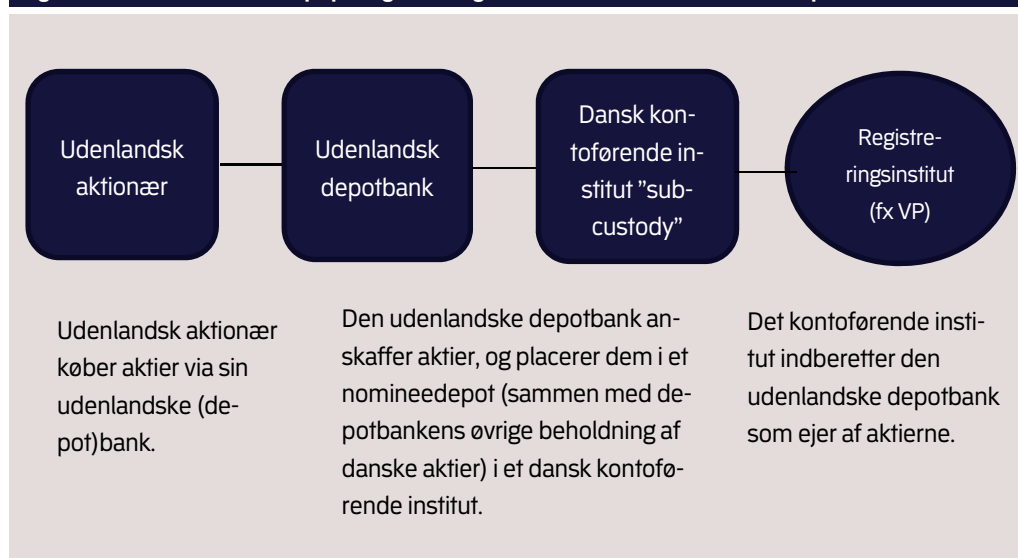
Den finansielle tilsynslovgivning indeholder ikke regler om disse depoter, men der er fastsat krav om, at de enkelte kunders ejerforhold til de registrerede værdipapirer skal fremgå klart, jf. også boks 3.8. Kravene skal blandt andet ses i lyset af, at kundernes værdipapirer skal kunne adskilles fra hinanden, og at disse skal kunne udleveres fx i tilfælde af pengeinstituttets konkurs. Det er som udgangspunkt forbudt for instituttet at blande instituttets egne værdipapirer med kundernes værdipapirer på den

¹⁴ Et OTC marked er et decentralt marked uden en fysisk tilstedeværelse. Handlerne foregår via et dealernetværk, og dermed over internettet, telefon, e-mail mv. Handlen er ikke offentlig, modsat børshandel. Det fremgår således ikke hvem, der har købt hvad, hvor meget der er købt og til hvilken pris.

samme konto. Finanstilsynet har dog adgang til i særlige tilfælde at give tilladelse hertil. Finanstilsynet har imidlertid ikke hidtil givet sådanne tilladelser.

Omnibus- eller nomineepoter benyttes ofte af udenlandske aktionærer. Udenlandske depotbanker registrerer også typisk deres beholdning af danske aktier i VP via såkaldte "sub-custodians", dvs. via kontoførende institutter, som har indgået en tilslutningsaftale med VP. Derfor vil de oplysninger, som VP har om indehaverne af disse konti angående aktier tilhørende udenlandske aktionærer, som oftest pege på et dansk nomineepot oprettet af en udenlandsk depotbank. Det er således alene ud fra den udenlandske depotbanks registreringer, at det kan ses, hvem der reelt er de bagvedliggende ejere af aktierne. Det danske kontoførende institut vil i denne situation indberette den udenlandske depotbank som ejer af de pågældende værdipapirer, *jf. figur 3.3.*

Figur 3.3. Proces for værdipapirregistrering via omnibus- eller nomineepot

Ny EU-regulering af værdipapircentraler

Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. EU/2014/909 af 23. juli 2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler (*CSD-forordningen*) indeholder regler, der fastsætter en fælles europæisk ramme for tilladelse til at virke som værdipapircentral og for driften af en sådan virksomhed. Forordningen er trådt i kraft, men vil dog reelt først finde anvendelse, når Kommissionen har udstedt de nødvendige supplerende retsakter. Det drejer sig om en række tekniske standarder til supplerende og uddybning af CSD-forordningens krav vedr. fx ledelse, indretning af virksomheden og kapitalkrav. Standarderne vil svare til, hvad der gælder for andre finansielle virksomheder med de tilpasninger, der kan være foranlediget af værdipapircentralers virksomhed. De nødvendige tekniske standarder er trådt i kraft¹⁵.

De umiddelbare konsekvenser af CSD-forordningen er, at værdipapircentraler – herunder VP – skal overgå til at være undergivet forordningen, hvis de fortsat lovligt skal drive virksomhed i Danmark og inden for EU.

CSD-forordningen angiver, hvilke aktiviteter, der kan udøves af en værdipapircentral, *jf. boks 3.9.*

¹⁵ EU-Kommissionen har vedtaget de relevante regler den 14. november 2016. Rådet og Europa-Parlamentet har indsigelsesfrist frem til den 14. februar 2017. Det er ikke muligt at sige på forhånd, nøjagtigt hvornår herefter retsakterne trykkes i EU-tidende, men det formodes at ske i marts 2017. Reglerne træder i kraft 20 dage efter, de er trykt i EU-tidende.

Boks 3.9. Aktiviteter, der kan udøves af en værdipapircentral

Kerneaktiviteter:

- Den første registrering af værdipapirer i et elektronisk bogføringssystem.
- Ydelse og forvaltning af værdipapirkonti.
- Drift af et værdipapirafviklingssystem.

Accessoriske aktiviteter:

Disse opdeles i bankmæssige og ikke-bankmæssige og kan fx være:

- Føring af et aktionærregister.
- Hjælp til håndtering af selskabshændelser, fx udbyttebetalinger, skat og generalforsamlinger.

Med CSD-forordningen indføres der et europæisk pas, som betyder, at en værdipapircentral, der har en tilladelse efter forordningen i én medlemsstat, kan åbne en filial i en anden medlemsstat eller udøve grænseoverskridende aktivitet. Der indgår endvidere regler om adgang til EU for værdipapircentraler fra tredjelande.

Efter CSD-forordningen har en udsteder af værdipapirer fri adgang til at vælge, hvilken værdipapircentral inden for EU, der skal forestå udstedelsen, dog under forudsætning af værdipapircentralens accept. Der vil også være ret til at benytte en værdipapircentral i tredjeland, hvis denne er blevet anerkendt af ESMA (European Securities and Markets Authority). Det følger af CSD-forordningen, at det er de selskabsretlige regler mv. i det land, hvor det værdipapirudstedende selskab er hjemmehørende, der skal gælde for de pågældende værdipapirer.

CSD-forordningen anerkender, at der kan være enkeltinvestorsystemer, som det fx er tilfældet i Danmark. CSD-forordningen om værdipapircentraler kræver imidlertid, at en værdipapircentral skal kunne tilbyde omnibusdepoter. Forordningen opstiller krav om, at der skal være lovregler, som regulerer forholdet mellem værdipapircentralen og de kontoførende institutter, ligesom det kræves, at de kontoførende institutter, hvor det er relevant, skal være underlagt de samme regler som værdipapircentralen.

Hverken CSD-forordningen eller de supplerende retsakter fastsætter krav til værdipapircentralers registrering af aktielån. Efter RTS (EU) 2017/392 art. 54 skal en CSD føre et register over transaktioner, hvor bl.a. markering af "værdipapirudlåns- /værdipapirindlånsoperationer" skal indgå.

CSD-forordningen fastsætter, at en værdipapircentral skal ansøge om alle de tilladelser, der er nødvendige for at leve op til forordningen. Kravet er, at der seneste 6 måneder efter, at de relevante supplerende retsakter er trådt i kraft (6 måneder efter den 30. marts 2017), skal indgives en ansøgning til den kompetente myndighed. VP skal således have en ny tilladelse i henhold til CSD-forordningen. Som også nævnt ovenfor er det forventningen, at fristen herfor begynder at løbe på et tidspunkt i første halvår af 2017. VP forventes at have en tilladelse i henhold til CSD-forordningen inden udgangen af 2017.

Værdipapirhandelsloven (og fra 1. januar 2018 lov om kapitalmarkeder) vil fortsat gælde for VP, men bestemmelser, der følger CSD-forordningen, vil ikke længere fremgå af den danske lovgivning.

Ud over den harmonisering, som følger af VP's overgang til at være reguleret af fælles EU-regler for værdipapircentraler, er VP og de danske deltagere i VP i gang med fuldt ud at tilslutte sig den fælles europæiske afviklingsplatform Target2 Securities, som drives af Eurosystemet. Der er i praksis tale om, at dele af afviklingen af værdipapirhandler outsources fra VP til Target2 Securities.

Hvad angår afvikling af transaktioner med værdipapirer afviklet i euro, har VP siden september 2016 været tilsluttet Target2 Securities. Det forventes, at afviklingen af transaktioner med værdipapirer udstedt i kroner også vil finde sted via Target2 Securities fra efteråret 2018.

4. Gældende skatteregler

Dette kapitel beskriver de gældende regler for beskatning af udbytter, der udloddes fra danske selskaber og investeringsinstitutter. Herudover beskrives reglerne om refusion af indeholdt kildeskat samt for indberetning vedrørende udbytter af aktier og lignende værdipapirer til SKAT. Endelig beskrives de gældende regler og praksis vedrørende aktielån.

4.1. Beskatning af udbytter

For fysiske personer, der er fuldt skattepligtige i Danmark, indgår udbyttet i *aktieindkomsten*, hvori også gevinst og tab på aktier indgår. Aktieindkomsten bliver beskattet med 27 pct. af årets samlede indkomst til og med 51.700 kr. (2017). Beløb derover beskattes med 42 pct.

For selskaber, der er fuldt skattepligtige i Danmark, bliver udbyttet beskattet med 0 pct., hvis de ejer mindst 10 pct. af det udbytteudloddende selskab (moder-/datterselskabsforhold). Endvidere beskattes udbytte med 0 pct., hvor det danske aktionærselskab og det selskab, hvori der ejes aktier, er sambeskattede eller kan sambeskattes (koncernselskabsaktier). Det er en forudsætning, at det udloddende selskab enten er et fuldt skattepligtigt dansk selskab eller et udenlandsk selskab, hvor beskatningen skal frafalde eller nedsættes efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst eller efter moder-/datterselskabsdirektivet.

Hvis fuldt skattepligtige selskaber ejer mindre end 10 pct. af det udbytteudloddende selskab (porteføljeaktier), beskattes udbyttet med 22 pct., når der er tale om børsnoterede porteføljeaktier.

Den danske beskatning af *begrænset skattepligtige* – hvilket omfatter fysiske personer og selskaber, der ikke er skattemæssigt hjemmehørende Danmark – afhænger af intern ret og af internationale aftaler. Beskatningen af udbytte i moder-/datterselskabsforhold bortfalder, når de begrænset skattepligtige selskaber er dækket af moder-/datterselskabsdirektivet eller en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Begrænset skattepligtige fysiske personer og selskaber, der modtager udbytte (uden for moder/datterselskabsforhold), bliver som udgangspunkt beskattet med 27 pct. Denne beskatning nedsættes dog efter intern dansk ret til 15 pct., hvis personen eller selskabet er hjemmehørende i et land, der

skal udveksle oplysninger med de danske myndigheder i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager. Enkelte dobbeltbeskatningsoverenskomster indeholder dog en lavere sats end 15 pct. Her vil den aftalte sats efter dobbeltbeskatningsoverenskomsten være afgørende for beskatningen.

Det er en betingelse for at opnå nedsættelse af udbytteskatten, at den udenlandske udbyttemodtager er den *skattemæssigt retmæssige ejer* af udbyttet. Det er den skattemæssigt retmæssige ejer af aktien på generalforsamlingsdagen, som er skattepligtig til Danmark, og det er således på generalforsamlingsdagen, at aktionæren erhverver ret til udbyttet. Begrebet retmæssig ejer anvendes i selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra c (selskaber) og i kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr. 6 (fysiske personer) og fortolkes i overensstemmelse med begrebet *beneficial owner* OECD's modeloverenskomst, jf. *boks 4.1*.

Boks 4.1. Skattemæssigt retmæssig ejer

Den skattemæssigt retmæssige ejer fremgår af OECDs modeloverenskomst og dækker over en internationalt vedtaget standard, som anvendes på udbytter, renter og royalties i forbindelse med indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster. Begrebet har det særlige sigte at imødegå misbrug af de fordele, som dobbeltbeskatningsoverenskomster giver.

Begrebet skattemæssigt retmæssig ejer anvendes ikke i en snæver teknisk betydning, men skal ses i sammenhæng med og i lyset af formålet med en dobbeltbeskatningsoverenskomst, herunder særligt at undgå dobbeltbeskatning og forhindre skatteundgåelse og skatteunddragelse.

Den skattemæssigt retmæssige ejer er først og fremmest en transaktionsbestemt vurdering. Dvs., at den, der er den skattemæssigt retmæssige ejer (den refusionsberettigede), skal vurderes for hver enkelt udlodning. Den skattemæssigt retmæssige ejer kan både være en fysisk og en juridisk person.

Som eksempel på anvendelsen af begrebet nævnes i kommentarerne til OECDs modeloverenskomst, at en kildestat ikke skal nedsætte eller fritage for udbytteskat i de tilfælde, hvor en person eller et selskab, der er hjemmehørende i en affalestat, i realiteten blot fungerer som en mellemmand, agent eller "gennemstrømningsenhed" for en anden person (den skattemæssigt retmæssige ejer), som rent faktisk har råderetten over udbyttet, og som modtager udbytteindkomsten.

Netop det forhold, at der er tale om en international standard, understreger betydningen af ikke at fravige standarden, idet dette vil medføre en uens praksis i mellem landene. En uens praksis vil potentielt indebære en risiko for dobbeltbeskatning, skatteundgåelse og skatteunddragelse.

4.2. Refusion af udbytter

Begrænset skattepligtige personer og selskaber mv. (dvs. skattepligtige efter kildeskattelovens § 2 eller selskabsskattelovens § 2) har mulighed for at tilbagesøge indeholdt udbytteskat efter reglerne i kildeskattelovens § 69 B. Dette gælder, når den indeholdte udbytteskat overstiger den endelige skat efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst eller moder-/datterselskabsdirektivet.

SKAT skal udbetale refusionsbeløbet inden for 6 måneder fra SKATs modtagelse af anmodningen om refusion. Sker refusionen inden for denne frist, skal refusionsbeløbet ikke forrentes. Hvis udbetalingen af refusion sker efter udløbet af fristen, skal refusionsbeløbet forrentes med en rente svarende til renten efter opkrævningslovens § 7, stk. 2, med et tillæg på 0,4 procentpoint pr. påbegyndt måned. Renten er for tiden på 0,5 pct. pr. måned, svarende til 6 pct. om året.

Udbetalingsfristen på 6 måneder kan afbrydes, hvis SKAT på grund af udbyttemodtagerens forhold ikke kan foretage kontrol af, om betingelserne for tilbagebetaling af indeholdt udbytteskat er opfyldt. At fristen afbrydes indebærer, at 6 måneders fristen forlænges med en periode svarende til perioden fra tidspunktet for afbrydelsen af fristen, og indtil udbyttemodtagerens forhold ikke længere hindrer kontrol.

Hvis SKAT skønner, at udbetaling på det foreliggende grundlag vil indebære en nærliggende risiko for tab, kan SKAT kræve, at modtageren af refusionen stiller sikkerhed for en eventuel tilbagebetaling af refusionen. Dette gælder dog kun, hvis kravet om indeholdelse af kildeskat er omtvistet og ikke er endeligt afgjort ved en klageinstans eller domstolene.

Ved siden af kildeskattelovens § 69 B indeholder samme lovs § 67, stk. 3, en regel om refusion af udbytteskat i tilfælde, som ikke er omfattet af § 69 B. § 67, stk. 3, finder således anvendelse i forbindelse med udbytte modtaget af skattefritagne (danske eller udenlandske) enheder og i tilfælde, hvor der sker nedsættelse af udbytteskatten som følge af, at Danmark og det land, hvor den pågældende udbytte modtager er hjemmehørende, har indgået en aftale om udveksling af skatterrelevante oplysninger efter anmodning (dvs. en TIEA-aftale). Ifølge afsnit A.A.12.3 i SKATs juridiske vejledning forrentes refusionsbeløb efter denne bestemmelse ved udbetaling mere end 30 dage efter anmodningen om refusion. Forrentningen sker efter renteloven. Rentesaftsen er variabel og er pr. 20. december 2016 på 8,05 pct. pr. år.

Der er således to bestemmelser, der regulerer muligheden for at få refusion af udbytteskat. Som angivet ovenfor har de to bestemmelser forskellig udbetalingsfrist og forrentning. Den bestemmelse, som regulerer de udenlandske skattemæssigt retmæssige ejere, der er omfattet af en dobbeltbeskatningsoverenskomst eller moder-/datterselskabsdirektivet, giver som udgangspunkt SKAT en frist på 6 måneder til at refundere for meget indeholdt kildeskat før der sker forrentning, som pt. er på 6 pct. om året. Den bestemmelse, som regulerer de udenlandske skattemæssigt retmæssige ejere, der er omfattet af en TIEA-aftale, giver som udgangspunkt SKAT 30 dage til at refundere for meget indeholdt kildeskat før der sker forrentning, som pt. er på 8,05 pct. om året.

4.3. Skattemæssige indberetningspligter

Indberetningspligt vedrørende aktier mv.

For så vidt angår aktier mv. i andet end investeringsinstitutter og investeringsselskaber, påhviler indberetningspligten depotføreren for det depot, hvori de udbyttegivende aktier mv. er deponeret, hvis aktierne er optaget til handel på regulerede markeder og/eller er registreret i en værdipapircentral. Indberetningspligten påhviler det udloddende selskab mv., hvis aktierne mv. hverken er optaget til handel på et reguleret marked eller registreret i en værdipapircentral.

Indberetningspligten er pålagt selskaber og personer, der er hjemmehørende i Danmark, eller som driver virksomhed med fast driftssted i Danmark. De nærmere oplysninger, der skal indberettes til SKAT, fremgår af *boks 4.2*.

Boks 4.2. Indberetningspligten i forbindelse med udbytter af aktier mv.

- Identifikation af den, der foretager indberetningen.
- Identifikation af udbyttedtageren*, i det omfang denne oplysning er kendt.
- Identifikation af den konto, udbetalingen sker til, hvis udbetalingen sker til en anden end ejeren, og indberetningen foretages af det udloddende selskab mv.
- Identifikation og arten af depotet ved indberetning fra depotføreren.
- Størrelsen af det udloddede udbytte før og efter indeholdelse af udbytteskat samt angivelse af:
 - Den procentsats, der er anvendt ved eventuel indeholdelse af udbytteskat.
 - Det indeholdte beløb.
 - Baggrunden herfor ved udlodning uden indeholdelse af udbytteskat eller ved indeholdelse af udbytteskat med reduceret sats.
- Datoen for vedtagelse eller beslutning om udbetaling eller godskrivning af udbyttet.
- Identiteten af aktien med angivelse af ISIN-fondskode, hvis en sådan er tildelt, og af identiteten af det udloddende selskab mv.
- Hvilket land den udbyttegivende aktie mv. er udstedt i.
- Om aktien mv. er optaget til handel på et reguleret marked, når indberetningen foretages af depotføreren.

*: Med udbyttedtageren menes den, der af den indberetningspligtige er registreret som ejer. Dette er ikke nødvendigvis den skattemæssigt retmæssige ejer.

Den udbyttedtager, der skal indberettes om, skal oplyse den indberetningspligtige om sin identitet, herunder navn, adresse – og i tilfælde af udenlandsk adresse tillige hjemland - samt cpr-nr. Har den pågældende ikke noget cpr-nr., men cvr-nr., oplyses dette. Har den pågældende hverken cpr- eller cvr-nr., men et SE-nr., oplyses dette. Har personen hverken cpr-nr., cvr-nr. eller SE-nr., oplyses fødselsdatoen. Herudover skal den, der skal indberettes om, ligeledes oplyse den indberetningspligtige om sit identifikationsnummer efter reglerne i den pågældendes hjemland eller alternativt oplyse om fødselsdato, fødselssted og fødselsstat, hvis den pågældende stat ikke udsteder identifikationsnumre. Den "ejer", der indberettes om, er ikke nødvendigvis den skattemæssigt retmæssige ejer, men kan fx være en låntager, jf. afsnittet om ejerregistrering nedenfor. Det er den, som af den indberetningspligtige er registreret som ejer, der skal afgive de nødvendige ejeroplysninger.

I det omfang indberetningen foretages af det udloddende selskab mv., er der dog ikke pligt til at oplyse den indberetningspligtige om sin identitet, hvis man som følge af selskabsretlige regler er fritaget for at blive registreret i det udloddende selskab mv. Er der tale om navneaktier, vil ejeren skulle være registreret hos det udstedende selskab, men i det omfang der er tale om ihændeleveraktier, og ejeren ejer mindre end 5 pct. af aktiekapitalen i selskabet, er ejeren ikke forpligtet til at oplyse selskabet om sit ejerskab. I disse situationer er det i stedet identiteten af den, som udbytteudbetalingen sker til, der oplyses og indberettes om. Det kan fx være et pengeinstitut eller en advokat, der modtager udbyttet på vegne af ejeren.

Investeringsbeviser og aktier mv. i investeringsinstitutter og investeringsselskaber

Indberetningspligten vedrørende udbytter af investeringsbeviser og aktier mv. i investeringsinstitutter og investeringsselskaber påhviler som udgangspunkt depotbanken eller det kontoførende institut. Er værdipapiret ikke deponeret her i landet, og indløses udbyttekravet af et pengeinstitut eller en anden indløser, påhviler indberetningspligten denne.

Hvis der udbetales udbytte fra et investeringsinstitut eller et investeringsselskab her i landet direkte til ejeren, påhviler indberetningspligten instituttet eller selskabet.

Indberetningspligten er pålagt selskaber og personer, der er hjemmehørende i Danmark, eller som driver virksomhed med fast driftssted i Danmark.

Indberetningen til SKAT skal ske blandt andet med angivelse af følgende oplysninger, som er relevante i forhold til administration af udbytteskat, *jf. boks 4.3*.

Boks 4.3. Indberetningspligt i forbindelse med udbytter af investeringsbeviser og aktier mv. i investeringsinstitutter eller –selskaber

- Identifikation af den, der foretager indberetningen.
- Identifikation af udbyttedtageren.
- Identifikation af depotet.
- Arten af aktierne eller investeringsbeviserne mv. For investeringsbeviser omfatter dette desuden oplysning om instituttets art, og hvad den investerer i.
- Identiteten af aktierne eller investeringsbeviserne mv., herunder med angivelse af ISIN-fonds-kode, hvis en sådan er tildelt, og af identiteten af det udstedende selskab eller institut. Hvis en ISIN-fonds-kode ikke er tildelt, anvendes anden lignende entydig identifikation.
- Størrelsen af det udloddede udbytte før og efter indeholdelse af udbytteskat samt angivelse af:
 - Den procentsats, der er anvendt ved eventuel indeholdelse af udbytteskat.
 - Det indeholdte beløb.
 - Baggrunden herfor ved udlodning uden indeholdelse af udbytteskat eller ved indeholdelse af udbytteskat med reduceret sats.
- Datoen for vedtagelse eller beslutning om udbetaling eller godskrivning af udbyttet.

*: Med udbyttedtageren menes den, der af den indberetningspligtige er registreret som ejer. Dette er ikke nødvendigvis den skattemæssigt retmæssige ejer.

Den udbyttedtager, der skal indberettes om, skal oplyse den indberetningspligtige om sin identitet, herunder navn, adresse – og i tilfælde af udenlandsk adresse tillige hjemland - samt cpr-nr. Har den pågældende ikke noget cpr-nr., men cvr-nr., oplyses dette. Har den pågældende hverken cpr- eller cvr-nr., men et SE-nr., oplyses dette. Har personen hverken cpr-nr., cvr-nr. eller SE-nr., oplyses fødselsdatoen. Herudover skal den, der skal indberettes om, ligeledes oplyse den indberetningspligtige om sit identifikationsnummer efter reglerne i den pågældendes hjemland eller alternativt oplyse om fødselsdato, fødselssted og fødselsstat, hvis den pågældende stat ikke udsteder identifikationsnumre. Også hvad angår Investeringsbeviser og aktier mv. i investeringsinstitutter og investeringsselskaber, er den, der indberettes om, ikke nødvendigvis sammenfaldende med den skattemæssigt retmæssige ejer. Der henvises i denne forbindelse til afsnittet om ejerregistrering nedenfor. Det er den, som af den indberetningspligtige er registreret som ejer, der skal afgive de nødvendige ejeroplysninger.

Indberetningsfrister

Indberetning vedrørende udbytter af aktier mv. i danske investeringsselskaber og danske investeringsbeviser skal ske senest i måneden efter vedtagelsen af eller beslutningen om udlodningen.

Ejerregistrering

Indberetningen foretages i overensstemmelse med indberetterens ejerregistrering.

En udlænding, som investerer i danske aktier optaget til handel på regulerede markeder, vil typisk anskaffe aktierne gennem det pengeinstitut, som vedkommende sædvanligvis bruger. Dette er typisk et udenlandsk pengeinstitut. Det udenlandske pengeinstitut vil herefter anskaffe aktierne, og de lægges i et omnibus- eller nominee depot i et dansk pengeinstitut. Dette depot er registreret i det udenlandske pengeinstituts navn, og det vil alene af det udenlandske pengeinstituts registreringer kunne ses, hvem der er den bagvedliggende ejer af aktierne. Det pågældende danske pengeinstitut

vil i denne situation indberette det udenlandske pengeinstitut som udbyttmodtager. Da det udenlandske pengeinstitut ikke er indberetningspligtigt, bliver der i sådanne tilfælde ikke indberettet om den eller de bagvedliggende ejeres identitet.

I det omfang aktierne er købt gennem en dansk fondshandler, vil SKAT få oplysninger om erhvervelsen af aktien gennem indberetning fra fondshandleren. Denne oplysning er dog af begrænset relevans i forhold til kontrol af anmodninger fra udlændinge om refusion af udbytteskat, da aktien efterfølgende kan være solgt videre gennem en udenlandsk fondshandler. Indberetningen af købet er således ikke nødvendigvis udtryk for, at den pågældende udenlandske aktionær fortsat ejer aktierne.

Endvidere volder aktielån problemer i forhold til registrering af den, der skattemæssigt anses for modtager af udbyttet, når aktierne ikke videresælges til tredjemand, *jf. afsnit 4.4*. Det vil i denne situation være låntageren, der er registreret som ejer, og dermed vil det være låntageren, der indberettes om. Da det i denne situation er långiveren (den skattemæssigt retmæssige ejer), der vil skulle beskattes af udbyttet, er det ikke den, der skal beskattes, der indberettes om.

For så vidt angår aktier, der ikke er optaget til handel på regulerede markeder eller registreret i en værdipapircentral, er det ikke givet, at indberetteren (det udloddende selskab) kender ejeren, hvis ejerandelen er under 5 pct. I denne situation indberettes der i stedet om den, som udlodningen foretages til. Dette behøver ikke at være ejeren, idet det kan være en repræsentant for denne. Også her indberettes der ikke om den egentlige udbyttmodtager.

Særligt brugen af omnibus- og nomineepoter og aktielån er problematisk i forhold til at bruge indberetningerne i forbindelse med behandling af sager om anmodninger fra udlændinge om refusion af udbytteskat.

4.4. Aktielån

Aktielån¹⁶ kan anvendes til flere formål. Fx bruges aktielån til spekulation i faldende kurser, herunder ved at låntager låner aktier, for at sælge aktierne og genkøbe dem til en lavere kurs end salgskursen, inden de leveres tilbage til långiver. Dette kaldes også for *"shortselling"*. Aktielån kan også benyttes i forbindelse med aktieemissioner eller bruges til afvikling af handler med aktier, hvorpå der er en lang afviklingstid ved almindelige køb og salg.

For at der er tale om et aktielån, skal aftalen om overdragelse af aktier først og fremmest have karakter af et lån, herunder at aktierne overføres fra långiver til låntager uden vederlag eller mod et vederlag, der ikke svarer til den eventuelle købesum for aktierne. Låntager skal endvidere være forpligtet til at levere aktier af samme mængde og art tilbage til långiver ved låneperiodens udløb. I låneperioden opnår låntager en ejers fulde råderet over aktierne.

Der er tale om en såkaldt genusvare¹⁷, som udlånes. Det betyder, at der ikke stilles krav om, at det er præcis de samme værdipapirer, som tilbageleveres til långiver, så længe der bare er tale om det samme antal værdipapirer fra samme udsteder og med samme rettigheder. Aktier, som benyttes i forbindelse med aktielån, vil derfor som altfovervejende hovedregel være børsnoterede.

¹⁶ Se svar på early warning i forbindelse med aktielån" af 23. september 2015 (Skatteudvalget 2014-15 (2. samling) SAU alm. del Bilag 48).

¹⁷ En vare hvor køber ikke forpligter sig til at tilbagelevere en bestemt genstand, men kun en genstand af en bestemt slags.

I en aktielånsaftale betaler låntager typisk udbyttekompensation til långiver som godtgørelse for det udbytte, der udloddes på de lånte aktier i udlånsperioden (uafhængigt af om låntager ejer aktierne på udlodningstidspunktet eller har videresolgt aktierne). Låntager betaler også typisk et vederlag til långiver for at låne aktierne. Det kan dog også forekomme, at det er långiver, der betaler et vederlag til låntager.

Aktielånsaftaler udarbejdes på baggrund af rammeaftaler, herunder på baggrund af de danske standardvilkår¹⁸ ("*Standardvilkår*" eller "*Standardvilkårene*") eller standardvilkårene i de internationale aktielånsaftaler ISLA¹⁹ eller OSLA²⁰.

Skattemæssig behandling af aktielån uden videresalg til tredjemand

Den skattemæssige behandling af aktielån har udviklet sig via praksis.

I praksis anses aktielånsaftaler med en løbetid på i hvert fald seks måneder rent skattemæssigt som lån af aktier og ikke som en afståelse af aktier²¹. Ifølge nyere praksis er det tilsvarende fastslået, at også aftaler, hvor der ikke på forhånd er aftalt et udløbstopunkt for aftalen, men hvor aftalen af både långiver og låntager kan opsiges med få dages varsel, skattemæssigt kvalificeres som lån af aktier og ikke som en afståelse²².

I en aktielånsaftale mellem långiver og låntager vil långiver således, uanset udlånet af aktierne til låntager, stadig skattemæssigt være den retmæssige ejer af aktierne og dermed også af udbyttet.

Långivers status som retmæssig ejer skal ses i sammenhæng med, at långiver efter udlånet fortsat anses for at være den aktuelle aktionær. Om man er den aktuelle aktionær, beror på, om man er aktionær på tidspunktet for deklarering af udbyttet, dvs. om man er aktionær på retserhvervelsestidspunktet.

Deklarering af udbytte vil sædvanligvis ske på selskabets ordinære eller ekstraordinære generalforsamling. Ved udbytte forstås skattemæssigt alt, hvad der af et selskab udloddes til aktuelle aktionærer.

I overensstemmelse hermed fremgår det af SKM 2010.266.SR, at udbytte på udlånte aktier skal beskattes hos långiver. Er der tale om en udenlandsk långiver, vil udbytteskatten typisk skulle nedsættes, såfremt der sker udveksling af oplysninger mellem Danmark og det pågældende land via en dobbeltbeskatningsoverenskomst eller anden aftale. Den udenlandske långiver vil i så fald være berettiget til at søge refusion af den overskydende indeholdte udbytteskat hos de danske skattemyndigheder.

Det er således alene den part, der skattemæssigt anses som den retmæssige ejer, som har ret til at få tilbagebetalt kildeskatter på udbytter.

¹⁸ Ligningsrådet har tilkendegivet at aktielån, der opfylder standardvilkår ("*Standardvilkår*" eller "*Standardvilkårene*") udarbejdet af Finans Danmark og Børsmæglerforeningen i fællesskab med Københavns Fondsbørs, skal anse for at udlån, jf. TfS 1999.408.

¹⁹ International Securities Lenders Association - Global Master Securities Lending Agreement, Version: May 2000.

²⁰ Morgan Stanley & Co. International Limited - Overseas Securities Lender's Agreement, Version: December 1995.

²¹ Jf. SKM2009.65.SR og TfS.1999.408 LR

²² Jf. SKM2011.667.SR

Det er imidlertid låntager, der modtager udbyttet på aktierne. Det skyldes, at låntager registreres i VP som ejer af aktierne. Dette sker, selvom ejendomsretten til aktierne civilretligt heller ikke er overgået til låntager. Den skattemæssige vurdering af ejerforholdet stemmer således i disse tilfælde ikke overens med den civilretlige registrering. Låntager vil som regel efter den indgåede låneaftale kompensere långiver for udbyttet via en såkaldt udbyttekompensation. Overføres bruttoudbyttet fra låntager til långiver som udbyttekompensation, vil udbyttekompensationen generelt have en så direkte tilknytning til det udloddede udbytte, at kompensationen beskattes som udbytte hos långiver²³. Tilsvarende er låntager ikke skattepligtig af udbyttet, idet låntager de facto blot modtager udbyttet på långivers vegne. Udlodningen af udbyttet har således som udgangspunkt ingen skattemæssige konsekvenser for låntager.

Den skattemæssige behandling af aktielån med videresalg til tredjemand

Ved låntagers videresalg til tredjemand anses aktierne ikke for afstået af långiver, for så vidt angår avanceopgørelsen. Dette skal ses i sammenhæng med, at det i låneaftalen mellem långiver og låntager er aftalt, at låntager skal tilbagelevere aktierne, idet der fortsat er tale om et lån. Da aktierne imidlertid er en genusvare, er salget så at sige irrelevant for långiver i avancehenseende. Der sker således ikke afståelsesbeskatning af långiver.

Med tredjemands erhvervelse af aktierne fra låntager bliver tredjemand imidlertid den skattemæssigt retmæssige ejer af aktierne og dermed også af udbyttet²⁴. Udbyttet beskattes således hos tredjemand. Det er dermed også tredjemand, der er berettiget til at modtage en eventuel refusion af indeholdt udbytteskat. I disse tilfælde er der således overensstemmelse mellem den civilretlige registrering af ejerforholdet i VP og den skattemæssige vurdering af det retmæssige ejerskab.

I de tilfælde hvor låntager skal kompensere långiver for udbytte, som låntager på grund af salget til tredjemand ikke har modtaget, kvalificeres udgiften til udbyttekompensationen for låntager som et tab omfattet af statsskatteloven.

Idet aktierne er solgt af låntager til tredjemand, kan långiver ikke længere anses som aktuel aktionær efter skattereglerne. Udbyttekompensationen hos långiver beskattes derfor efter statsskatteloven og ikke som udbytte efter ligningslovens § 16 A. For fysiske personer vil det betyde, at udbyttekompensationen ikke vil være aktieindkomst, men derimod personlig indkomst.

²³ Jf. SKM2009.65.SR.

²⁴ Jf. SKM2010.266.SR modsætningsvis.

5. Proces for indberetning og registrering af data

Dette kapitel indeholder en beskrivelse af processen for indberetning og registrering af data. Der indgår dels en beskrivelse af det datagrundlag, der findes hos SKAT i forhold til håndtering af udbytteangivelser og udbytterefusion, dels en beskrivelse af, hvilke data der findes i de kontoførende institutter og registreringsinstituttet (VP).

Hovedsigtet er af få afdækket, i hvilket omfang de eksisterende data kan benyttes i forbindelse med refusion, kontrol og overvågning, herunder om de er af tilstrækkelig høj kvalitet, eller om data kan forbedres.

5.1. SKATs datagrundlag for udbytter og refusion af udbytteskat

SKATs samlede proces for administration af udbyttebeskatningen, herunder refusion, består overordnet af tre delprocesser: Angivelse af udbytteskat, indberetning af udbyttmodtagere og refusion af udbytteskat.

Angivelse af udbytteskat omfatter de udbytte-udloddende selskabers angivelse af vedtaget udbytte for regnskabsåret, den indeholdte udbytteskat samt selve indbetalingen af indeholdt udbytteskat til SKAT.

Indberetning af udbyttmodtagere omfatter de udloddende selskabers indberetning om de enkelte udbyttmodtagere. For selskaber optaget til handel på et reguleret marked – eller som er indskrevet i VP – er indberetningspligten pålagt det kontoførende institut. I praksis er det VP, der på det kontoførende instituts vegne, foretager indberetning af udbyttmodtagere til SKAT.

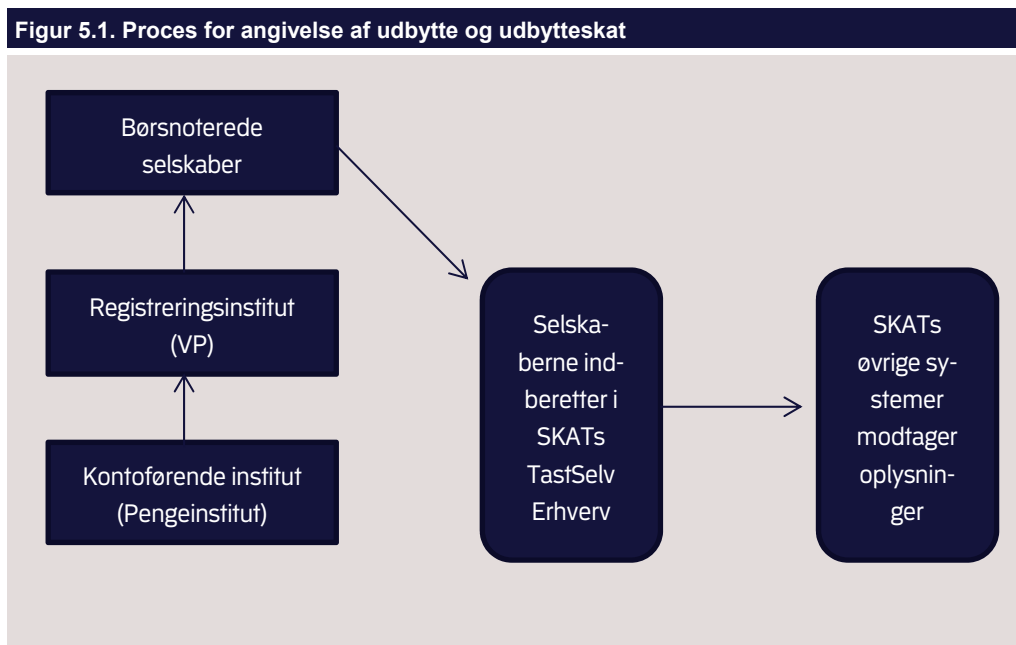
Refusion af udbytteskat omfatter behandling af refusionsanmodninger, herunder registrering og udbetaling af refusion til udbyttmodtagere, der ikke er fuldt skattepligtige i Danmark.

De konkrete delprocesser afhænger i praksis af, om aktierne er børsnoterede eller unoterede. I dette kapitel beskrives alene aktier i børsnoterede selskaber.

Angivelse af udbytteskat

Det udloddende selskab skal angive størrelsen på det vedtagne udbytte og indbetale udbytteskat i måneden efter vedtagelsen af udlodning af udbytte.²⁵

Processen for angivelse af udbytte og udbytteskat til SKAT fremgår af *figur 5.1*. I praksis angiver selskaberne oplysninger om udbetalt udbytte, og hvilket beløb der skal indeholdes i udbytteskat i SKATs TastSelv Erhverv system. De indberettede oplysninger overføres herefter til forskellige systemer i SKAT, hvorfra der blandt andet sker overførsel af oplysningerne til selskabets skattekonto²⁶, så selskabet kan indbetale udbytteskatten til SKAT.

Kilde: SIR rapport figur 9.3.

Oplysninger om aktionærer i børsnoterede selskaber er registreret i registreringsinstituttet (VP). Børsnoterede selskaber skal meddele størrelsen af det samlede udbytte og udloddet udbytte pr. aktie til deres pengeinstitut og til VP. Selskabet er ikke nødvendigvis bekendt med, hvem der modtager udbyttet.

VP leverer herefter afstemningslister til det udloddende selskab på grundlag af VP's depotregistreringer, som er baseret på oplysninger om udbyttemodtagere fra de kontoførende banker. Depotregistreringerne danner grundlag for indberetning af den samlede *udbytteangivelse* til SKAT. Udbytteangivelsen indberettes herefter digitalt i SKATs TastSelv Erhverv system af det udloddende selskab eller selskabets repræsentant.

Udbytteangivelsen indeholder de oplysninger, der fremgår af eksemplet i *boks 5.1*.

²⁵ Fristen for angivelse af udbytte følger fristen for angivelse af A-skat. Udbytteangivelse skal således som hovedregel indgives den 10. i måneden efter udbytteudlodningen er vedtaget. For selskaber, der skal angive A-skat den sidste dag i måneden, er angivelsesfristen for udbytteskat den sidste dag i måneden efter vedtagelsen af udbytte.

²⁶ Skattekontoen giver det enkelte selskab et samlet overblik over selskabets indberetninger, opkrævninger samt ind- og udbetalinger til og fra SKAT.

Boks 5.1. Eksempel på udbytteangivelse for børsnoterede selskaber

Indeholdelse af udbytteskat	Udbytte i kr.	Skat i kr.
27 pct. udbytteskat	100	27
22 pct. udbytteskat	100	22
15 pct. udbytteskat (investeringsselskaber)	100	15
Egne aktier	100	0
Udbytteskat efter DBO ¹⁾ (kræver tilladelse fra SKAT)	100	15 ²⁾
0 pct. (dispensation efter LL 16A eller 16B)	100	0
Andet udbytte uden udbytteskat (inkl. mor/datter)	100	0

Anm.: Indeholdelsessatsen svarer ikke nødvendigvis til den endelige skattesats.

1) Der skal oplyses det samlede udbytte og udbytteskat, hvor der er sket nettoindeholdelse efter en dobbeltbeskatningsaf-tale.

2) Skattesatsen kan variere mellem 0-27 pct., men udgør typisk 15 pct.

For hvert udloddende selskab sker der en automatisk sammentælling af de indberettede oplysninger om udbytte og indeholdt udbytteskat for den konkrete vedtagelsesdato og regnskabsperiode. Disse oplysninger registreres på det udbytte-udloddende selskabs CVR-nr.

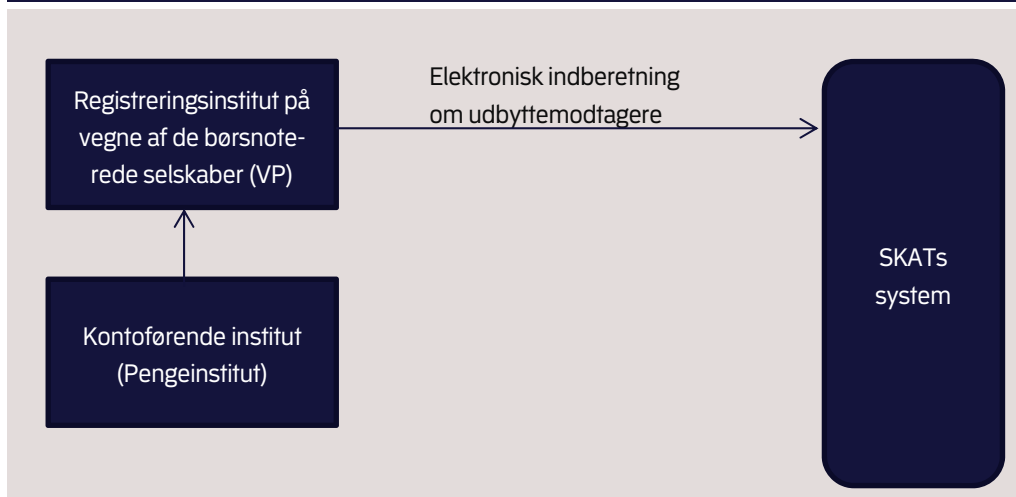
Indberetning af udbyttemodtagere

For de enkelte udbyttemodtagere indberettes oplysninger om modtaget udbytte og indeholdt udbytteskat til SKAT. Denne indberetningspligt omfatter både aktionærer med fuld skattepligt til Danmark og aktionærer med begrænset eller ingen skattepligt til Danmark.

Indberetning af udbyttemodtagere til SKATs system skal for børsnoterede selskaber ske senest den sidste dag i måneden efter vedtagelsesdatoen for udbytteudlodningen. Indberetningen danner grundlag for oplysninger til brug for dannelsen af årsopgørelsen for fysiske personer.

Indberetningen af udloddet udbytte og indeholdt udbytteskat fordelt på de enkelte aktionærer er illustreret i *figur 5.2*.

Figur 5.2. Proces for indberetning af udbytte og udbytteskat

Indberetningspligten omfatter alle udbyttemodtagere, der er ejere af danske aktier mv. i dansk depot.
Børsnoterede selskabers indberetning af udbytte til aktionærer

Oplysninger om de børsnoterede selskabers udbyttemodtagere (se dog nedenfor om omnibus- og nomineepoter) baseres på oplysninger fra registreringsinstituttet (VP). VP indberetter således oplysninger om udbyttemodtagerne på grundlag af de kontoførende danske bankers depotkunderegistreringer, og VP fremsender en indberetningsfil direkte til SKATs system.

VP's oplysninger er baseret på civile retlige registreringer, *jf. kapitel 3*. Det indebærer, at den enkelte udbyttemodtager, som indrapporteres til SKAT, ikke nødvendigvis er den skattemæssigt retmæssige ejer. Det kan fx gøre sig gældende i forbindelse med aktielån samt omnibus- eller nomineepoter.

Til eKapital indberetter VP oplysninger om udloddet udbytte, indeholdt udbytteskat samt oplysninger til identifikation af udbyttemodtager mv., *jf. boks 5.2*. Der skal foretages indberetning af udbyttemodtagere – både personer og selskaber – uanset om disse er hjemmehørende i Danmark eller i udlandet.

Boks 5.2. Oplysninger om udbyttemodtagere (børsnoterede selskaber)

Ved indberetning af danske modtagere får SKAT følgende oplysninger fra registreringsinstituttet (VP):

Fysiske personer	Juridiske personer
Cpr-nr.	CVR-nr.
Udbytte (brutto og netto)	Udbytte (brutto og netto)
Indeholdt udbytteskat	Indeholdt udbytteskat
Skattesats (pct.)	Skattesats (pct.)
Ejerforhold (ejerstatuskode) ¹⁾	Ejerforhold (ejerstatuskode) ¹⁾
Depotnummer	Depotnummer
Depotkode ²⁾	Depotkode ³⁾

Ved indberetning af udbyttemodtagere bosiddende i udlandet får SKAT følgende oplysninger:

Fysiske personer	Juridiske personer
TIN-nr. eller fødselsdato og fødested ⁴⁾	TIN-nr. udfyldes med "Selskab"
Cpr-nr. ⁵⁾	
Udbytte (brutto og netto)	Udbytte (brutto og netto)
Indeholdt udbytteskat	Indeholdt udbytteskat
Ejerforhold (ejerstatuskode) ⁶⁾	Ejerforhold (ejerstatuskode) ⁷⁾
Depotnummer	Depotnummer
Depotkode ⁸⁾	Depotkode ⁹⁾
Fornavn	Virksomhedens navn ¹⁰⁾
Efternavn	
CO-navn	CO-navn
Husnavn	Husnavn
Vejnavn	Vejnavn
Husnummer, Etage, Side/dørnummer	Husnummer, Etage, Side/dørnummer
Postboks	Postboks
Postnummer	Postnummer
Postdistrikt	Postdistrikt
Landsby	Landsby
Landsdel	Landsdel
Land	Land

Vedtagelsesdatoen for udlodning af udbytte og det pågældende selskabs CVR-nr. indberettes også.

1) Kode for om der er 1, 2 eller flere ejere af depotet.
 2) Kode for om der er tale om et frit depot eller et skattebegunstiget depot (pension).
 3) Depotkoder der afgør om, der skal indeholdes 22 pct., 15 pct. eller 0 pct.
 4) Tax Identification Number (TIN) fra bopælsland indberettes. Har personen ikke TIN.nr. indberettes fødselsdato og -sted.
 5) Hvis en person bosiddende i udlandet har dansk cpr.nr. indberettes dette.
 6) Kode for om depotet har en ejer/flere ejere/administrator, to ejere eller diplomat.
 7) Kode for om depotet har en ejer/flere ejere/administrator eller to ejere.
 8) Kode for om det er et frit depot eller et skattebegunstiget depot (pension).
 9) Kode for om det er et frit depot eller depot med frikort.
 10) Virksomhedens navn oplyses både i felt for fornavn og efternavn.

For udenlandske aktionærer kan der være en kæde af udenlandske pengeinstitutter mellem VP og den skattemæssigt retmæssige ejer, *jf. kapitel 3*.

Det gælder fx for omnibus- og nomineepoter. Her vil de registreringer af aktiebeholdninger, som VP modtager, som udgangspunkt være sumposter, hvor der ikke foreligger oplysninger om den enkelte udenlandske aktieejer. Det skyldes, at VP registrerer depotejeren som udbyttmodtager.

Danske pensionskasser/-selskaber kan også vælge at investere gennem et udenlandsk pengeinstitut. I så fald bliver pensionskassens/-selskabets investeringer registreret i et udenlandsk samledepot, hvor VP heller ikke har oplysning om den enkelte aktieejer. Oplysningerne i VP afspejler dermed ikke nødvendigvis, hvem den skattemæssigt retmæssige ejer er.

Hvis danske aktier i et udenlandsk depot er registreret direkte i VP og ikke gennem en dansk depotfører, er der ikke indberetningspligt vedrørende udbyttet. Indberetningspligten er kun pålagt danske depotførere, og da registreringen hos VP stammer fra en udenlandsk depotfører, har VP ikke nogen indberetningspligtig depotfører at foretage indberetningen på vegne af.

Refusion af udbytteskat

Den skattemæssigt retmæssige ejer af en aktie, som har fået indeholdt skat ved udlodning af udbytte fra et dansk selskab, har ret til at søge om refusion. Det er relevant, hvis den skattemæssigt retmæssige ejer ikke er fuldt skattepligtig i Danmark og er hjemmehørende i et land, med hvilket Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst, en anden international overenskomst fx TIEA-af-tale²⁷ eller konvention eller en administrativt indgået aftale om bistand i skattesager. Refusionen er en tilbagesøgning af for meget indeholdt udbytteskat. Refusionen udgøres af forskellen mellem den indeholdte udbytteskat og den korrekte udbytteskat efter intern ret eller en DBO mellem Danmark og den pågældende fremmede stat, hvor satsen er lavere end efter intern ret.

Når udenlandske udbyttmodtagere anmoder om refusion af udbytteskat som følge af en DBO, har der typisk hidtil været ansøgt via en papirblanket, der kunne rekvireres på SKATs hjemmeside eller ved henvendelse til SKAT. Der er - ved udgangen af 2016 - lagt en ny digital blanket på skat.dk.

På nuværende tidspunkt journaliseres alle ansøgninger om refusion i sagsstyringssystemet DURO, uanset om der er ansøgt via den tidligere papirblanket eller den nye digitale blanket.

Data om refusionsager har tidligere været registreret i system 3S, men alle anmodninger modtaget i SKAT fra og med 1. januar 2016 er overført til SKATs sagsstyringssystem DURO til videre behandling.

Det er ansøgeren, som skal kunne dokumentere, at betingelserne for at få refunderet udbytteskat er opfyldt.

På den hidtidige refusionsblanket afkrævede SKAT udelukkende oplysninger om beløb, navn, adresse, e-mail, pengeinstitut og kontooplysninger. Derudover skal der til refusionsblanketten vedlægges den fornødne dokumentation, *jf. eksempel i boks 5.3*.

²⁷ Skatteinformationsudvekslingsaftale.

Boks 5.3. Dokumentationskrav ud over refusionsblanket

Ansøger skal ud over den udfyldte refusionsblanket vedlægge følgende materiale/oplysninger:

- Udbyttenota fra depotføreren.
- Attestation om bopæl/skattepligt fra den lokale skattemyndighed.
- Oplysninger om udbyttemodtagers kontonummer.
- Fuldmagt, såfremt anmodningen er indsendt af en agent for den skattemæssigt retmæssige ejer.

På SKATs hjemmeside er der nu vejledt om yderligere dokumentation, og SKAT kan også efterfølgende indhente ekstra dokumentation til brug for behandling af anmodningen om refusion af udbyttebeskat.

I forbindelse med behandlingen af en refusionsanmodning bliver det blandt andet undersøgt, om der er registreret en udbytteangivelse i SKATs systemer for det pågældende udloddende selskab på den specifikke vedtagelsesdato.

Sagsstyringssystemet DURO giver mulighed for at opdele og strukturere sagerne efter ansøgte beløb, modtagelsesdatoer, ansøgers bopælsland mv.

De oplysninger, som SKAT modtager i forbindelse med ansøgningen, registreres i sagsstyringssystemet. Det drejer sig blandt andet om:

- Oplysninger om udbytteudlodningen, herunder vedtagelsesdato, udloddende selskabs SE/CVR-nr.
- Modtagelsesdatoen for refusionsanmodning.
- Oplysninger til identifikation af udbyttemodtager, herunder navn og adresse, skattemæssigt hjemsted, TIN-nr., cpr.nr, mv.
- Oplysninger til identifikation af en repræsentant for ansøger.
- Modtager- eller afregningsbank samt kontonummer.
- Bruttoudbytte.
- Refusionsbeløb.
- Oplysning om hvilken dobbeltbeskatningsoverenskomst, som ansøger er omfattet af.

Sagsstyringssystemet DURO understøtter SKATs behandling af refusionsanmodningerne, herunder registrering og journalisering af kontrolhandlinger, notater og sagsdokumenter. Systemet understøtter endvidere grundlaget for den efterfølgende bogføring af ansøgers tilgodehavende og selve refusionsudbetalingen.

Fra 1. april 2017 bliver det obligatorisk at anvende den nye digitale blanket i forbindelse med ansøgning om refusion af udbyttebeskat, *jf. boks 5.4.*

Boks 5.4. Ny digital refusionsblanket

Ultimo 2016 er der indført en ny digital refusionsblanket, som det bliver obligatorisk at anvende fra og med 1. april 2017. Der arbejdes også med en løsning til aflevering af masseansøgninger.

I den digitale blanket skal ansøgeren indtaste flere oplysninger til identifikation af udbyttemodtager og dennes repræsentant, end det er tilfældet i papirudgaven af refusionsblanketten, jf. ovenfor. Det drejer sig bl.a. om TIN-nr., cpr.nr. mv. Ansøger skal også oplyse, om aktierne var lånt på tidspunktet for vedtagelsen af udbyttet.

Ved anvendelse af den digitale refusionsblanket skal ansøger på samme måde som tidligere vedlægge den fornødne dokumentation for, at betingelserne for refusion af udbytteskat er opfyldt.

I sagsstyringssystemet DURO vil der også blive implementeret en automatiseret kontrol. Det indebærer, at der vil ske en systemmæssig kontrol af, om der foreligger en udbytteangivelse, og om der er indberettet en udbyttemodtager, hvis der er tale om en aktie, der ikke er registreret i VP. Der vil samtidig kunne gennemføres en systemmæssig dubletkontrol, der kan være med til at sikre, at der ikke foreligger flere identiske anmodninger.

Datakvalitet og udfordringer ved anvendelse af data

Der er konstateret flere udfordringer i forhold til at kunne anvende SKATs eksisterende data i forbindelse med behandlingen af refusionsanmodninger vedrørende udbytteskat.

Fuldstændighed i indberetningerne

Såfremt indberettede data om udbyttemodtagere skal kunne danne grundlag for kontrol i forbindelse med refusion af udbytteskat, skal data være fuldstændige.

Med de gældende indberetningspligter vil indberetning af udbyttemodtagere og angivelsesoplysninger i mange tilfælde ikke kunne afstemmes. Det skyldes blandt andet, at udbytte fra danske børsnoterede aktier, der er placeret i udenlandske depoter, ikke er omfattet af indberetningspligten. Dermed kan det udloddende selskabs angivelse af udbytte og udbytteskat ikke afstemmes med de indberettede oplysninger om udbyttemodtagerne.

SKAT har forsøgt at afstemme indberetningerne om udbyttemodtagere med angivelsesoplysninger for indkomstårene 2014, 2015 og 2016. Afstemningerne viser, at differencerne er størst for 2014, mens der for 2015 og 2016 er tale om mindre forskelle.

En nærmere undersøgelse af differencerne i afstemningerne for indkomståret 2014 viser foreløbigt, at det især er udbytte af pengeinstitutternes egne beholdninger af aktier, som ikke altid er indberettet. Det skyldes, at systemunderstøttelsen hertil først er etableret i løbet af 2014.

Manglende TIN-nr./identifikation

Når der indberettes oplysninger til SKATs systemer, er der ikke i alle tilfælde en entydig identifikation af udbyttemodtager i form af et TIN-nr. eller lign.

Det indebærer, at en sammenligning af data vedrørende indberetningen af udenlandske udbyttemodtagere med den efterfølgende indsendte anmodning om refusion vanskeliggøres.

Efterfølgende ændringer til indberetninger

Hvis en indberetning af udbyttemodtager ikke registreres korrekt i SKATs systemer – enten på grund af mangelfulde identifikationsoplysninger eller af andre årsager – skal det kontoførende pengeinstitut foretage en genindberetning. Genindberetning skal foretages med en rettekode, der viser, at der er tale om en rettellesindberetning.

Ved gennemførelse af en rettelse er der ikke en unik reference til den oprindelige indberetning, som rettelsen knytter sig til. Det er således vanskeligt for SKAT at få overblik over, i hvilket omfang de oprindelige (men fejlagtige) indberetninger efterfølgende er rettet. Det indebærer, at SKAT har svært ved at gøre brug af disse data fx til afstemningsformål.

Data om udbytteangivelse

For at sikre, at der ikke sker tilbagebetaling af mere udbytteskat, end det udloddende selskab har angivet, vil SKAT skulle foretage en registrering af anmodninger om refusion af udbytteskat og knytte disse til en given udbytteangivelse. Sagsstyringssystemet DURO vil på sigt kunne understøtte denne proces på et overordnet niveau. Systemet vil med andre ord kunne understøtte kontrollen af, at der i forbindelse med en refusionsanmodning også foreligger en udbytteangivelse for det pågældende udbytte på den specifikke vedtagelsesdato. Det vil samtidig blive muligt at overvåge, om der samlet set udbetales mere udbytteskat, end det udloddende selskab har angivet.

Det kan konstateres, at SKATs hidtidige systemer og processer ikke har kunnet understøtte denne kontrol på en hensigtsmæssig måde, og der er – som følge af svindel – registreret og refunderet for meget udbytteskat i forhold til de enkelte angivelser. Disse eksisterende afstemningsproblemer kan ikke afhjælpes i forbindelse med nye refusionsanmodninger knyttet til eksisterende udbytteangivelser, hvor der allerede er tilbagebetalt for meget udbytteskat.

For fremtidige udbytteangivelser og refusionsanmodninger vil sagsstyringssystemet DURO jf. det ovenfor beskrevne, imidlertid kunne understøtte denne overvågning. Det skal bemærkes, at denne overvågning ikke i sig selv sikrer mod fejlagtige udbetalinger.

Registrering af omnibus- og nomineepoter

I tilfælde hvor et omnibus- eller nomineepot er registreret som modtager af udbyttet, kan der ikke ske direkte afstemning af den indberettede udbytte modtager og den efterfølgende refusionsansøger. Det registreres ikke i SKATs systemer, at et depot er et omnibus- eller nomineepot.

5.2. Registreringer og data i VP

Den tværministerielle arbejdsgruppe har været i dialog med VP med det formål at få afdækket registreringen af ejerskab og overdragelser af aktier, herunder processen omkring registrering af ejerskab i forbindelse med udbytteudlodninger.

Registreringen af ejeren af den konto, som aktien er på i VP, vil altid fremstå som den retmæssige ejer i VP-systemet. Dermed er der ikke nødvendigvis sammenfald mellem registreringen i VP og det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb, og registreringen i VP kan dermed ikke bruges til at identificere den skattemæssigt retmæssige ejer.

Det er endvidere oplyst, at det ikke aktuelt er muligt i VP's systemer at registrere et aktielån som et udlån. Der kan heller ikke angives nogen markeringer i systemet om, at der er tale om udlån eller angives en skattemæssig retmæssig ejer eller låntager af et værdipapir. VP oplyser, at de er uden indflydelse på, hvordan et kontoførende institut håndterer aktielån i relation til registreringer i VP-systemet.

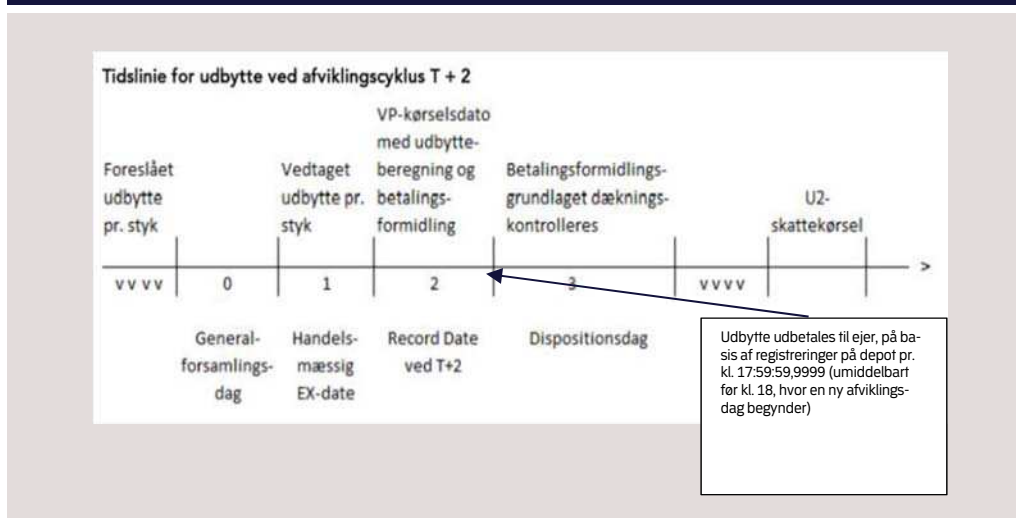
For så vidt angår udenlandske aktionærer, er disse typisk registreret i VP-systemet via en nominee eller udenlandsk depotbank. Det skyldes, at udenlandske depotbanker i praksis registrerer deres beholdning af danske aktier i VP via såkaldte "sub-custodians", dvs. kontoførende institutter, som har indgået en tilslutningsaftale med VP.

Ved VP's beregning af udbytte af aktier og den efterfølgende indberetning til SKAT, vil det altid være registreringen af ejerskabet i VP-systemet, der lægges til grund. Dermed får depotejeren udbyttet anvist, typisk fratrukket udbytteskat, og disse oplysninger bliver efterfølgende indberettet til SKAT.

VP har oplyst, at udbetaling af udbytte gennem VP-systemet automatisk foretages på grundlag af oplysninger fra selskabets udstedelsesansvarlig (aktieudstedende institut). Betalingen sker på grundlag af de registrerede oplysninger om aktiebeholdningen på den enkelte VP-konto ved afviklingsdøgnets slutning på udbyttets VP-kørselsdato. Betaling af udbytte gennem VP kan således kun finde sted ved registrering af beholdningen på en VP-konto.

VP beregner udbytte og eventuel udbytteskat på 2. børsdag efter generalforsamlingsdagen afhængigt af VP-kørselsdatoen, *jf. figur 5.3.*

Figur 5.3. Tidslinje for udbytte ved afviklingscyklus T + 2

Handler indgået på generalforsamlingsdagen er normalt inkl. udbytte. Handler, der er indgået senere er ekskl. udbytte.

Der beregnes udbytte og udbytteskat på de VP-konti, der på VP kørselsdatoen er berettigede med en beholdning i den pågældende fondskode (ISIN)²⁸.

Efter udbytteberegningen er der registreret følgende udbytteoplysninger på VP-kontiene:

- Udbyttekørselsdato
- Beregnet udbytte
- Kode for anvendt udbytteerklæring (fx hvis ejer er et selskab)
- (Anvendte dobbeltbeskatningsoplysninger).

²⁸ Er en entydig betegnelse for det værdipapir (aktie), der er tale om

5A. Udvalgte landes udbytteadministration

Dette bilag beskriver, hvilke dokumentationskrav Sverige, Norge, Finland, Tyskland og Canada stiller ved refusion af for meget indeholdt kildeskat på udbytter.

Sverige

Den retmæssige ejer kan søge refusion af skat, der er indeholdt i udbytte fra et svensk selskab. Refusionen er en tilbagesøgning af for meget indeholdt udbytteskat baseret på den interne skattesats eller den skattesats, der er aftalt mellem Sverige og den pågældende fremmede stat, hvis denne sats er lavere.

Der skal anvendes en særlig blanket for ansøgninger om udbytterefusion. Blanketten skal ved indsendelse være vedlagt dokumentation for den indeholdte udbytteskat. De oplysninger, der skal medtages i blanketten fremgår af *boks 5A.1*.

Boks 5A.1. Dokumentationskrav via refusionsblanket

Blanketten skal udfyldes med følgende oplysninger:

- Identifikation af ansøger og angivelse af juridisk status (person eller selskab).
- Det udloddende selskab.
- Antal aktier.
- Ejerandel af det selskab, som udbyttet er udloddet fra, hvor ansøger er et selskab.
- Udbyttedato.
- Udbyttets størrelse.
- Den indeholdte skat.
- Refusionsbeløbet.
- Bekræftelse af at ansøger på udbyttedatoen var ejer af aktierne og hjemmehørende i Sverige.
- Attestation om bopæl/skattepligt fra den lokale myndighed eller et pengeinstitut.

De svenske skattemyndigheder møder især to udfordringer. For det første er der ofte brug for dokumentation til identifikation af den endelige udbyttemodtager, og for det andet kan det være svært at konstatere ægtheden af attestationen om bopæl/skattepligt, herunder om pengeinstituttet har undersøgt den retmæssige ejers hjemsted grundigt nok.

Norge

Den retmæssige ejer kan søge refusion af skat, der er indeholdt i udbytte fra et norsk selskab. Refusionen er en tilbagesøgning af for meget indeholdt udbytteskat baseret på den interne skattesats eller den skattesats, der er aftalt mellem Norge og den pågældende fremmede stat, hvis denne sats er lavere.

Det er kun den retmæssige ejer, der er berettiget til udbytterefusion. Således kan fx en trustee eller en manager, der måtte være registreret som udbyttemodtager, ikke få refusion. Hvor den retmæssige ejer sender udbyttet direkte videre til en tredjemand, kan der heller ikke ske refusion. Personer kan som udgangspunkt ikke få hele den indeholdte kildeskat refunderet. Ansøgninger om refusion sker ved individuel ansøgning. Der findes ikke en særlig blanket hertil. Fristen for ansøgning om refusion er 1 år efter udløbet af det kalenderår, hvor kildeskatten er indeholdt. I praksis gives der dog normalt dispensation i op til 3 år.

Der kan vælges mellem en DBO-refusion eller for personer en aktionærmodel og for selskaber en skattefritagelsesmodel. De oplysninger, der skal indgå i ansøgningen, fremgår af *boks 5A.2*.

Boks 5A.2. Dokumentationskrav ved refusionsansøgning

Ansøgningen skal indeholde følgende:

- Navn og adresse.
- For andre end personer en grundig beskrivelse af ansøgers juridiske status.
- Antal aktier.
- Udbyttedato.
- Udbyttets størrelse.
- Dokumentation for at udbyttet er indsat på ansøgers konto
- Konto i værdipapircentralen, hvortil det udloddende selskab har udbetalt udbyttet.
- En oversigt over den fulde kæde – for overførsler mellem alle pengeinstitutter – fra det udloddende selskab til den endelige udbyttemodtager.
- Den indeholdte skat, som skal være dokumenteret af pengeinstituttet.
- Refusionskravet og oversigt over alle modtagne udbytter.
- Konto, hvortil refusionsbeløbet skal indbetales.
- Attestation i original om bopæl/skattepligt for det år, hvori kildeskatten er indeholdt.
- Fuldmagt, hvis der benyttes en agent.

Yderligere krav i aktionærmodellen (personer):

- Købsdato og antal aktier. Skal angives for hver enkelt handel.
- Dokumentation for, at personen var retmæssige ejer pr. den 31. december i udbytteåret.

Yderligere krav i skattefritagelsesmodellen (selskaber):

- Den norske enhed, som den retmæssige ejer kan sammenlignes med.
- Dokumentation for, at den retmæssige ejer driver reel aktivitet i EU.

Finland

Den retmæssige ejer kan søge refusion af skat, der er indeholdt i udbytte fra et finsk selskab. Refusionen er en tilbagesøgning af for meget indeholdt udbytteskat baseret på den interne skattesats eller den skattesats, der er aftalt mellem Finland og den pågældende fremmede stat, hvis denne sats er lavere.

Der skal anvendes en særlig blanket for ansøgninger om udbytterefusion. De oplysninger, der skal medtages, fremgår af *boks 5A.3*.

Boks 5A.3. Dokumentationskrav ved refusionsansøgning

Ansøgningen skal indeholde følgende:

- Attestation i original om bopæl/skattepligt for det år, hvori kildeskatten er indeholdt.
- Fuldmagt, hvis der benyttes en agent.
- Begrundet anmodning, hvor tilbagesøgningen sker med henvisning til EU-retten.

Yderligere oplysninger, hvis skattemyndighederne beder om det:

- Udbytteattest (voucher) attesteret af depotbank.
- En oversigt over den fulde kæde – for overførsler mellem alle pengeinstitutter – fra det udloddende selskab til den endelige udbyttemodtager, hvor skattemyndighederne ikke kan konstatere en korrekt anvendt kildeskattesats og en korrekt landekode for pengeinstitutkonto for første modtagerpengeinstitut uden for Finland.

I fremtiden er det hensigten også at bede om:

- En grundig beskrivelse af ansøgers juridiske status.
- Købsdato for aktierne.
- Eventuelle forpligtelser til at videregive udbyttet til tredjemand.

De finske skattemyndigheder møder især udfordringer i forhold til udbytteattesterne, fastlæggelse af retmæssig ejer og skifte af identifikation. Der ses mangelfulde eller ukorrekte (falske) udbytteattester, hvilket opdages ved krydstjek med det udloddende selskabs årsrapport. Udfordringerne i forhold til den retsmæssige ejer beror på, at aktierne kan være ejet via et omnibusdepot. Aktieejer kan have skiftet navn eller TIN-nr., således at dette ikke stemmer med det navn mv., der står på udbyttekvitteringen og/eller attestationen om bopæl/skattepligt.

Canada

Den retmæssige ejer kan søge refusion af skat, der er indeholdt i udbytte fra et canadisk selskab. Refusionen er en tilbagesøgning af for meget indeholdt udbytteskat baseret på den interne skattesats eller den skattesats, der er aftalt mellem Canada og den pågældende fremmede stat, hvis denne sats er lavere.

Der skal anvendes en særlig blanket for ansøgninger om udbytterefusion. Fristen for ansøgning om refusion er 2 år efter udløbet af det kalenderår, hvor kildeskatten er indeholdt. De oplysninger, der skal medtages, fremgår af *boks 5A.5*.

Boks 5A.4. Dokumentationskrav ved refusionsansøgning

Blanketten skal udfyldes med følgende oplysninger:

- Den udbyttegivende aktie.
- Udbyttedato.
- Antal aktier på udbyttedatoen
- Udbyttets størrelse.
- Den indeholdte udbytteskat og dato for indeholdelse.
- Den endelige korrekte skat.
- Refusionsbeløbet.

Yderligere obligatoriske oplysninger:

- Dokument attesteret af notar, hvorved ejerskab af aktierne attesteres.
- Dokument attesteret af notar, som bekræfter at vedkommende er retmæssig ejer.
- En beskrivelse af berettigelsen af refusionskravet.
- Pantsætningsaftale.
- Detaljeret redegørelse for sammenhæng mellem depotbank, advokat eller lignende og den retmæssige ejer.
- Detaljeret redegørelse for den skat, der er indeholdt i Canada.

Yderligere oplysninger, hvis skattemyndighederne beder om det:

- Et bevis for, at udbyttet er modtaget, og at der er betalt skat, eller at udbyttet er skattepligtigt i det land, hvor den retmæssige ejer er hjemmehørende.
- En eventuel revision i det land, hvor den retmæssige ejer er hjemmehørende vedlagt eventuel yderligere dokumentation for kravets berettigelse.

Tyskland

Den retmæssige ejer kan søge refusion af skat, der er indeholdt i udbytte fra et tysk selskab. Refusionen er en tilbagesøgning af for meget indeholdt udbytteskat baseret på den interne skattesats eller den skattesats, der er aftalt mellem Tyskland og den pågældende fremmede stat, hvis denne sats er lavere.

Der skal anvendes en særlig blanket for ansøgninger om udbytterefusion.

Indeholdelsen af udbytteskat sker ikke hos det udloddende selskab, men foretages af depotbanken eller, i det omfang udbyttepengestrømmen går til et udenlandsk pengeinstitut, hos det sidste tyske led i rækken. Det vil sige det pengeinstitut, som konkret udbetaler udbyttet til det udenlandske pengeinstitut. Typisk vil det ske via Clearstream Frankfurt AG, som er den tyske pendant til VP Securities A/S.

Der kan alene udstedes udbyttebeviser til modtagere, som rent faktisk har fået indeholdt udbytteskat. Dette sikre ved, at såvel indeholdelse som udstedelse af bevis foretages af det samme pengeinstitut eller Clearstream Frankfurt AG.

De tyske regler om udbytterefusion blev omlagt med virkning fra 2012. Baggrunden for omlægningen var bl.a., at der blev svindlet med tilbagesøgning af udbytteskat ved brug af såkaldt short-selling omkring udbyttedagen, hvor både sælger og køber søgte om refusion. Svindlen er ofte benævnt

Cum/ex problemet. Begrebet cum/ex henviser til en aktie med ret til udbytte (cum) og en aktie uden ret til udbytte (ex).

Cum/ex problemet i Tyskland kan kort opsummeres som beskrevet i boks 5A.6.

Boks 5A.6 Cum/ex problemet i Tyskland

Interesseforbundne parter handler aktier omkring udbyttetidspunktet, således at der i en kort tidsperiode sker et ejerskifte, hvorefter aktierne igen er tilbage hos den oprindelige ejer.

Aktierne overdrages uden udbytteret, men sælger overfører samtidig med aktierne en udbyttekompensation svarende til udbyttet efter udbytteskat (nettoudbyttet) til køber. I depotbanken kunne denne transaktion - efter det dagældende tyske regelsæt - fremstå som et faktisk udbytte og ikke en udbyttekompensation, hvilket kunne medføre, at depotbanken udstedte et såkaldt udbyttcertifikat, som køber under de rette forudsætninger kunne benytte til at få refunderet udbytteskatten.

Der skete imidlertid ikke en faktisk indeholdelse af udbytteskat af udbyttekompensationen, hvilket afstedkom, at det var muligt uberettiget at søge udbytterefusion i forhold til udbyttekompensationen. Dette skete uagtet, at der alene var indeholdt udbytteskat af det faktiske udbytte.

Eksempel

På udbyttedagen sælger S (shortseller) aktier i selskabet A til køber K for 50 €. Der bliver udbetalt udbytte på 4 €, og aktierne i selskab A falder derfor efterfølgende i værdi til 46 €. S køber aktierne for 46 € fra tredjemand og leverer dem til K. Samtidig med levering til K overfører S en udbyttekompensation på 3 € (opgjort på grundlag af et bruttoudbytte på 4 € minus udbytteskat på 1 €). K modtager et certifikat fra sin bank på tilbagebetaling af indeholdt udbytteskat på 1 €.

S (Shortseller)		K (Køber)	
Fortjeneste ved shortselling	+ 50 €	Betaling for aktierne	- 50 €
Køber aktier for	- 46 €	Modtager aktie til en værdi af	+ 46 €
Overført udbyttekompensation	- 3 €	Modtager nettoudbytte	+ 3 €
Betaler ikke udbytteskat	- 0 €	Modtager udbyttcertifikat til en værdi af	+ 1 €
Fortjeneste	+ 1 €	Økonomisk resultat	0 €

Den samlede fortjeneste på 1 € deles mellem S og K, der således begge får del i den uberettigede refusion på baggrund af en ikke indeholdt udbytteskat på udbyttekompensationen. Tredjemand, som har modtaget det faktiske udbytte, og hvor der er sket indeholdelse af udbytteskat, er den eneste, som reelt er berettiget til udbytterefusion.

Arbejdsgruppen er ikke bekendt med det økonomiske omfang af sagskomplekset i Tyskland.

6. Fremtidige modeller for udbyttebeskatning af udenlandske aktionærer

Dette kapitel beskriver mulige løsningsmodeller for den fremtidige håndtering af udbyttebeskatning af udenlandske aktionærer, herunder regler for indeholdelse af kildeskat og refusion af udbytteskat.

Den tværministerielle arbejdsgruppe har i sit arbejde opstillet en række principper, som en fremtidig model for håndtering af nettoindeholdelse og refusion af udbytteskat bør holdes op imod. Disse principper for en optimal løsningsmodel beskrives nærmere i *afsnit 6.1*.

Ud over principperne for en optimal løsningsmodel har arbejdsgruppen lagt vægt på, at løsningsforslagene skal være administrerbare.

Arbejdsgruppen har således vurderet modellernes administrative konsekvenser for både SKAT, pengeinstitutterne og aktionærerne. Herudover har arbejdsgruppen set på modellernes påvirkning af udenlandske porteføljeinvesteringer i Danmark.

På den baggrund er der opstillet tre overordnede modeller, som er beskrevet nærmere i *afsnit 6.2*. Forskellen mellem modellerne afspejler, hvilke af principperne for en optimal løsningsmodel der lægges mest vægt på.

Alle tre modeller forudsætter, at det er den skattemæssigt retmæssige ejer af aktierne, der er berettiget til udbytte, og derfor definerer, hvilken udbytteskat der skal betales.

Fælles for de tre løsningsmodeller er desuden, at der i forbindelse med udlodningen af udbytte foretages en nettoindeholdelse, og dermed at der allerede i forbindelse med udlodningen af udbyttet sker en indeholdelse af kildeskat med den korrekte skattesats.

Udover de tre nævnte modeller, har Finans Danmark til brug for arbejdsgruppen udarbejdet en yderligere løsningsmodel, som grundlæggende er en variant af arbejdsgruppens model II og III. Finans Danmarks løsningsmodel er beskrevet særskilt i *afsnit 6.3*.

6.1. Principper for en løsningsmodel

Den tværministerielle arbejdsgruppe har opstillet en række principper, som en fremtidig løsningsmodel for håndtering af nettoindeholdelse og refusion af udbytteskat bør holdes op imod. Optimalt set bør en model, der skal sikre den korrekte indeholdelse af udbytteskat, efterleve disse principper. I praksis vil det dog ikke være muligt at udforme en model, der kan opfylde alle de opstillede principper på én og samme tid.

Det har været en grundlæggende præmis for arbejdsgruppen, at den optimale løsningsmodel skal sikre, at svindel med udbytteskat i videst muligt omfang undgås. Dette skal bl.a. sikres ved, at der ikke sker refusion med et større beløb, end der faktisk er indeholdt i udbytteskat på den enkelte aktie, eller at der ikke kan ske refusion af udbytteskat fra selskaber, der ikke har udloddet udbytte. Herudover har det været et afgørende hensyn, at udbytteskatten ikke uretmæssigt kan reduceres, og arbejdsgruppen har i den forbindelse lagt vægt på, at det i overensstemmelse med OECD's principper i dobbeltbeskatningsoverenskomsterne er den skattemæssigt retmæssige ejer af udbyttet, der beskattes af udbyttet.

Dette indebærer også, at den optimale løsningsmodel skal sikre, at den aktionær, der er berettiget til udbyttet, beskattes med den korrekte skattesats, og at det i givet fald alene er den aktionær, der er berettiget til udbyttet, der opnår nettoindeholdelse eller refusion af udbytteskat. Det bør således ikke være muligt via midlertidige arrangementer som, fx aktielån, at opnå en lavere beskatning af udbyttet.

I forbindelse hermed bør den optimale løsningsmodel sikre, at dokumentation for eller oplysninger om, hvor aktionæren er hjemmehørende, foreligger på tidspunktet for refusionsanmodningen eller nettoindeholdelsen, og at der ikke sker uberettiget nettoindeholdelse eller refusion af udbytteskat ved aktielån. Det er samtidig en særskilt betingelse, at en fremtidig løsningsmodel skal forbedre SKATs kontrolmuligheder sammenlignet med i dag, og at løsningsmodellen kan håndteres via en forbedret digital løsning.

De konkrete principper, der skal være opfyldt for at opnå en optimal løsning for den fremtidige håndtering af udbyttebeskatning af aktionærer, fremgår af *boks 6.1*.

Boks 6.1. Principper for en optimal løsningsmodel

Løsningsmodellen skal optimalt sikre at:

- Det kun er den skattemæssigt retmæssige ejer, der kan opnå nettoindeholdelse eller refusion af udbytteskat.
- Der ikke sker refusion af udbytteskat for aktier i selskaber, som ikke har udloddet udbytte.
- Der ikke sker refusion med et større beløb, end der faktisk er indeholdt i udbytteskat på den enkelte aktie.
- Den aktionær, som skattemæssigt er berettiget til udbyttet, beskattes med den korrekte skattesats.
- Dokumentation for eller oplysninger om, hvor aktionæren er hjemmehørende, foreligger på tidspunktet for refusionsanmodningen eller nettoindeholdelsen.
- Der ikke via aktielån uberettiget er mulighed for at opnå en lavere beskatning af udbyttet.
- SKATs mulighed for at kontrollere ovennævnte punkter forbedres i forhold til i dag.
- SKAT opnår bedre digitale løsninger.

Den tværministerielle arbejdsgruppes tre løsningsmodeller, *jf. afsnit 6.2*, og Finans Danmarks løsningsmodel, *jf. afsnit 6.3*, er vurderet i forhold til de opstillede principper.

Principperne kan dog ikke stå alene. Løsningsmodellerne må således også vurderes ud fra deres administrative konsekvenser for både SKAT, pengeinstitutterne og aktionærerne. Endvidere bør de vurderes i forhold til øvrige samfundsrelevante kriterier, herunder modellernes påvirkning af udenlandske porteføljeinvesteringer i Danmark.

Løsningsmodellernes mulige administrative konsekvenser for aktionærer, pengeinstitutter, registreringsinstitutter og SKAT samt modellernes mulige påvirkning af niveauet af udenlandske porteføljeinvesteringer i Danmark er sammenfattet i *boks 6.2*.

Boks 6.2. Administrative konsekvenser og investeringspåvirkning

For **udenlandske aktionærer** vil adgang til nettoindeholdelse være en administrativ lettelse, i og med at behovet for efterfølgende refusionsansmodninger bortfalder. Dette vil være tilfældet i alle de betragtede modeller, idet model I og II er baseret alene på nettoindeholdelse, mens der i model III og Finans Danmarks model bevares en *mulighed* for efterfølgende refusion. Med model I og III vil aktionærer, der hidtil har registreret deres besiddelser af danske aktier i omnibus- eller nomineepoter, fremadrettet skulle ændre dette til en individuel registrering for at kunne opnå nettoindeholdelse (så registreringsinstituttet kan få oplyst, hvem der er den skattemæssigt retmæssige ejer). Dette vil isoleret kunne ses som en administrativ besværlighed, der potentielt kan medføre, at udenlandske aktionærer vil blive mere tilbageholdende med at foretage investeringer i danske børsnoterede aktier. Det bemærkes dog, at der principielt ikke stilles yderligere oplysnings- og dokumentationskrav, end de pågældende aktionærer ville skulle opfylde ved ansøgning om refusion hos SKAT.

For **pengeinstitutterne** vurderes en overgang til nettoindeholdelse som hovedprincip isoleret set ikke at føre til øgede administrative byrder, da sikring af en korrekt nettoindeholdelse baseres på allerede tilgængelige oplysninger. Model I og III kræver dog, at der sker registrering af den enkelte aktionær i registreringsinstituttet, dette vil muligvis medføre et behov for enkeltdepoter. I alle fire modeller skal der derudover foreligge oplysning (erklæring) om skattemæssigt retmæssig ejer på tidspunktet for nettoindeholdelse.

For **registreringsinstituttet** indebærer alle fire modeller et krav om udbygning af instituttets registreringssystem, således at der foretages en registrering baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb. Dette vil muligvis medføre et behov for enkeltdepoter. Derudover vil registreringsinstituttet vil derudover i alle fire modeller skulle stå for selve nettoindeholdelsen af udbytte-skat.

For **SKAT** vil overgang til nettoindeholdelse generelt indebære en betydelig administrativ lettelse set i forhold til et system baseret alene på refusion. Fortsat mulighed for refusion (model III og Finans Danmarks model) vil være forbundet med større administration end modellerne baseret på ren nettoindeholdelse (model I og II). Med model I og III vil SKAT have mulighed for at foretage (stikprøve)kontrol på basis af (allerede) indberettede oplysninger, inden tidspunktet for nettoindeholdelse. Med model II og Finans Danmarks model vil SKATs kontrol skulle foretages, efter der er foretaget nettoindeholdelse på basis af oplysninger, der skal indhentes fra pengeinstitutterne.

6.2. Arbejdsgruppens løsningsmodeller

Den tværministerielle arbejdsgruppe har drøftet udkast til forskellige løsningsmodeller til brug for nettoindeholdelse og/eller refusion af udbytteskat.

På den baggrund er der opstillet tre overordnede modeller, *jf. boks 6.3*. Modellernes udformning er afhængig af, hvilke principper for en optimal løsningsmodel der lægges mest vægt på.

Alle tre løsningsmodeller er baseret på, at det afgørende er, hvem der skattemæssigt må anses for at være den retmæssige ejer af udbyttet. Ifølge dobbeltbeskatningsoverenskomsterne kan beskatningen af den skattemæssigt retmæssige ejer således være nedsat eller frafaldet. Det er således i overensstemmelse med DBO'erne og dermed internationale skatteretlige principper, at der ved beskatningen lægges vægt på, hvem der er den skattemæssigt retmæssige ejer af udbyttet.

Den skattemæssigt retmæssige ejer stemmer dog ikke nødvendigvis overens med den civilretlige registrering, som foretages fx i forbindelse med aktielån, *jf. kapitel 4.4*. Anvendelse af det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb kan derfor give administrative udfordringer.

Udgangspunktet for alle tre løsningsmodeller er desuden, at der sker nettoindeholdelse af udbytteskat på aktier, der er optaget til handel på et reguleret marked (dvs. børsnoterede aktier). Løsningsmodellerne indebærer således, at der ved udbytteudbetalingen sker indeholdelse af udbytteskat. I jo større omfang, der sker korrekt nettoindeholdelse af udbytteskat, desto mindre behov er der for en efterfølgende refusion af for meget indbetalt udbytteskat.

Grundelementerne i arbejdsgruppens tre løsningsmodeller er opsummeret i *boks 6.3*.

Boks 6.3. De tre løsningsmodeller

	Model I	Model II	Model III
Nettoindeholdelse	Ja	Ja	Ja
Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb	Ja	Ja	Ja
Individuel registrering af aktionærer	Ja	Nej	Ja
Nettoindeholdelse for omnibus- og nomineepoter	Nej	Ja	Nej
Mulighed for refusion	Nej	Nej	Ja
Oplysninger foreligger forud for nettoindeholdelse	Ja	Nej	Ja

I løsningsmodel I og II er der ikke mulighed for refusion af udbytteskat. Det forhindrer, at der sker refusion af udbytteskat fra selskaber, der ikke har udloddet udbytte, og at der sker refusion af udbytteskat med et større beløb, end der faktisk er indeholdt på den enkelte aktie.

Både løsningsmodel I og III er baseret på, at der sker en registrering af den enkelte aktionær. Det betyder, at den enkelte aktionær skal give sig til kende over for det relevante registreringsinstitut, p.t. VP Securities (VP). Aktionæren skal i den forbindelse indsende oplysninger om blandt andet navn og skattemæssigt hjemsted inden udbytteudlodningen. I model I og III er det derfor ikke uden videre muligt at foretage nettoindeholdelse over for omnibus- og nomineepoter. En væsentlig andel (formentlig langt hovedparten) af udenlandske aktionærer har i dag registreret deres aktier i danske selskaber i omnibus- eller nomineepoter. En undersøgelse foretaget af Skatteministeriets Interne Revision²⁹ baseret på to børsnoterede C20-selskaber viser således, at hhv. 94 pct. og 97 pct. af de aktier, der er ejet af udlændinge, er registreret i bankdepoter, som sandsynligvis er omnibusdepoter. Løsningsmodel I og III vil således betyde, at udenlandske aktionærer fremover skal registreres i registreringsinstituttet, og at registreringen af omnibus eller nomineepotet ikke er tilstrækkeligt.

Løsningsmodel I og III er identiske, bortset fra at der i model III er mulighed for efterfølgende refusion af udbytteskat i de situationer, hvor der i forbindelse med udbytteudlodningen er indeholdt for meget i udbytteskat. Refusion vil være forbundet med yderligere administration i SKAT – også fordi SKAT i

²⁹ SKATs administration af udbytteskat og refusion af udbytteskat, Intern Revision, september 2015.

forbindelse med refusionsanmodningen vil skulle foretage en konkret vurdering af, om refusionen er berettiget eller ej. Refusion indebærer ydermere, at risikoen for svindel vil være større, blandt andet fordi der kan indsendes falsk dokumentation om ejerforhold og modtaget udbytte.

Refusionen ledsages af en voucherordning, der skal give mulighed for at holde øje med, at der ikke refunderes mere udbytteskat, end der er indeholdt. Det er dog usikkert, om voucherordningen er tilstrækkelig til at forhindre, at der refunderes mere, end hvad der er indeholdt på den enkelte aktie, og den kan reelt heller ikke sikre, at det er den korrekte aktionær, som modtager refusionen. Dvs. at der kan opstå den situation, at der efterfølgende, efter at al indeholdt udbytteskat er refunderet, kan komme en aktionær, der retmæssigt har krav på refusion.

Løsningsmodel II adskiller sig fra de to øvrige løsningsmodeller ved at give mulighed for registrering af aktionærtyper i stedet for registrering af den enkelte aktionær. Dvs. at nettoindeholdelsen i denne model sker på grundlag af en opdeling af aktionærer efter skatteprocent, fx 0 pct., 10 pct., 15 pct. og 27 pct., som skal foretages af depotbankerne³⁰. Dermed giver løsningsmodel II mulighed for at opnå nettoindeholdelse ved omnibus- og nomineepoter, men det kræver, at pengeinstitutterne kan foretage en korrekt opdeling af depotterne efter aktionærernes skattesats. I model II giver den enkelte aktionær sig således ikke direkte til kende over for registreringsinstituttet eller SKAT i forbindelse med udbytteudlodningen og dermed nettoindeholdelsen. I model II foreligger der således som udgangspunkt ikke oplysninger i registreringsinstituttet forud for nettoindeholdelsen.

Finans Danmark har også udarbejdet et forslag til en løsningsmodel, som grundlæggende er en variant af arbejdsgruppens model II og III. Således indebærer Finans Danmarks model, at der (som i model II) gives adgang til at registrere aktionærtyper efter skatteprocent, samt at der (som i model III) gives mulighed for refusion. Finans Danmarks løsningsmodel er beskrevet særskilt i *afsnit 6.3*.

Der er en række fælles træk ved arbejdsgruppens tre løsningsmodeller i forhold til nettoindeholdelse, dokumentationskrav og aktielån.

Nettoindeholdelse

Alle arbejdsgruppens tre løsningsmodeller baserer sig på et nettoindeholdelsesprincip ud fra oplysninger, der skal registreres i et registreringsinstitut, fx VP. Nettoindeholdelsen foretages af registreringsinstituttet.

I model I og III er nettoindeholdelsen baseret på oplysningerne om den enkelte aktionær. Modellerne forudsætter derfor, at der sker en registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer af de danske aktier. Det er tanken, at denne registrering skal ske i VP's system eller et lignende system i et andet registreringsinstitut. Den skattemæssigt retmæssige ejer er den aktuelle aktionær på tidspunktet for deklarering af udbyttet, altså den, der skattemæssigt anses for at være aktionær på det tidspunkt, hvor der erhverves ret til udbyttet på den pågældende aktie.

Der sker aktuelt (alene) en registrering af den civilretlige ejer af aktien, som – især på grund af muligheden for aktielån – ikke nødvendigvis er den samme som den skattemæssigt retmæssige ejer. En registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer – af hensyn til udbytteadministrationen – vil kræve en ekstra registrering.

³⁰ Skatteprocent på udlodning af udbytter på baggrund af aktionærtype.

I model II skal der ikke nødvendigvis foreligge en registrering af den enkelte aktionær i registreringsinstituttet, da der er mulighed for at registrere omnibus- og nomineepoter. I model II kan nettoindeholdelsen således også baseres på oplysninger om en gruppe af aktionærer. Denne form for nettoindeholdelse ligner den refusionsbaserede bankordning eller regnearksordning, der tidligere var gældende. Også i model II vil der skulle foretages en særskilt registrering baseret på, hvem der er den skattemæssigt retmæssige ejer – dog stadig opdelt i grupper alt afhængig af beskatningsprocent.

Med alle tre løsningsmodeller er der lagt op til, at SKAT til enhver tid vil kunne suspendere nettoindeholdelsen, så der ikke sker indeholdelse af udbytteskat med en lavere sats end 27 pct. Det kan ske, hvis SKAT finder, at der er behov for at gennemføre yderligere kontrol. Der skal i den forbindelse etableres et system, der forbedrer SKATs mulighed for at foretage kontrol.

Derudover lægger arbejdsgruppen op til, at det er en betingelse for nettoindeholdelse, at perioden mellem VP-kørselsdatoen³¹ og datoen for nettoindeholdelse (dvs. hvis kildeskatten er lavere end 27 pct.), kan forlænges til fx 1 måned. Det kan give SKAT bedre mulighed for at gennemføre en stikprøvekontrol på basis af registreringen.

Nettoindeholdelsen er betinget af:

- At udbetalingen sker til den aktionær, som er den skattemæssigt retmæssige ejer af aktien (generalforsamlingsdagen), og som har registreret dette ejerskab senest kl. 17:59:59 på record date.
- At oplysnings- og dokumentationskravene fra SKAT er opfyldt.

Det meget præcise tidspunkt sikrer, at der på samme dag ikke kan ske flere registreringer, der har skattemæssig virkning. Hvis oplysninger om landekode og skattesats mv. ikke er registreret på dette tidspunkt, vil der ikke være mulighed for nettoindeholdelse. I så fald vil der ske indeholdelse af udbytteskat med 27 pct.

Hvor et selskab vælger, at aktier i selskabet skal registreres i et udenlandsk registreringsinstitut, vil en mulighed kunne være, at det udenlandske registreringsinstitut påtager sig at foretage nettoindeholdelse af udbytteskat. En forudsætning herfor er i så fald, at det udenlandske registreringsinstitut kan levere samme oplysninger og dokumentation til SKAT som et registreringsinstitut, der er beliggende i Danmark. Desuden skal Danmark have mulighed for at gøre et krav gældende mod det udenlandske registreringsinstitut, hvis registreringsinstituttet ikke lever op til sine forpligtelser, fx via en garantiordning.

Hvor udbyttet udbetales til et udenlandsk registreringsinstitut og derfra videre til den retmæssige ejer, er en anden mulighed at efterligne de tyske regler, *jf. bilag 5.A*, således at indeholdelsen af udbytteskat sker hos det sidste danske led i kæden. Det kan være et dansk pengeinstitut eller selskabet selv, som konkret udbetaler udbyttet til det udenlandske registreringsinstitut. Det vil indebære, at indeholdelse af udbytteskat på alle danske udbytter vil blive foretaget af et dansk registreringsinstitut fx VP, det danske pengeinstitut, som repræsenterer den udenlandske aktionær, eller det udbytteuddøende selskab.

Parternes forpligtelser ved nettoindeholdelse gælder for alle tre løsningsmodeller og er opsummeret i *boks 6.4*.

³¹ 2. børsdag efter generalforsamlingsdagen.

Boks 6.4. Parternes forpligtelser ved nettoindeholdelse af udbytteskat

- **Den skattemæssigt retmæssige ejer** af aktien er ansvarlig for, at de oplysninger, der angives til registreringsinstituttet, og som anvendes som grundlag for at foretage korrekt nettoindeholdelse, er korrekte. Den skattemæssigt retmæssige ejer af aktien har forpligtelsen til at kontrollere, at den korrekte kildeskat på udbyttet bliver indeholdt.
- **Depotbanken** skal, når en kunde opretter et depot, indhente en egenerklæring fra aktionæren, som sætter depotbanken i stand til at fastslå kontohaverens skattemæssige hjemsted, som er bestemmende for den konkrete skatteprocent. Herefter skal depotbanken bekræfte rigtigheden af en sådan erklæring. For model II gælder desuden, at depotbanken er ansvarlig for at kende aktionærens identitet i forhold til at kunne give oplysninger, evt. via andre depotbanker, til det kontoførende institut. I model II skal depotbanken også opdele aktionærerne efter, hvor de skattemæssigt er hjemmehørende, således at de kan grupperes efter skatteprocent.
- **Det kontoførende institut**, som indberetter til registreringsinstituttet, er ansvarlig for, at de oplysninger og den dokumentation, som SKAT har krævet, er tilgængelig og findes i en form, som er defineret af SKAT. Det kontoførende institut skal forny oplysningerne, hvis det kontoførende institut bliver bekendt med, at den retmæssige ejer skifter skattemæssigt hjemsted, eller hvis de pågældende oplysninger på anden måde bliver forældede. I model II kender det kontoførende institut ikke nødvendigvis den enkelte aktionærs identitet.
- **Registreringsinstituttet** (fx VP) forpligter sig over for SKAT til at sørge for, at de modtagne oplysninger er registreret, og at de foreligger i en form, som er angivet af SKAT.
- **SKAT** skal over for registreringsinstitutterne angive, hvilken form for oplysninger der kræves. SKAT foretager løbende kontrol af, at de af registreringsinstituttet angivne oplysninger er tilstrækkelige. SKAT kontrollerer, at oplysningerne er korrekte i forhold til den underliggende dokumentation. I den forbindelse kan SKAT tage beslutning om, at der for enkelte aktionærer eller aktionærtyper ikke kan ske nettoindeholdelse, før yderligere dokumentation er fremlagt.

I de situationer, hvor der skal ske indeholdelse af udbytteskat i forbindelse med unoterede selskaber, minimumsbeskattede investeringsinstitutter og aktieafståelse til udstedende selskab eller til koncernforbundne eller tomme selskaber mv., vil det fortsat være de parter, der i dag er indeholdelsespligtige, som forestår indeholdelse af udbytteskatten, og ikke registreringsinstituttet.

Oplysnings- og dokumentationskrav

De oplysninger, som det kontoførende institut skal afgive til registreringsinstituttet, er de samme oplysninger, som i dag skal afgives af en aktionærs depotbank i henhold til OECD's *Common Reporting Standard* (CRS). CRS-oplysningerne findes alene på depotniveau. Det er derfor i dag ikke muligt at få oplysninger om de enkelte værdipapirer/aktier, der ligger i depotet. Dermed vil det som udgangspunkt ikke være muligt at kontrollere de enkelte aktionærs rette hjemsted mv., hvis der er tale om et omnibus- eller nominee depot. Dette vil i givet fald kræve, at den nuværende registrering af ejerforholdet til danske aktier ændres, således at registreringsinstituttet kan få oplysninger om, hvem der er den endelige ejer, *jf. nedenfor*.

De oplysninger, som det kontoførende institut skal registrere, vil skulle indleveres gennem aktionærens depotbank (dvs. det pengeinstitut, der er i kontakt med aktionæren). Der skal derfor i model I og III foreligge en *fuldmagt* fra den enkelte aktionær, der berettiger det kontoførende institut til at forestå registreringen. Fuldmagten skal foreligge i model I og III, så der kan ske nettoindeholdelse.

Udover selve registreringen skal registreringsinstituttet i model I og III sikre sig, at der foreligger en *egenerklæring* fra den registrerede aktionær om, at aktionæren opfylder SKATs overordnede betin-

gelses for at blive anset for at være den skattemæssigt retmæssige ejer, herunder at der ikke foreligger aktielån, jf. nedenfor. Der kan i praksis være tale om en såkaldt *stående* erklæring eller *ad hoc* erklæring i forbindelse med den konkrete udbytteudlodning.

I model II skal oplysningerne ikke nødvendigvis foreligge, før nettoindeholdelsen foretages. Det hænger sammen med, at det i model II er tilstrækkeligt, at det kontoførende institut kan fremskaffe oplysningerne om den enkelte aktionær fra aktionærens depotbank (evt. via en række af depotbanker).

Det indebærer, at SKAT i model II vil skulle anmode det kontoførende institut om de fornødne oplysninger og underliggende dokumentation vedrørende selve identiteten på aktionæren, når SKAT skal kontrollere, at der er sket korrekt nettoindeholdelse, dvs. at den retmæssige ejer har fået indeholdt den korrekte udbytteskat. Det kontoførende institut vil herefter skulle indhente oplysningerne og dokumentationen hos de bagvedliggende depotbanker, herunder aktionærens depotbank.

Oplysnings- og dokumentationskravene i model II er stort set de samme som i model I og III. Det gælder også oplysningspligten, der svarer til de oplysninger, som i dag skal afgives af en aktionærs depotbank i henhold til OECD's *Common Reporting Standard* (CRS), fuldmagt og erklæring på vegne af aktionæren.

De oplysninger, som kan danne grundlag for nettoindeholdelse af udbytteskat, og som skal kunne understøttes af bagvedliggende dokumentation, er opsummeret i *boks 6.5*.

Boks 6.5. Oplysnings- og dokumentationskrav for nettoindeholdelse af udbytteskat

- 1) **Fuldmagt fra den enkelte aktionær**, der berettiger det kontoførende institut (model I og III) til at forestå registreringen (i model II kan depotbanken registrere grupper af aktionærer i det kontoførende institut, hvorfor fuldmagten afgives til depotbanken i denne model).
- 2) **Egenerklæring fra den enkelte aktionær** (model I og III) eller **erklæring fra depotbank på vegne af aktionæren** (model II) om at:
 - Aktionæren opfylder SKATs betingelser for at blive anset for retmæssig ejer af aktien.
 - Aktierne ikke er lånt eller indgår i et finansielt arrangement, hvor realiteten er, at udbyttet skal videregives
- 3) **Erklæring fra det kontoførende institut** (evt. via depotbank) baseret på den enkelte aktionærs:
 - Navn
 - Adresse
 - CPR/CVR/TIN-nummer (dvs. Taxpayer Identification Number)
 - Skattemæssigt hjemsted
 - Kontonummer
 - Navn og identifikationsnummer på depotbank

Anm.: Med aktionær menes den skattemæssigt retmæssige ejer af aktien.

Omnibus- og nomineepoter

Som nævnt har en væsentlig andel (formentlig langt hovedparten) af udenlandske aktionærer i dag registreret deres aktier i omnibus- og nomineepoter. Det betyder, at VP i dag kun i begrænset omfang har oplysninger om, hvilke konkrete udenlandske aktionærer (personer), der ejer danske børsnoterede aktier, hvilket i sagens natur gør det vanskeligt at foretage en korrekt nettoindeholdelse (eller refusion) på det foreliggende vidensgrundlag.

Ingen af løsningsmodellerne hindrer formelt, at omnibus- og nomineepoter fortsat kan benyttes. Men i model I og III kan udenlandske aktionærer, der har registreret deres danske aktiebesiddelse via et omnibus- eller nomineepot, i udgangspunktet ikke opnå nettoindeholdelse af udbytteskat. For

at disse aktionærer også skal kunne opnå nettoindeholdelse, skal den nuværende registrering af ejerforholdet i forhold til danske aktier ændres, således at registreringsinstitutionen kan få oplysninger om, hvem der er den endelige ejer (forud for nettoindeholdelsestidspunktet).

Der er ved vurderingen af modellerne lagt vægt på, at løsningsforslagene skal være *administrerbare*. Det indebærer en hensyntagen til både SKATs kontrolmuligheder som myndighed og aktionærernes adgang til nettoindeholdelse eller refusion. Der er således tale om en afvejning af hensyn. Jo flere oplysninger om udbyttedtageren, som er til stede på tidspunktet for nettoindeholdelse, desto bedre vurderes løsningen at kunne imødegå svindel. Dette må forventes at pålægge pengeinstitutterne en øget administrativ byrde og deraf følgende øgede omkostninger for aktionærerne. Denne øgede administrative byrde må imidlertid antages i væsentlig grad at blive opvejet af muligheden for nettoindeholdelse og dermed langt hurtigere afregning af den korrekte udbytteskat i forhold til en refusionsbaseret løsning.

Der vil ikke være tale om, at der stilles yderligere oplysnings- og dokumentationskrav, end den pågældende aktionær ville skulle opfylde, hvis aktionæren manuelt skulle søge om refusion direkte hos SKAT.

Særligt om aktielån

Egenerklæringen fra den registrerede aktionær (model I og III) og erklæringen fra depotbanken (model II) skal ses i sammenhæng med, at der kan være foretaget handler kort før udbytteudlodningen.

Der kan endvidere være foretaget aktielån. Dermed er der risiko for, at den aktionær, der er registreret som ejer i registreringsinstitutionen, ikke er den skattemæssigt retmæssige ejer til udbyttet. Det gælder fx i forbindelse med en aktielånsaftale uden videresalg til tredjemand, hvor långiver stadig er den skattemæssigt retmæssige ejer af aktierne og dermed den skattemæssigt retmæssige ejer til udbyttet, *jf. afsnit 4.4*. Det er imidlertid låntager, der registreres i VP som ejer af aktierne, og som derfor også modtager udbyttet. Den skattemæssige vurdering af ejerforholdet til udbyttet stemmer således – i dette tilfælde – ikke overens med den civile registrering.

Det er vurderingen, at en erklæring om ejerskabet kan medvirke til at afklare, hvem der skal udbyttebeskattes i den pågældende situation. Blandt andet ved at det tydeliggøres, om aktierne er lånt eller indgår i et finansielt arrangement, hvor udbyttet skal videregives. Når der er tale om situationer, hvor der skal ske refusion, er det ikke med sikkerhed den skattemæssigt retmæssige ejer, der er registreret i registreringsinstitutionen.

I model I og III afgiver den enkelte aktionær en egenerklæring, mens erklæringen i model II afgives af depotbanken på vegne af aktionæren. I model II er det således ikke den konkrete aktionær, der tilkendegiver, om der foreligger aktielån mv.

I det følgende beskrives de enkelte modeller mere udførligt.

Løsningsmodel I

I model I foretages en registrering af den enkelte aktionær, *jf. boks 6.6*. Der skal være tale om en registrering af den konkrete person eller det konkrete selskab mv., der skattemæssigt må anses for at eje aktierne, herunder personens/selskabets skattemæssige hjemsted. Registreringen skal danne basis for nettoindeholdelse af udbytteskat med den sats, som intern dansk ret eller en eventuel dobbeltbeskatningsoverenskomst foreskriver.

Boks 6.6. Hovedtrækkene i model I

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på konkrete oplysninger om den enkelte aktionær og aktiebesiddelse.
- Ikke mulighed for refusion af udbytteskat.
- Ikke mulighed for registrering af omnibus- og nomineepoter, og dermed ikke mulighed for nettoindeholdelse af udbytteskat for disse depotyper.

Det er det kontoførende institut, der foretager registreringen på aktionærens vegne i registreringsinstituttet, og dermed har tilvejebragt de oplysninger, som ligger til grund for nettoindeholdelsen. Det skal dog bemærkes, at det kontoførende institut eventuelt kan have indhentet oplysningerne via aktionærens depotbank.

Model I indebærer derfor, at SKAT i forbindelse med kontrol af registreringen kan nøjes med at kontakte registreringsinstituttet i stedet for at skulle gå igennem flere led af depotbanker. Det er således registreringsinstituttet, der er forpligtet til at være i besiddelse af de oplysninger, som SKAT kræver. Registreringsinstituttet skal ligge inde med eller med kort varsel kunne fremskaffe dokumentationen i den form, som er angivet af SKAT.

Da det er den enkelte aktionær, der skal registreres, er der ikke mulighed for, at det kontoførende institut kan registrere et omnibus- eller nomineepot og derved opnå nettoindeholdelse af udbytteskat på depotniveau. For at udenlandske aktionærer, der i udgangspunktet har registreret deres danske aktiebesiddelse i omnibus- og nomineepoter, også skal kunne opnå nettoindeholdelse, skal den nuværende registrering af ejerforholdet i forhold til danske aktier ændres, således at registreringsinstituttet kan få oplysninger om, hvem der er den endelige ejer.

Kernepunktet i model I er dermed, at nettoindeholdelsen er betinget af, at den skattemæssigt retmæssige ejer af aktien er *korrekt* registreret i forhold til SKATs oplysnings- og dokumentationskrav. Det er den, der på tidspunktet for udbetaling af udbyttet er registreret som skattemæssigt retmæssig ejer af aktien, som har ret til nettoindeholdelse af udbytteskat. Model I tager således udgangspunkt i, at nettoindeholdelsen alene kan ske til den aktionær, der er den skattemæssigt retmæssige ejer (generalforsamlingsdagen), og som har registreret dette ejerskab senest kl. 17:59:59 på record date.

Nettoindeholdelsen indebærer, at aktionæren betaler udbytteskat med den skattesats, der følger af intern dansk ret eller en dobbeltbeskatningsoverenskomst, hvor den heri aftalte sats er lavere end efter intern ret. Hvis den skattemæssigt retmæssige ejer ikke er registreret på udbetalingsdagen, vil der blive foretaget indeholdelse med 27 pct. Da modellen ikke giver mulighed for refusion, vil aktionæren i denne situation ikke kunne kræve nogen del af den indeholdte skat retur. Modellen indeholder således en væsentlig tilskyndelse til at lade sig registrere.

I model I skal der udover registreringen foreligge en egenerklæring fra den enkelte aktionær om, at aktionæren opfylder SKATs betingelser for at blive anset for retmæssig ejer af aktien, og at aktien ikke er lånt eller indgår i et finansielt arrangement, hvor realiteten er, at udbyttet skal videregives.

Løsningsmodel I har en række fordele og ulemper, *jf. boks 6.7.*

Det er en væsentlig fordel, at risikoen for svindel må forventes nedbragt, når den enkelte aktionær skal registrere sig for at få adgang til nettoindeholdelse af udbytteskat, og at de af SKAT definerede

oplysninger for at kunne opnå nettoindeholdelse vil være tilgængelige på tidspunktet for nettoindeholdelsen. Det vil give SKAT mulighed for at kontrollere oplysningerne, inden udbyttet udloddes.

Registreringen af den enkelte aktionær kombineret med en erklæring om, at der ikke foreligger aktielån, må desuden antages at kunne være medvirkende til at imødegå, at der ikke via aktielån kan ske en spekulation i at flytte ejerskabet af aktien for derved uretmæssigt at opnå en lavere beskatningsprocent. Da registreringen og egenerklæringen i sagens natur kan være falske, kan det dog ikke fuldstændig garanteres, at der i modellen sker nettoindeholdelse med den korrekte skattesats. Modellen giver dog SKAT bedre mulighed for at kunne kontrollere.

Kravet om registrering af den enkelte aktionær indebærer imidlertid også, at en aktionær, der alene har registreret sin aktiebesiddelse via et omnibus- eller nominee depot, ikke umiddelbart kan opnå nettoindeholdelse. Det vil kræve, at den enkelte aktionær i depotet bliver registreret inden udbytteudlodningen. Hvis den skattemæssigt retmæssige ejer ikke er registreret på udbetalingsdagen, vil der blive foretaget indeholdelse med 27 pct. uden mulighed for refusion, selvom der er indeholdt for meget udbytteskat.

En væsentlig del (formentlig langt hovedparten) af udenlandske aktionærer har i dag registreret deres aktiebesiddelse i danske selskaber i omnibus- eller nominee depoter. Model I vil derfor kræve, at den nuværende registrering af udenlandske aktionærers ejerforhold til danske aktier ændres, således at registreringsinstituttet kan få oplysninger om, hvem der er den endelige ejer, jf. ovenfor. Det skal dog bemærkes, at de oplysninger, der kræves registreret, ikke adskiller sig fra de oplysninger, som ville skulle afgives i forbindelse med en eventuel efterfølgende refusion. Model I kræver således oplysningerne registreret på forhånd.

Da model I ikke giver mulighed for refusion, vil modellen forhindre, at der svindles via refusion, ligesom den manglende refusion vil indebære administrative lettelser for SKAT.

Boks 6.7 Fordele og ulemper ved model I

Element	Fordele	Ulemper
Nettoindeholdelse baseret på registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer	<p>Dette registreringskrav må, sammen med kendskab til den enkelte aktionær, forventes at nedbringe risikoen for svindel betydeligt.</p> <p>Registreringen skal medvirke til at imødegå, at der ikke via aktielån er mulighed for at spekulere i periodisk at flytte ejerskabet for derved at nedsætte eller undgå dansk udbytteskat på danske aktier.</p> <p>De af SKAT definerede oplysninger om, hvor den retmæssige ejer af den enkelte aktie er hjemmehørende, vil være tilgængelig på tidspunktet for nettoindeholdelsen. Oplysningerne er registreret i og den underliggende dokumentationen kan søges fremskaffet via et registreringsinstitut. Det giver SKAT mulighed for at kontrollere oplysningerne, inden udbyttet udloddes.</p>	<p>Den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering, vil ikke kunne benyttes. Der skal således etableres en særskilt registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer.</p> <p>Da der skal være tale om registrering af den enkelte ejer, vil aktionærer, der ejer aktier via omnibus- og nomineepoter som udgangspunkt ikke kunne opnå nettoindeholdelse. Efter CSD-forordningen skal værdipapircentraler imidlertid kunne tilbyde omnibuspoter.</p>
Ingen mulighed for refusion	<p>Idet modellen ikke rummer mulighed for refusion, sikrer modellen, at der ikke kan opstå nogen form for fejl eller svindel i forbindelse med refusion af udbytteskat. Endvidere gør det umiddelbart modellen mere robust i forhold til aktielån.</p> <p>Modellen er mindre ressourcekrævende for SKAT end gældende regler, idet der ikke sker manuel sagsbehandling og kontrol af refusionsanmodninger.</p>	<p>En aktionær har ikke mulighed for efterfølgende at få refusion, selvom der fx på grund af manglende registrering er indeholdt for meget udbytteskat.</p>
Erklæring	<p>Egenerklæringen støtter op om, at det er den skattemæssigt retmæssige ejer, der registreres.</p> <p>Risikoen for uberettiget nettoindeholdelse af udbytteskat ved aktielån mindskes. Det kontoførende institut har – på basis af en erklæring fra den retmæssige ejer – afgivet oplysning til registreringsinstitutionen om, at der ikke foreligger aktielån på udlodningstidspunktet.</p>	<p>Hvis registreringsinstitutionen ikke har fået registreret handler omkring udbytteudlodningstidspunktet, er det ikke sikkert, at den retmæssige ejer er korrekt registreret.</p> <p>Modellen kan ikke forhindre, at der (fortsat) kan foretages aktielån med henblik på uretmæssigt eller bevidst at få reduceret udbytteskatten. Det vil dog kræve, at aktielåntageren registrerer sig som den skattemæssigt retmæssige ejer uden at dette reelt er situationen og samtidig har erklæret, at der ikke er tale om aktielån.</p>

Løsningsmodel II

Model II er til forskel fra model I og III ikke alene baseret på en registrering af den enkelte aktionær. I model II er der således mulighed for at registrere omnibus- og nomineepoter via en opdeling af aktionærerne i aktionærgrupper, *jf. boks 6.8*.

Boks 6.8. Hovedtrækkene i model II

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på registrering af den enkelte aktionær eller aktionærgrupper på basis af indeholdelsesprocent i registreringsinstitut.
- Ikke mulighed for refusion af udbytteskat.
- Mulighed for registrering af omnibus- og nomineepoter med opdeling af depoterne i relevante skattesatser. Dvs. mulighed for nettoindeholdelse for disse depotyper.

Da modellen ikke forudsætter en registrering af den enkelte aktionær, kan det eksisterende system for registrering i VP som udgangspunkt anvendes – dog med den ændring, at registreringssystemet forudsættes suppleret med oplysninger om det skattemæssige ejerskab, *jf. nedenfor*. Modellen forudsætter også, at hver aktionær eller aktionærgruppe skal have anført en landekode, der svarer til det land, hvor de er skattemæssigt hjemmehørende, samt den relevante skattesats (fx 0 pct., 10 pct., 15 pct. og 27 pct.).

Som i model I er det det kontoførende institut, der foretager registreringen på aktionærens vegne. Det er dog som nævnt ikke et krav, at der nødvendigvis sker en egentlig registrering af den enkelte aktionær. Er der tale om en depotbank, der via det kontoførende institut har registreret en gruppe af aktionærer, stilles der krav om, at depotbanken grupperer, hvor aktionærene er skattemæssigt hjemmehørende og i den forbindelse anfører rette landekode og skattesats. En aktionærgruppe kan fx være pensionskasser i USA, som har mulighed for indeholdelse med en skattesats på 0 pct.

Som i de andre modeller forudsætter model II, at det er den aktionær, som skattemæssigt må anses som den retmæssige ejer af udbyttet, der registreres. Det gælder også, når der sker registrering via omnibus- og nomineepoter. Dette forudsætter blandt andet, at det depotførende institut giver besked til det kontoførende institut, om der er foretaget aktielån, som indebærer, at den civilretlige registrering ikke passer med den skattemæssige vurdering.

Løsningsmodel II indeholder også en egenerklæring om, at aktionæren opfylder SKATs betingelser for at blive anset for retmæssig ejer af aktien, og at aktien ikke er lånt eller indgår i et finansielt arrangement, hvor realiteten er, at udbyttet skal videregives. Erklæringen afgives i model II af depotbanken på aktionærens vegne.

Løsningsmodel II har en række fordele og ulemper, *jf. boks 6.9*.

Det må anses som en administrativ fordel for pengeinstitutterne ved model II, at en del af den eksisterende infrastruktur med registrering af depotet, som benyttes i pengeinstitutterne, fortsat kan benyttes, selvom modellen dog indebærer, at depoterne skal opdeles efter den skattemæssigt retmæssige ejers status. Det indebærer, at det med modellen fortsat er muligt at foretage nettoindeholdelse over for omnibus- og nomineepoter til gavn for den væsentlige del (formentlig langt hovedparten) af udenlandske aktionærer i danske selskaber, der er registreret i omnibus- eller nomineepoter, og som med modellen derfor ikke behøver at registrere sig for at opnå nettoindeholdelse.

Model II kræver således ikke, at den skattemæssigt retmæssige ejer identificerer sig over for registreringsinstituttet og dermed over for SKAT, eller at aktionæren konkret erklærer sig vedrørende aktielån. Model II stiller heller ikke krav om, at de fornødne oplysninger om, hvor den enkelte aktionær er hjemmehørende mv., nødvendigvis foreligger på tidspunktet for nettoindeholdelsen. Det har den virkning, at SKATs kontrol af korrekt indeholdelse af kildeskat kun kan finde sted, efter at udbyttet er

udbetalt. Kontrollen risikerer dog hermed at blive virkningsløs, hvis for lidt indeholdt kildeskat kun vanskeligt eller slet ikke kan inddrives i udlandet.

Dette vil svække modellens robusthed over for svindel, fordi det alt andet lige må anses for mere sandsynligt, at der svindles, hvis man ikke skal oplyse om sin identitet, og hvis oplysningerne ikke skal foreligge før nettoindeholdelsen. SKAT vil dog kunne suspendere nettoindeholdelsen, så der ikke sker indeholdelse af udbytteskat med en lavere sats end 27 pct., hvis SKAT finder, at der er behov for at gennemføre yderligere kontrol.

Model II indebærer (som model I), at en udenlandsk aktionær ikke har mulighed for efterfølgende at få refusion, hvis der er indeholdt for meget udbytteskat.

Boks 6.9. Fordele og ulemper ved model II

Element	Fordele	Ulemper
Nettoindeholdelse baseret på registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer	<p>Dette registreringskrav må forventes at nedbringe risikoen for svindel.</p> <p>Ved at benytte registreringen i VP kan en del af den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering benyttes af pengeinstitutterne, idet der dog i dag ikke som udgangspunkt sker registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer.</p>	<p>Den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering vil kun delvis kunne benyttes. Der skal således etableres en særskilt registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer.</p> <p>Modellen kræver ikke, at den retmæssige ejer identificerer sig over for registreringsinstituttet og dermed over for SKAT. Modellen stiller ikke krav om, at de fornødne oplysninger om, hvor den enkelte aktionær er hjemmehørende mv., foreligger i registreringsinstituttet på tidspunktet for nettoindeholdelsen.</p> <p>Det svækker modellens robusthed over for svindel, idet det alt andet lige må anses for mere sandsynligt, at der svindles, hvis man ikke skal oplyse om sin identitet, og hvis oplysningerne ikke skal foreligge før nettoindeholdelsen.</p> <p>SKATs kontrol af korrekt indeholdelse af kildeskat kan som udgangspunkt kun finde sted, efter at udbyttet er udbetalt. For lidt indeholdt kildeskat kan kun vanskeligt eller slet ikke inddrives i udlandet. SKAT vil kunne suspendere nettoindeholdelsen, men det vil dog kræve, at SKAT inden udbetalingen af udbyttet har en konkret mistanke.</p> <p>Udenlandske pengeinstitutters medvirken til ordningens administration kan ikke sanktioneres. Det udestår at undersøge, om dette kan sanktioneres i aftalegrundlaget mellem det danske pengeinstitut og det udenlandske pengeinstitut.</p>
Ingen mulighed for refusion	<p>Idet modellen ikke rummer mulighed for refusion, sikrer modellen også, at der ikke kan opstå nogen form for fejl eller svindel i forbindelse med refusion af udbytteskat.</p>	<p>En aktionær har ikke mulighed for efterfølgende at få refusion, selvom der er indeholdt for meget udbytteskat.</p>

	<p>Endvidere gør det umiddelbart modellen mere robust i forhold til aktielån.</p>
Erklæring	<p>Modellen er mindre ressourcekrævende for SKAT end gældende regler, idet der ikke sker manuel sagsbehandling og -kontrol af refusionsanmodninger.</p> <p>Risikoen for uberettiget nettoindeholdelse af udbytteskat ved aktielån mindskes. Det kontoførende institut har – på basis af en erklæring fra depotbanken på vegne af den retmæssige ejer – afgivet oplysning til registreringsinstituttet om, at der ikke foreligger aktielån på udlodningstidspunktet.</p> <p>Da modellen ikke stiller krav om registrering af den konkrete aktionær, vil det ikke være den konkrete aktionær, der erklærer sig i forhold til, om der foreligger aktielån mv. Dette vil alt andet lige svække erklæringen og forringe SKATs muligheder for at kontrollere, om den enkelte aktionær er den skattemæssigt retmæssige ejer af udbyttet. Det vil også kunne svække muligheden for at kunne gøre ansvar gældende over for den konkrete aktionær.</p> <p>Modellen kan ikke forhindre, at der (fortsat) kan foretages aktielån med henblik på uretmæssigt at få reduceret udbytteskatten. Det vil dog kræve, at aktielåntageren er registreret som den skattemæssigt retmæssige ejer uden at dette reelt er situationen, og samtidig har erklæret, at der ikke er tale om aktielån.</p>

Løsningsmodel III

I model III skal der ligesom i model I ske en registrering af den enkelte aktionær, men til forskel fra model I gives der mulighed for refusion, *jf. boks 6.10*. I model III vil en aktionær, der ejer aktier via et omnibus- eller nominee depot, og som ikke er direkte registreret i registreringsinstituttet, få indeholdt 27 pct. i udbytteskat, ligesom det er tilfældet i model I. I modsætning til model I vil denne aktionær i model III kunne anmode om refusion. I tilknytning hertil etableres en voucherordning, hvorefter anmodninger om refusion skal være vedlagt en særlig udstedt tax voucher. Formålet med voucherordningen er at hindre, at der refunderes mere i udbytteskat end der er indeholdt på den enkelte aktie.

Boks 6.10. Hovedtrækkene i model III

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på konkrete oplysninger om den enkelte aktionær og aktiebesiddelse.
- Mulighed for refusion af udbytteskat. En voucherordning skal medvirke til, at der samlet set ikke refunderes mere, end hvad der oprindeligt er indeholdt af udbytteskat fra det enkelte selskab og i det pågældende VP-depot.
- Ikke mulighed for registrering af omnibus- og nominee depoter og dermed ikke mulighed for nettoindeholdelse af udbytteskat for disse depotyper.

Model III er sammenfaldende med model I bortset fra muligheden for, at der kan ske refusion af udbytteskat og bortset fra den tilknyttede voucherordning. Derfor henvises der som udgangspunkt til beskrivelsen af model I.

Mulighed for refusion

Hvis den enkelte aktionær ikke har ladet sig registrere på tidspunktet for udbetaling af udbyttet, kan aktionæren i model III anmode om refusion af udbytteskat hos SKAT via en digital løsning. På dette punkt afviger model III både fra model I og II. Løsningsmodel III tillader således, at de aktionærer, der ikke har fået foretaget nettoindeholdelse, kan opnå refusion af udbytteskat, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Det er enten det kontoførende institut på vegne af aktionæren eller aktionærens depotbank (via et omnibus- eller nomineepot), der vil skulle fremlægge de oplysninger og den dokumentation på aktionærniveau, som SKAT har brug for at kunne vurdere, om refusionsanmodningen er berettiget. SKAT skal således ikke gå igennem flere depotbanker for at fremskaffe de fornødne oplysninger og underliggende dokumentation. Det er således ansøger, som er ansvarlig for, at der fremlægges oplysninger og dokumentation.

Parternes forpligtelser ved refusion fremgår af *boks 6.11*.

Boks 6.11. Parternes forpligtelser ved refusion i model III

- **Ansøger** skal fremlægge de oplysninger og den dokumentation, som er påkrævet af SKAT. Ansøger kan være den konkrete skattemæssigt retmæssige ejer af udbyttet. Ansøger kan dog også lade et pengeinstitut ansøge på sine vegne.
- **SKAT** skal fastlægge, hvilken form for oplysninger og dokumentation der kræves – fx for at aktionærens hjemsted kan anses for tilstrækkeligt oplyst. SKAT skal kontrollere, at de fornødne oplysninger og dokumentation foreligger, inden der kan ske refusion af udbytteskat.

Løsningsmodel III har en række fordele og ulemper, *jf. boks 6.12*.

Ligesom med model I er det en væsentlig fordel ved model III, at den enkelte aktionær er kendt, og at de af SKAT definerede oplysninger er tilgængelige på tidspunktet for nettoindeholdelsen af udbytteskat. Det må formodes at nedbringe risikoen for svindel.

I model III (og model I) kan aktionærer, der alene har registreret deres aktiebesiddelser via et omnibus- eller nomineepot, ikke opnå nettoindeholdelse, *jf. også beskrivelse af denne udfordring under omtalen af model I*.

Der vil dog i model III være adgang til refusion af udbytteskat i forbindelse med aktiebesiddelser via nominee- og omnibusdepoter. Samtidig vil utilsigtede fejlagtige nettoindeholdelser mv. kunne korrigeres. Men det betyder omvendt, at der kan ske uretmæssig refusion af udbytteskat med et større beløb, end der er indeholdt på den enkelte aktie, og det er usikkert om voucherordningen fuldt ud kan sikre, at dette ikke sker. Voucherordningen kan heller ikke hindre, at der udbetales refusion i forhold til en senere berettiget anmodning, selvom al udbytteskat er udbetalt. Dette må isoleret set betragtes som en betydelig svaghed ved model III.

Boks 6.12. Fordele og ulemper ved model III

Element	Fordele	Ulemper
Nettoindeholdelse baseret på registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer	<p>Dette registreringskrav må sammen med kendskab til den enkelte aktionær forventes at nedbringe risikoen for svindel.</p> <p>Registreringen skal medvirke til at imødegå, at der ikke via aktielån er mulighed for at spekulere i periodisk at flytte ejerskabet for derved at nedsætte eller undgå dansk udbytteskat på danske aktier.</p> <p>De af SKAT definerede oplysninger om, hvor den skattemæssigt retmæssige ejer af den enkelte aktie er hjemmehørende, vil være tilgængelig på tidspunktet for nettoindeholdelsen. Oplysningerne er registreret i og den underliggende dokumentation kan søges fremskaffet via et registreringsinstitut. Det giver SKAT mulighed for at kontrollere oplysningerne, inden udbyttet udloddes.</p>	<p>Den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering, vil ikke kunne benyttes. Der skal således etableres en særskilt registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer.</p> <p>Da der skal være tale om registrering af den enkelte ejer, vil aktionæren, der ejer aktier via omnibus- og nomineepoter som udgangspunkt ikke kunne opnå nettoindeholdelse.</p>
Mulighed for refusion	<p>Der er mulighed for refusion ved manglende korrekt registrering af ejerskab mv. eller ved for høj nettoindeholdelse. Muligheden for refusion indebærer, at modellen er forenelig med CSD-forordningen, selvom modellen ikke tillader omnibuspoter.</p>	<p>Mulighed for refusion indebærer, at der (fortsat) er risiko for uretmæssig refusion af udbytteskat herunder refusion med et større beløb, end der er indeholdt på den enkelte aktie. En voucherordning kan ikke anses for fuldt ud at sikre dette, ligesom voucherordningen ikke kan sikre, at der sker refusion med den korrekte procent</p>
Erklæring	<p>Egenerklæringen støtter op om, at det er den skattemæssigt retmæssige ejer, der registreres.</p> <p>Risikoen for uberettiget nettoindeholdelse af udbytteskat i forbindelse med aktielån må alt andet lige forventes at blive mindsket. Det kontoførende institut har således – på basis af en erklæring fra den skattemæssigt retmæssige ejer – afgivet oplysning til registreringsinstituttet om, at der ikke foreligger aktielån på udlodningstidspunktet.</p>	<p>Hvis registreringsinstituttet ikke har fået registreret handler omkring udbytteudlodningstidspunktet, er det ikke sikkert, at den retmæssige ejer er korrekt registreret.</p> <p>Modellen giver mulighed for, at der kan foretages aktielån med henblik på uretmæssigt at få reduceret udbytteskatten. Det vil dog kræve, at aktielåntageren registrerer sig som den skattemæssigt retmæssige ejer uden at det reelt er situationen og samtidig har erklæret, at der ikke er tale om aktielån.</p>

6.3. Finans Danmarks løsningsmodel

Finans Danmark har for arbejdsgruppen fremlagt et særskilt forslag til en ny model for afregning af udbytteskat for udenlandske aktionærer. Modellens hovedtræk fremgår af *boks 6.13*.

Boks 6.13. Hovedtrækkene i Finans Danmarks model

- Baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb.
- Nettoindeholdelse baseret på oplysninger om den enkelte aktionær eller aktionærgruppe.
- Mulighed for nettoindeholdelse ved omnibus- og nomineepoter med opdeling af depoterne i relevante skattesatser.
- Mulighed for refusion af udbytteskat. En voucherordning skal sikre, at der samlet set ikke refunderes mere, end hvad der oprindeligt er indeholdt af udbytteskat fra det enkelte selskab og i det pågældende VP-depot.

Finans Danmarks løsningsmodel er, ligesom model I-III, baseret på et nettoindeholdelsesprincip ud fra oplysninger, der er registreret i et registreringsinstitut. Der etableres et autorisationssystem, der kan tildele et pengeinstitut retten til at administrere skattereduktion på udbytter efter nærmere definerede krav.

Det er også med Finans Danmarks model hensigten, at den helt overvejende del af udbyttetransaktionerne skal håndteres via nettoindeholdelse.

Det ejerforhold, der registreres, baseres på det ejerforhold, der er registreret kl. 17:59:59 på record date. Det er denne registrering, der er afgørende for, hvilken sats der indeholdes udbytteskat med.

Finans Danmarks model er som model I, II og III tænkt baseret på det skattemæssigt retmæssige ejerbegreb. Modellen giver, ligesom model II, mulighed for nettoindeholdelse over for omnibus- og nomineepoter. Modellen fordrer dermed ligesom i model II, at depoterne inddeles i relevante skattesatser fx 0 pct., 10 pct., 15 pct. og 27 pct. – benævnt *ratepools* med afsæt i de forskellige satser, der skal anvendes i forbindelse med indeholdelse af udbytteskatten. Der er således ikke tale om en landespecifik inddeling af depoterne, idet aktionærer fra forskellige lande kan placeres i samme depot, hvis kildeskattesatsen er den samme, jf. de forskellige dobbeltbeskatningsoverenskomster.

Da modellen ikke forudsætter en registrering af den enkelte aktionær, kan det eksisterende system for registrering i VP som udgangspunkt anvendes – dog med den ændring at registreringssystemet forudsættes suppleret med oplysninger om det skattemæssige ejerskab.

For at et depot kan få nettoindeholdelse med en lavere skattesats end 27 pct., kræver det, at det kontoførende institut har oplysninger om den fornødne underliggende dokumentation, der begrunder en lavere skattesats. Finans Danmark oplyser, at banksektoren kun kan erklære sig om forhold hos egne kunder og dermed udelukkende kan etablere og registrere VP-depoter med en korrekt udbytteskattesats for disse kunder. Er kunden mellemmand, dvs. at skattesatsen afhænger af en underliggende kundes skatteforhold, kan nettoindeholdelse ske på baggrund af nærmere defineret dokumentation og/eller egen erklæring fra kunden eller kundens kunde.

Finans Danmark foreslår, at der sondres imellem fuld kildeskat, reduktion til og med OECD standarden på 15 pct., samt reduktion til mindre end 15 pct. ned til og med 0 pct. For reduktion til og med 15 pct. skal pengeinstitutterne på SKATs forlangende kunne levere dokumentationen, mens dokumentation på retmæssig ejerniveau altid skal leveres op gennem kæden af banker til den autoriserede VP operatør før reduktion under 15 pct. kan finde sted.

Finans Danmarks model bygger endvidere på objektive legitimations- og erklæringskrav, idet subjektive vurderinger ikke kan udføres af banksektoren. Finans Danmark foreslår, at der udarbejdes

differentierede oplysnings- og dokumentationskrav afhængig af aktionærens karakter dvs. om aktionæren er individ (person), erhvervsvirksomhed, finansiel virksomhed eller pengeinstitut.

Parternes forpligtelser som foreslået af Finans Danmark fremgår af *boks 6.14*.

Boks 6.14. Parternes forpligtelser ved nettoindeholdelse ved Finans Danmarks model

- **SKAT** skal fastsætte, hvilke oplysnings- og dokumentationskrav de kontoførende institutter og depotbanker skal opfylde for, at der kan ske nettoindeholdelse.
- **Det kontoførende institut** sørger i tilfælde af kontrol for at indhente de fornødne oplysninger og underliggende dokumentation.
- **Banksektoren** kan kun erklære sig om forhold hos egne kunder og kan derved kun etablere og registrere VP-depoter med rette udbyttesats for disse kunder. Dog mulighed for at det pengeinstitut, der registrerer depotet i VP, indestår for, at depotbankerne længere ude i transaktionsrækken sikrer, at oplysnings-, dokumentations- og erklæringskravene er opfyldt, således at der kan opnås nettoindeholdelse for investorer længere ude i transaktionsrækken.

Det kontoførende institut sørger med Finans Danmarks model for at indhente de fornødne oplysninger og underliggende dokumentation, hvis SKAT ønsker at udføre kontrol. Dermed vil SKAT kunne nøjes med at rette henvendelse til det kontoførende institut, som herefter indhenter de foreliggende oplysninger og underliggende dokumentation hos de bagvedliggende pengeinstitutter. Dokumentationen skal ikke foreligge i det kontoførende institut på tidspunktet for nettoindeholdelsen, hvis der alene sker nettoindeholdelse til og med 15 pct., men oplysningerne, der kan begrunde nettoindeholdelsen, skal være registrerede i det kontoførende institut.

Finans Danmark foreslår, at de oplysninger og den dokumentation, der skal danne grundlag for nettoindeholdelsen, kan tage udgangspunkt i den type erklæringer, som typisk kræves af et lands skattemyndighed i forhold til refusionsanmodninger, *jf. boks 6.15*.

Boks 6.15. Oplysnings- og dokumentationskrav som grundlag for nettoindeholdelse

Erklæring baseret på

- Navn: Fornavn og efternavn for fysiske personer
- Adresse
- Modtager: Person, selskab, trust/hybrid enhed
- Udenlandsk TIN-nummer.
- Skattemæssigt hjemsted i henhold til DBO (treaty resident)

Med Finans Danmarks model vil der skulle indeholdes 27 pct. i udbytteskat for de aktionærer, der enten ikke umiddelbart opfylder de objektive legitimations- og erklæringskrav for en lavere indeholdelsessats eller slet ikke fremlægger oplysninger og dokumentation.

Mulighed for refusion

For aktionærer, der ikke opfylder kravene til nettoindeholdelse af korrekt udbytteskat på udbetalings-tidspunktet, giver modellen, ligesom i model III, mulighed for en manuel refusionsordning. Refusionsanmodningen skal referere til depotnummeret i registreringsinstituttet. Dermed kan SKAT holde refusionen op mod data fra registreringsinstituttet for at kontrollere, at der ikke udbetales mere i refusion, end der reelt er indeholdt udbytteskat vedrørende det pågældende depot. Uden yderligere sikkerhed kan der dog potentielt udbetales refusion til en uberettiget ansøger med reference til et VP-

depot med et åbent refusionspotentiale, og en efterfølgende berettiget ansøgning kan ikke afvises af SKAT, blot fordi refusionspotentialet er udtømt. Dermed kan der i modellen være risiko for, at der refunderes mere, end der er indeholdt i udbytteskat.

Ved tilbagesøgning af indeholdt udbytteskat i forbindelse med aktionærregistrering i omnibus- eller nomineepoter vil brugen af depotnumre medføre, at flere aktieejere skal tilbagesøge med henvisning til samme depotnummer. Refusionsanmodninger kan i denne situation alene finde sted gennem det kontoførende institut eller depotbanken, således at der sikres mod forskydning af tilbagesøgningspotentialet inden for samme depot.

Parternes forpligtelse ved refusion fremgår af *boks 6.16*.

Boks 6.16. Parternes forpligtelser ved refusion

- **Kontoførende institut eller depotbank** skal ved tilbagesøgning referere til et konkret depotnummer.
- **SKAT** skal afstemme tilbagesøgningsanmodningen med data fra registreringsinstituttet. SKAT skal derfor løbende have adgang til registreringsinstituttets system herunder eventuelle udenlandske registreringssystemer.
- **Hver enkelt pengeinstitut** i kæden kan højst udstede vouchers for det antal aktier, som den pågældende pengeinstitut har i depot hos næste pengeinstitut i kæden.

Særlig voucherordning

Voucherordningen er et alternativ til tilbagesøgning gennem det kontoførende institut. Sker tilbagesøgningen gennem det kontoførende institut, kan dette foretage en afstemning på VP kontoniveau. Sker tilbagesøgning derimod uden om det kontoførende institut, er det SKAT selv, der skal sikre afstemningen. I sidstnævnte tilfælde kan der etableres en voucherordning til støtte for SKAT.

Dette har til formål at sikre korrekt allokering af tilbagesøgningspotentialet på et depot. Ansvar for denne allokering ligger hos den skattemæssigt retmæssige ejers pengeinstitut (det pengeinstitut, der er nærmest aktieejeren). Dette pengeinstitut kan, i den skattemæssigt retmæssige ejers navn, bestille en tax voucher med det tilbagesøgningspotentiale, der tilfalder den pågældende skattemæssigt retmæssige ejer, fra det kontoførende institut (der som de eneste kan udstede tax vouchers). Selve voucheren går til den skattemæssigt retmæssige ejer, der skal søge refusion, men kopi af den udstedte tax voucher kan samtidigt sendes til SKAT, således at SKAT kan sikre autenticiteten af en modtaget tax voucher. Sker der fejl i allokeringen, er det det pengeinstitut, der har ansvaret for at bestille en tax voucher, som må udrede den fejlallokerede refusion.

Aktielån

Med Finans Danmarks model foreslås det også, at der indføres en udvidet, særskilt registrering af aktielån i VP, der skal danne grundlag for SKATs kontrol af, at der ikke foretages udlån hen over udbyttedagen med det formål, at reducere den danske skat på udbytter. I relation til aktielån fastholdes dermed den nuværende praksis for beskatning af aktielån, således at långiver fortsat anses som den skattemæssigt retmæssige ejer, hvis ikke der er sket salg. Dette strider, efter Finans Danmarks opfattelse, mod den internationale praksis om at aktielåner/aktiebesidderen som udgangspunkt anses som retmæssig ejer. Til trods for dette, er det at foretrække, at gældende praksis opretholdes frem for en usikker og administrationstung værnsregel, der vil kunne give anledning til mange fortolknings spørgsmål.

Udbytte udbetalt på udlånte aktier udbetales i Finans Danmarks model direkte via nettoindeholdelsesordningen til låntager, men den indeholdte skat godskrives långiver (som forudbetalt selskabs-skat hvis dansk långiver, og ellers via refusion (udenlandsk långiver)). Registrering af aktielån forudsættes at kunne gennemføres administrativt via systemændringer i VP-systemet. Det udestår dog at konkretisere den faktiske implementering af en aktielånsregistrering.

Fordele og ulemper

Finans Danmarks løsningsmodel har en række fordele og ulemper, *jf. boks 6.17*. Det udgør en administrativ fordel ved Finans Danmarks model, at en del af den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering kan anvendes (som det også er tilfældet i model II). Derudover giver modellen mulighed for nettoindeholdelse også i forhold til aktiebesiddelser i omnibus- og nomineepoter via depotinddeling baseret på skattesatser (som i model II).

Muligheden for refusion indebærer, at der (fortsat) er risiko for, at der kan ske uretmæssig refusion af udbytteskat med et større beløb, end der er indeholdt på den enkelte aktie (som det også er tilfældet i model III). Det er usikkert, om den foreslåede voucherordning er tilstrækkelig til at forhindre dette, *jf. også vurderingen ovenfor under model III*.

I Finans Danmarks model skal der sondres mellem, om skatten skal nedsættes til mellem 27 og 15 pct., eller om der skal ske en yderligere nedsættelse til mellem 15 og 0 pct., Dvs. at der lægges op til en stramning i forhold til de tilfælde, hvor skattesatsen ligger under 15 pct., som er den skattesats, der efter de interne regler skal gælde, hvis der fx foreligger en DBO med aktionærens hjemland. Det bemærkes dog, at en uretmæssig nedsættelse fra 27 til 15 pct. også vil kunne være i strid med de danske regler.

Boks 6.17. Fordele og ulemper ved Finans Danmarks model

Element	Fordele	Ulemper
Nettoindeholdelse baseret på registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer	<p>Dette registreringskrav må forventes at nedbringe risikoen for svindel.</p> <p>Ved at benytte registreringen i VP kan en del af den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering benyttes af pengeinstitutterne, idet der dog i dag ikke som udgangspunkt sker registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer.</p>	<p>Den eksisterende infrastruktur for ejerregistrering vil ikke fuldt ud kunne benyttes. Der skal derfor etableres en særskilt registrering af den skattemæssigt retmæssige ejer.</p> <p>Modellen kræver ikke, at den retmæssige ejer identificerer sig over for registreringsinstituttet og dermed over for SKAT.</p> <p>SKATs kontrol af korrekt indeholdelse af kildekat kan som udgangspunkt kun finde sted, efter at udbytte er udbetalt. For lidt indeholdt kildekat kan kun inddrives i udlandet. SKAT vil kunne suspendere nettoindeholdelsen, men det vil dog kræve, at SKAT inden udbetalingen af udbyttet har en konkret mistanke.</p> <p>Udenlandske pengeinstitutters medvirken til ordningens administration kan ikke sanktioneres.</p>
Mulighed for refusion	<p>Der er mulighed for at korrigere utilsigtede fejlagtige nettoindeholdelser.</p>	<p>Muligheden for refusion indebærer risiko for, at der kan ske uretmæssig refusion af udbytteskat med et større beløb, end der er indeholdt på den enkelte aktie. Den foreslåede voucherordning kan ikke anses for fuldt ud at sikre dette, ligesom voucherordningen ikke kan sikre, at der sker refusion med den korrekte procent.</p>
Erklæring	<p>Tro og love-erklæringer på, hvor aktionæren er hjemmehørende, skal foreligge før tidspunktet for nettoindeholdelsen eller refusionsanmodningen. SKAT har mulighed for at stille øgede oplysnings- og dokumentationskrav, hvis der indeholdes 0 pct. i udbytteskat. Disse elementer vurderes at mindske risikoen for fejlagtig nettoindeholdelse.</p> <p>Risikoen for uberettiget nettoindeholdelse af udbytteskat ved aktielån må alt andet lige forventes at blive mindsket. Der vil ske en registrering af aktielån i registreringsinstituttet med den skattemæssigt retmæssige ejer, som rettighedshaver.</p>	<p>Selvom tro og love-erklæringerne skal foreligge før tidspunktet for nettoindeholdelsen eller refusionsanmodningen, er det uvist, om modellen giver skattemyndighederne mulighed for forudgående kontrol af oplysningerne. En forudgående kontrol må antages at have en præventiv effekt, hvorved risikoen for fejlagtig nettoindeholdelse mindskes.</p> <p>Modellen kan ikke forhindre, at der (fortsat) kan foretages aktielån med henblik på uretmæssigt eller bevidst at få reduceret udbytteskatten. Det vil dog kræve, at aktielåntageren registrerer sig som den skattemæssigt retmæssige ejer uden at dette reelt er situationen og samtidig har erklæret, at der ikke er tale om aktielån.</p>

6A. Blockchain – case om refusion af udbytteskat

Den tværministerielle arbejdsgruppe er i forbindelse med afdækningen af mulige løsningsmuligheder blevet præsenteret for et oplæg om, hvilke muligheder *blockchain* teknologien vil kunne give i forhold til fremtidig administration af udbyttebeskatning.

I forbindelse med et arrangement på IT-Universitetet (ITU) om blockchain har SKAT bidraget med flere forskellige cases med henblik på, at et mindre hold af studerende skulle præsentere oplæg til, hvorledes teknologien kunne anvendes i forhold til de forskellige cases.

Der er blandt andet blevet arbejdet med en case om refusion af udbytteskat

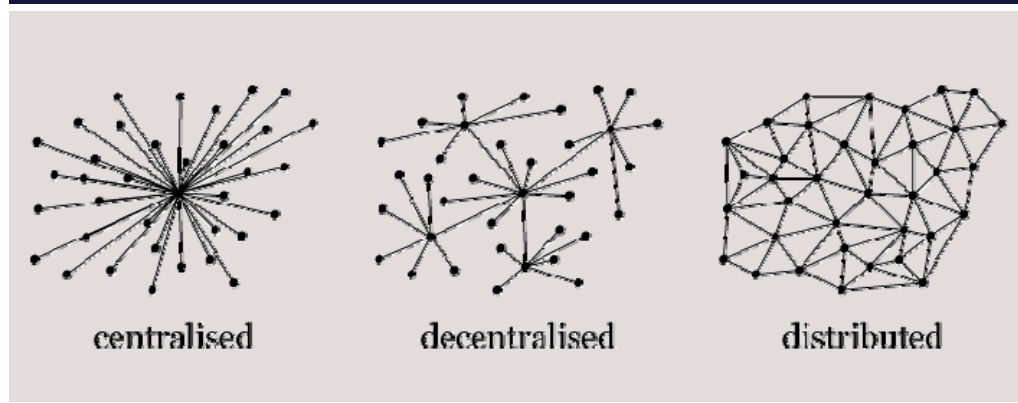
Generelt om blockchain

Blockchain er en teknologi med en distribueret database, der indeholder en kæde af blokke, hvor hver blok indeholder et varierende antal transaktioner. Hver blok indeholder et tids-stempel og et link til en tidligere blok.

Linket eller bindeleddet til den tidligere blok består af en unik kode, som er umulig at genskabe uden at have præcis det datamateriale til rådighed, som den er skabt ud fra. Det betyder, at der ikke efterfølgende kan ændres i kæden af transaktioner, uden at det kan spores. Desuden skal man ændre i alle kopierne af databasen. Det betyder, at data i blockchain'en i praksis ikke kan ændres til egen fordel.

Eksempler på forskellige typer databaser er illustreret i *figur 6A.1*. Her er alle aktører/deltagere i en given database forbundet til samme enhed og underlagt samme regelsæt i systemmæssig hen- seende. Dermed skabes transparens i kæden af transaktioner – altså en form for logbog over handlinger og transaktioner i datakæden.

Figur 6A.1 Typer af databaser

Kilde: Præsentation for arbejdsgruppen den 2. november 2016 af Mirka Hyvärinen og Gustav Friis.

Blockchain-teknologien har især fundet anvendelse i den finansielle sektor og anses for at være en effektiv og billig fremtidig administrativ løsning i forhold til overførsel af penge, registrering af aktiehandler mv.

Blockchain og refusion af udbytteskat

SKATs case om en af udfordringerne ved udbytterefusion, som blev anvendt ved arrangementet på ITU om blockchain, er beskrevet i *boks 6A.2*.

Boks 6A.2 SKATs case (udfordringen)

Et selskab beslutter sig for at udlodde udbytte til sine aktionærer. Aktierne er registreret i et konto-førende pengeinstitut, mens VP Securities forestår indberetning af udbyttedatagere.

Der indeholdes 27 pct. i skat af udbytte til alle udenlandske aktieejere. En række af de indberettede udbyttedatagere har deres aktier placeret i omnibus- eller nomineepoter. Nettoudbyttebeløbet (efter 27 pct. skat) overføres gennem flere led af pengeinstitutter til de udenlandske aktieejere. SKAT kender kun det første led i kæden af banker, og dette led kender kun det næste led i kæden.

Når der efterfølgende ansøges om refusion af udbytteskat, fx fordi den udenlandske aktieejers er dækket af en dobbeltbeskatningsoverenskomst, hvor skattesatsen 15 pct. eller lavere, har SKAT ikke i systemmæssig henseende sikkerhed for, at det er den skattemæssigt retmæssige aktionær, der ansøger.

SKAT kan med andre ord ikke følge hele kæden af transaktioner, idet SKAT mister sporet, så snart udbyttet overføres fra den første pengeinstitut og til det næste led i kæden.

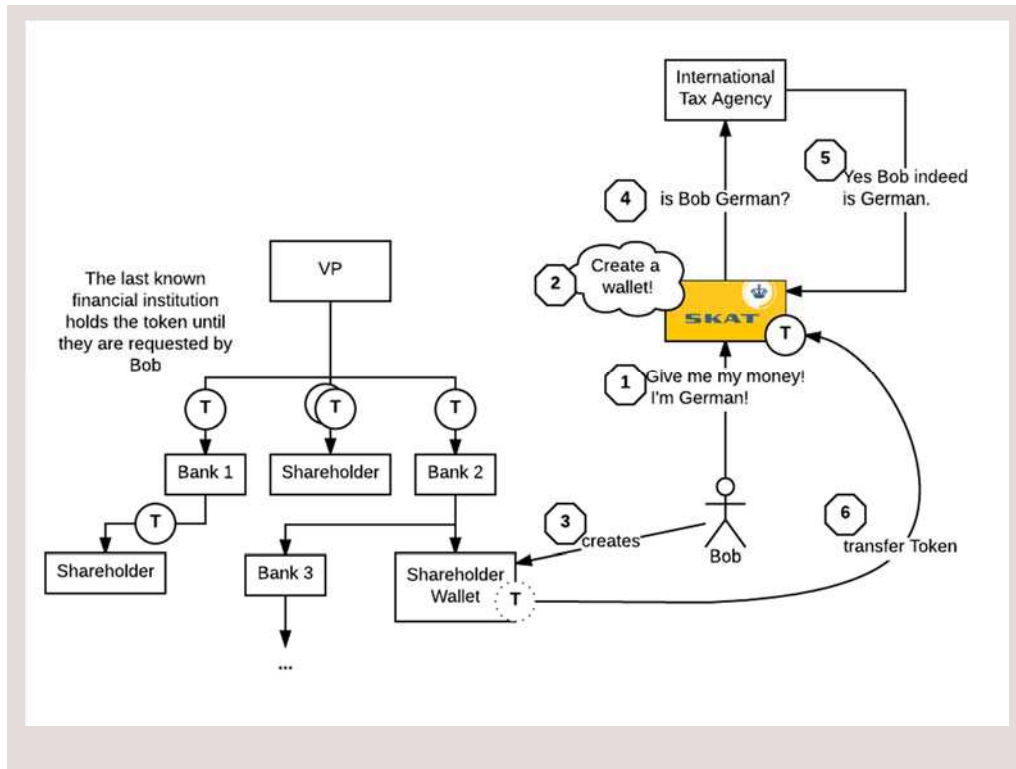
Resultatet af arrangementet på ITU omkring udbyttecasen viser, at blockchain-teknologien vil kunne anvendes til at sikre kontrollen af transaktionssporet mellem rækken af led (pengeinstitutter) i kæden. Samtidig vil der i kæden blive genereret unikke koder/nøgler, som følger med og fordeles sammen med udbyttet. Disse koder/nøgler fjernes fra kæden ved ansøgning om refusion. Dermed sikres det, at udbetaling af refusion ikke sker flere gange for samme udbytte. Forfalskning af koder/nøgler er desuden ikke teknisk muligt.

Det blev helt konkret foreslået, at VP skal oprette et digitalt depot – en såkaldt "wallet" og en unik tilhørende kode/nøgle til denne, *jf. figur 6A.3*. Banken overfører herefter denne nøgle sammen med

udbyttet og den tilhørende kode/nøgle vil være tilgængelig, såfremt den endelige aktionær opretter en "wallet".

Løsningen forudsætter således, at alle aktører opdaterer denne "wallet" i forbindelse med deres unikke transaktion. Denne unikke kode/nøgle skal herefter oplyses over for SKAT, når der anmodes om refusion af udbytteskat. Det kan enten foregå i forbindelse med ansøgers dokumentation af oplysningen eller i form af en automatisk overførsel ved aktionærens oprettelse af "wallet".

Figur 6A.3 Illustration af anvendelse af blockchain-teknologi til udbytteadministration

Kilde: Præsentation for arbejdsgruppen den 2. november 2016 af Mirka Hyvärinen og Gustav Friis.

SKAT får på denne måde sikkerhed for, at refusionsansøgeren rent faktisk har modtaget udbyttet, og at der er indeholdt udbytteskat med en skattesats på 27 pct. Systemet sikrer samtidig, at "samme" udbytteskat ikke bliver refunderet flere gange, og at der aldrig kan refunderes et beløb, der overstiger den indeholdte skat på udlodningstidspunktet. Anden dokumentation i form af udbyttensota mv. vil formentlig ikke være nødvendig i forhold til behandling af refusionsansøgningen.

Det kræver, at løsningen anvendes af såvel danske som udenlandske pengeinstitutter, ligesom den endelige aktionær skal gøre brug af løsningen for at kunne få udbytteskatten refunderet.

Blockchain kan således medvirke til sikring eller tydeliggørelse af transaktionssporet, eliminering af dobbeltudbetalinger af refusion og kan fremadrettet og bruges til verifikation af refusionsansøgernes skattepligtsforhold.

Blockchain kan derimod ikke sikre, at refusionsansøgeren er den skattemæssigt retmæssige ejer af udbyttet. Håndteringen af fx aktielån er således ikke løst ved anvendelse af blockchain.

Udviklingsmuligheder

Blockchain kan anvendes globalt fx ved at både danske og udenlandske skattemyndigheder anvender samme system. Den unikke nøgle, der sammenkobler refusionsansøger til udbyttet, kan anvendes ved forespørgsel om bekræftelse af ansøgers bopæl/skattepligtsforhold de forskellige skattemyndigheder imellem.

Et blockchain system kan opbygges således, at alle aktører har en kopi af den samme database, men kun adgang til specifikke elementer i databasen. Dette sikres via såkaldte kryptografiske elementer i blockchain systemet.

Skatteministeriet/Ministry of Taxation
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 – København K

Telefon +45 3392 3392

Mail skm@skm.dk

www.skm.dk

Skatteministeriet udgiver løbende rapporter, som behandler større skatteøkonomiske temaer. Rapport-formatet har til formål at belyse større temaer, som kræver en grundig behandling med flere kapitler, underanalyser og delkonklusioner.

Rapporter henvender sig eksempelvis til journalister, undervisere, interesseorganisationer og andre med interesse for skattepolitik og skatteøkonomiske forhold.

